

Ger de Koning

POSLANICA RIMLJANIMA

Objašnjenje Pavlove poslanice

ŽIVA RIJEČ, travanj 2021.

Sadržaj

Uvod	4
Pregled poslanice	6
1. Božje evanđelje	7
2. Pavlovo zahtijevanje	10
3. Evanđelje: Božja snaga za spasenje	13
4. Čovjek bez Boga	15
5. Božji pravedan sud	17
6. Židovi i pogani	19
7. Židovi i Zakon	21
8. Bog je istinit – svi ljudi su lažljivci	23
9. Nitko nije pravedan	25
10. Opravdanje po vjeri	27
11. Radostan čovjek	30
12. Abrahamovo potomstvo	32
13. Potpuna sigurnost vjere	35
14. Mir – pristup – nada / prošlost – sadašnjost – budućnost	38
15. Dičiti se nevoljama i Bogom	41
16. Naslijeđeni grijeh	44
17. Krist i Adam	47
18. Krštenje	50
19. Živi za Boga	53
20. Služiti pod milosti	56
21. Slobodan od Zakona	59
22. Zakonom dolazi spoznaja grijeha	61
23. Borba pod Zakonom	64
24. Život po Duhu	67
25. Ako Duh u tebi prebiva	70
26. Božja baština	73
27. Duh se zauzima za tvoju slabost	76

28. Pozvan po Božjem predznanju	79
29. Bog je za tebe!	82
30. Pavlova ljubav prema Izraelu i Izraelove povlastice	85
31. Božje izabranje Izraela	88
32. Bog je suveren	91
33. Posude gnjeva i posude milosti	94
34. Pogani i Izrael	97
35. Krist je svršetak Zakona	100
36. Srcem vjerovati i ustima priznati	103
37. Krasne noge	106
38. Odbijeno naviještanje	108
39. Ostatak po izboru milosti	110
40. Izraelov pad i prihvaćanje	113
41. Božje svjedočanstvo na zemlji	116
42. Oholost ide pred propašću	119
43. Darovi milosti i Božji poziv su neopozivi	121
44. Njemu neka je slava u vjekove!	124
45. Preobražavajte se	127
46. Koja je tvoja zadaća?	130
47. Pravila za kršćanski život I	133
48. Pravila za kršćanski život II	136
49. Vlasti	139
50. Zaodjeni se Gospodinom Isusom Kristom	142
51. Prihvaćajte jedni druge	145
52. Sve za Gospodina	148
53. Nemoj biti na spoticaj svom bratu	151
54. Prihvaćati jedan drugoga prema Kristovu uzoru	154
55. Evanđelje za Židove i pogane	157
56. Pavlova služba	160
57. Kako je Pavao radio svoje planove	163
58. Pozdravi i ostalo	166
59. Budi mudar za ono što je dobro	169
60. Slavljenje	172

Uvod

Dragi prijatelju, draga prijateljice,

ovu knjigu napisao sam za tebe. Dok sam pisao, pokušao sam se postaviti u tvoju situaciju.

Mislio sam na tebe kao nekoga tko:

- poznaje Gospodina Isusa tek kratko vrijeme ili
- ga poznaje već duže vrijeme,

ali u oba slučaja želi bolje upoznati Spasitelja koji je umro kako bi ti podario život.

Do sada još nisi došao do toga. Nije te toliko zanimalo. I ja sam prošao kroz takvo razdoblje. Ali to se promijenilo, i to je izvrsno.

Izvršno je prvenstveno za Gospodina Isusa. On cijeni to da ti je postao važan. On će to nagraditi.

Stoga je to izvršno i za tebe. Otkrit ćeš kakvo si neprocjenjivo bogatstvo dobio u ruke putem Biblije. Time će tvoja ljubav prema Gospodinu Isusu biti sve veća. Nije uopće važno koliko imaš godina. Važno je što osjećaš prema Gospodinu Isusu, to jest, što ti On znači. To je i razlog zbog kojega želiš više čitati Bibliju. S ovom bih ti knjigom želio pomoći. Njezina je namjena pomoć za intenzivnije razmatranje Biblije.

Evo još nekoliko savjeta:

1. Nabavi dobar prijevod Biblije.

2. Pokušao sam pisati na način da se trebaš koristiti Biblijom. Zato prvo pročitaj tekst u Bibliji.

3. Disciplina je vrlo važna. Trebaš biti spreman malo se potruditi, nešto učiniti (ili s nečim prestati) kako bi bolje upoznao Bibliju.

Možda ponekada ima trenutaka u kojima nemaš volje čitati Bibliju. Stoga bi trebao odrediti vrijeme koje ti najbolje odgovara za čitanje Biblije. Kako bih ti pritom pomogao, podijelio sam Poslanicu Rimljanima u ovoj knjizi na 60 odjeljaka, tako da svaki odjeljak sadrži prosječno 6-7 redaka. Svaki dan možeš pročitati jedan odjeljak. Zajedno s čitanjem redaka u Bibliji trebat ćeš 10-15 minuta. Pretpostavljam da za stolom sjediš duže kako bi hranio svoje tijelo. Hrana za dušu jednako je važna.

Ako se držiš te discipline, sigurno ćeš dobiti barem mali utisak o ovoj izvršnoj poslanici Biblije.

Čitava Biblija je izvršna knjiga. Moja je molitva da i ti postaneš sve više zadivljen njome.

Pregled poslanice

I. Rimljanima 1-8: Božja pravednost po vjeri (poučni dio)

1. Rim 1,1-17	Uvod
2. Rim 1,18-3,20	Nužnost opravdanja
Rim 1,18-32	Bezbožni pogani
Rim 2,1-16	Samopravedni narodi
Rim 2,17-3,8	Židovi
Rim 3,9-20	Nitko da čini dobro, nema ni jednoga
3. Rim 3,21-5,11	Opravdanje vjerom
Rim 3,21-26	Božja pravednost
Rim 3,27-4,25	Samo vjerom
Rim 5,1-11	Mir s Bogom
4. Rim 5,12-8,39	U Adamu – u Kristu
Rim 5,12-21	Dvije obitelji
Rim 6,1-7,14	Milost i Zakon
Rim 7,15-25	Iskustva
Rim 8,1-39	U Kristu nema nikakve osude

II. Rimljanima 9-11 Izraelov problem (povijesni dio)

Rim 9,1-33	Božja suverenost
Rim 10,1-21	Izraelov neuspjeh
Rim 11,1-36	Izrael ponovno prihvaćen

III. Rimljanima 12-16 Učinci na kršćanski život (praktičan dio)

1. Rim 12,1-15,13	Kršćanska odgovornost
Rim 12,1-21	Služba i život
Rim 13,1-14	Odnos prema vlastima
Rim 14,1-15,13	Jaki i slabi
2. Rim 15,14-16,27	Zaključak
Rim 15,14-33	Pavlova osobna služba
Rim 16,1-27	Pozdravi i hvalospjev

1. Božje evanđelje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 1,1-7.

Polazim od toga da si pročitao uvod. Sada možemo započeti s prvom poslanicom Novoga zavjeta.

Ako tvoje istraživačko putovanje kroz Bibliju započinješ s Poslanicom Rimljanima, donio si vrlo dobru odluku jer ćeš u ovoj poslanici pronaći sve o tome kako te je Bog vidio dok ga još nisi poznavao, ali i kako te vidi sada, nakon što si ga upoznao. To je vrlo važno za tvoj daljnji kršćanski život. Time ćeš dobiti sigurnost, potpuno uvjerenje, da si krenuo pravim putem.

Premda je Sveti Duh stvarni autor ove poslanice, Pavao je bio izabran od Boga kako bi je napisao, odnosno kako bi u njoj razgovarao s tobom o tome. Već u drugom retku piše o čemu je zapravo riječ, naime, o Božjem evanđelju. Evanđelje koje si prihvatio nije izmišljeno od čovjeka, nego je poteklo od Boga. To je njegovo evanđelje. Bog je kroz svoje proroke već prije objavio da će se ono propovijedati. O tome možeš čitati u Starome zavjetu, koji se također naziva „Sveta pisma”. U doba Staroga zavjeta Bog je uvijek iznova provjeravao čovjeka kako bi vidio hoće li mu on služiti. No čovjek je uvijek iznova zakazao. Iskusio si na vlastitom tijelu da je to istinito, te si to priznao pred Bogom. Naposljetku je Bog objavio da će on sam nešto učiniti. To se i dogodilo kada je poslao svog Sina.

Sadržaj Božjeg evanđelja jest sam Sin Božji. Redak 3 govori da je to „Evanđelje Božje o njegovom Sinu”. Riječ je o osobi s kojom

sada vjerom imaš živi odnos, a ne o nauku. U Bibliji se može naći mnogo toga o Sinu Božjem, štoviše, ona je puna toga. Ponekad ćeš, zapravo, razumjeti smisao nekog odjeljka u Pismu tek onda kad vidiš što ti on govori o Gospodinu Isusu. U redcima 3 i 4 izrečene su dvije važne činjenice o njemu koje su ključne za razumijevanje sadržaja Pisma.

Prvo se govori da on dolazi od sjemena Davidova. Kao Davidov sin imao je pravo na GOSPODINOVO prijestolje u Jeruzalemu. No budući da ga je Izrael odbacio, pomaknuto je vrijeme kada će on zasjesti na prijestolje. U poglavljima 9 do 11 vidjet ćeš da će se Bog pobrinuti da budu ispunjena sva obećanja koja je dao Davidu.

Kao drugo, začuđuje da se ono što je rečeno o Gospodinu Isusu temelji na njegovu odbacivanju od strane njegovog naroda. On koji je kao čovjek bio ubijen razapinjanjem, jasno je pokazao da je Sin Božji kada je u snazi ustao od mrtvih. Njegovo uskrsnuće „od mrtvih” – jer drugi su ljudi i dalje ostali u smrti – dogodilo se „po Duhu svetosti”. To je važan dodatak. Sve što je Gospodin Isus činio u svome životu bilo je u potpunom skladu sa Svetim Duhom. Sve je bilo u skladu s Božjom voljom, te stoga u njegovom životu nije bilo ničeg pogrešnog.

No tijekom tri sata tame došao je u dodir sa zlom. Tamo je bio učinjen grijehom te je u svome tijelu nosio naše grijehe. Bog ga je osudio i dao mu plaću za grijeh, a to je smrt. Kada je zatim ustao od mrtvih, Duh svetosti mogao se u potpunosti poistovjetiti s time, zato što je kroz njega bilo potpuno izbrisano sve što ima veze s grijehom, to jest s onim što je pogrešno.

Kada tako vidiš tko je Gospodin Isus i što je on učinio, onda ti ne može biti teško prihvatiti ga kao Gospodara/Gospodina tvojega života, kao što Pavao piše na početku 3. retka.

Pavao je pod dojmom veličine te osobe. Zbog toga je spreman izići k svim narodima kako bi ljude doveo k poslušnosti vjere toj

osobi. Nadam se da će se i u tvom (i u mom) životu, u riječima i djelima, vidjeti poneka zraka svjetlosti koja će druge potaknuti na poslušnost vjere Gospodinu Isusu.

Pročitaj još jednom Rimljanima 1,1-7. – Reci Bogu vlastitim riječima tko je Gospodin Isus za tebe.

2. Pavlovo zahtijevanje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 1,8-15.

„Najprije zahvaljujem svome Bogu.” Prvo što Pavao čini – u gotovo svim poslanicama koje je napisao – jest to da se zahvaljuje Bogu za vjernike.

Živiš u svijetu punom nezahvalnih ljudi. Ponekad se, a da i ne primijetiš, i sam zaraziš tom nezahvalnošću. Bog to zna. Stoga se u Bibliji redovito govori o zahvaljivanju. Zahvaljivanje je izraz radosti. Zahvaljuješ Bogu za nešto jer znaš da si to primio od njega i jer znaš da Bog daje samo ono što je dobro.

Jednom sam čitao priču o nekom čovjeku koji je u jednoj nesreći slomio kralježnicu te se mogao kretati samo kolicima. Na početku je proklinjao Boga zbog toga. Nakon što se obratio, rekao je: „Kada budem uskoro stajao pred Božjim prijestoljem, zahvaljivat ću mu zato što mi je slomio kralježnicu. Da me pustio da živim kao što sam to prije činio, išao bih ravno u pakao.” Vidiš, dakle, da nas Bog, kroz sve što čini, želi učiniti zahvalnima.

Jesi li već zahvalio Bogu za svoju braću i sestre? Zasigurno poznaješ neke vjernike. Ti sada pripadaš njima. Tvoji će te prijašnji prijatelji ostaviti, ali umjesto njih dobio si nove prijatelje.

Pavao je saznao nešto o vjernicima koji su živjeli u Rimu. O njihovoj se vjeri govorilo po cijelom svijetu. To je bilo nešto što je zanimalo i Pavla. Njegov duh, cijelo njegovo razmišljanje bilo je zaokupljeno time kako služiti Bogu s evanđeljem njegova Sina. Ako si tek nedavno došao do obraćenja, mogu te zaokupljati još

mnoge misli iz tvog starog života. Stoga je dobro misliti na ono što se tiče Gospodina Isusa.

Pavao je žarko želio jednom posjetiti vjernike u Rimu. Iako ih još nikada nije vidio, to nije značilo da se nije zanimao za njih. Stalno je mislio na njih u svojim molitvama. Trebali su ojačanje koje im je Pavao mogao dati time što bi im „predao nešto duhovnog dara”. Što to znači, zapisano je neposredno nakon toga: „To jest da se zajedno s vama utješim zajedničkom vjerom, i vašom i mojom”.

I ti i ja, trebamo ojačanje naše vjere. Stoga trebamo tražiti kontakt jedan s drugim i razmjenjivati svoja iskustva u vjeri. To je utjeha za obje strane. Nije odlučujuće hoćeš li to činiti s nekom osobom koja se tek nedavno obratila ili s nekim tko je već mnogo toga iskusio u vjeri. Za Pavla je, koji je već imao mnoga iskustva u vjeri, zasigurno bilo ohrabrujuće iskusiti zajedništvo s vjernicima u Rimu. Stoga potraži svoje suvjernike. Ti trebaš njih i oni trebaju tebe.

Pavao je nekoliko puta namjeravao otputovati u Rim jer je htio vidjeti plodove. Pritom nije tražio vlastitu čast. Bio je dužnik Bogu koji ga je pozvao u tu službu. Taj je dug mogao otplatiti samo ako je izvršavao svoju službu. Njegova je služba bila objavljivanje evanđelja.

No sada bi mogao reći: „Ali ti su ljudi već poznavali Gospodina Isusa.” Da, ali evanđelje sadrži više nego samo propovijedanje o spasenju i vjeri. Evanđelje znači: radosna vijest. Već si vidio da se evanđelje naziva „Evanđelje Božje” zato što se izražava ono što je u Božjem srcu. No Bog nam želi kazati mnogo više iz svojeg srca nego samo spasenje i vjeru u Gospodina Isusa. U stvarnosti ćemo čitav Božji naum (to jest sve ono što on u svome srcu ima za nas) moći razumjeti tek nakon našeg obraćenja.

Za nas je zapravo dobro da Pavao nije osobno mogao ići u Rim. Zbog toga im je i napisao ovu poslanicu, tako da i mi sada možemo upoznati „evanđelje” koje je bilo objavljeno njima.

Pročitaj još jednom Rimljanima 1,8-15. – Zahvali Bogu za svoju braću i sestre; navedi ih imenom.

3. Evanđelje: Božja snaga za spasenje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 1,16-21.

Stidiš li se ponekad evanđelja. Ja da! Vjerujem da je to zbog toga što Božja snaga koja djeluje u evanđelju još nije potpuno prodršla do nas.

Previše se obaziremo na to što ljudi misle o tome te smo još vrlo osjetljivi u pogledu toga. Ali i sam si već otkrio što evanđelje čini: Za izgubljenog čovjeka ono znači spasenje. I ti si povjerovao evanđelju. Vjerom si primio udio u tome.

Možda si ranije pokušao zaraditi svoje spasenje tako što si živio najbolje što si mogao ili tako da si puno darovao. Ali morao si spoznati da čovjek sam u sebi nema potrebnu snagu kojom bi se spasio. No to ne znači da Bog pritječe u pomoć čovjeku koji se pokušava spasiti vlastitim naporima tako da samo progleda kroz prste na ono što je pogrešno.

Evanđelje nam pokazuje da Bog kada spašava čovjeka na temelju vjere (a ne na temelju njegovih napora), to čini na pravedan način. To je značenje izraza „Božja pravednost”. Božja pravednost jedna je od glavnih tema ove poslanice te znači da je Bog pravedan u svim djelovanjima.

Tijekom čitanja ove poslanice još ćeš nekoliko puta naići na taj izraz, a ja ću tada pokušati još detaljnije pisati o tome. Za sada je dovoljno znati da si spašen Božjom snagom i njegovim pravednim djelovanjem. Stoga to ne ovisi o tome kako i što osjećaš.

S tvoje strane vjera je bila preduvjet za primanje spasenja. Dokle god živiš ovdje na zemlji, smiješ živjeti po vjeri. Vjera nema nikakve veze s neizvjesnošću, kao što je slučaj u općoj govornoj uporabi tog pojma. Smisao vjere u Bibliji jest čvrsto povjerenje. Vjera je stoga čvrsto povjerenje u Boga koji je sve učinio za tebe kako bi tebe spasio i koji će sve učiniti kako bi te sigurno vodio kroz ovaj život, sve dok ne budeš kod njega.

Kako je samo bila velika potreba da budemo spašeni! Božji gnjev – kako li te riječi ostavljaju snažan utisak! Koliki ljudi s prezirom reaguju te se izruguju kada se u objavljivanju evanđelja govori o Božjem gnjevu! Taj će gnjev doći na svaku vrstu bezbožnosti.

Bezbožnost znači da čovjek ne mari za Boga, da ga niječe. No taj će gnjev doći i na nepravедnost ljudi koji istinu posjeduju u nepravедnosti. To su ljudi – i Židovi i kršćani – koji se pretvaraju da znaju istinu ali se zapravo neispravno odnose prema njoj. Tu je, dakle, riječ o ljudima koji, s jedne strane, žive bez Boga, ali, s druge strane, ispovijedaju da žive s Bogom iako to čine samo svojim ustima, a svoj život vode prema vlastitoj volji. Oni također stavljaju Boga po strani.

Zastrašujuće je da čovjek ne pridaje nimalo pozornosti „onome što se može spoznati o Bogu”. Čovjek nikada ne bi spoznao nešto o Bogu da mu Bog to nije sam objavio. U stvorenju, djelu njegovih ruku, Bog je učinio vidljivim svoju snagu i božanstvo.

Stoga bi svaki razuman čovjek koji promatra stvorenje oko sebe trebao doći do zaključka da Bog postoji. To bi ga trebalo dovesti do toga da slavi Boga te da mu zahvaljuje. No rezultat je uglavnom drugačiji: Tko u svojem razmišljanju isključuje Boga, zapada u ludost te gubi svaki trak svjetlosti o podrijetlu, smislu i cilju života. Njegovo je nerazumno srce potamnilo. Što li se još može očekivati od takvog čovjeka?

Pročitaj još jednom Rimljanima 1,16-21. – Zamoli Boga za pomoć da se danas ne stidiš evanđelja.

4. Čovjek bez Boga

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 1,22-32.

Čitajući ove retke možeš jasno vidjeti da čovjek nije biće koje se nalazi na visokoj razini.

No danas nas se uvjerava upravo u to da jest, kao i u to da će sve biti još bolje. Istina je pak upravo suprotna. Bog nam to neće prešutjeti. Bog nam vrlo iskreno opisuje – ponekad možda i oštro – koliko je čovjek duboko pao nakon što je okrenuo leđa Bogu.

No Bog nam ne opisuje čovjeka tako zato da bismo ti i ja prijezirno svisoka gledali na njega. Ono što Bog ovdje kaže odnosilo se i na tebe i na mene prije negoli smo prihvatili Gospodina Isusa kao Spasitelja. Tako smo živjeli. U svojoj smo nutrini još uvijek takvi. To zapravo vidiš tek nakon što postaneš Božje dijete.

Jedno nam mora biti jasno: Bog nije stvorio čovjeka zlim. U Postanku 1,31 piše: „I pogleda Bog što je načinio, i gle, bijaše nadasve dobro.” I čovjek je tome pripadao. No ako čovjek prekine svoju povezanost s Bogom, Bog ga prepušta samome sebi. To čitamo tri puta u ovom odjeljku: u redcima 24, 26 i 28. Ako čovjek odbaci slavu neraspadljivoga Boga te namjesto toga štuje nešto prolazno, primjerice, nekog drugog čovjeka, ili životinju, tada ga Bog prepušta tomu. Bog ga prepušta nečistim požudama koje su u njegovu srcu. Posljedice toga možeš vidjeti posvuda oko sebe.

Ljude koji Božju istinu mijenjaju u laž Bog prepušta njihovim prljavim strastima: homoseksualnosti, i to kod muškaraca i kod žena. Danas se to naziva „alternativnim ponašanjem” i „oblicima

zajedničkog života” koji se moraju prihvatiti. No ovdje čitaš da je to Božja osuda: Ti ljudi zbog svojeg zastranjenja dobivaju zasluženu plaću na sebi. To se događa ako se štuje stvorenje i postavlja ga se iznad Stvoritelja. Bog je stvorio čovjeka da ga štuje i da mu služi. Čovjeku je prirodno to da će ispuniti svrhu svoga postojanja samo ako živi za Boga. Čini li to, pronaći će svoju najveću radost i sreću. To i jest bila Božja namjera kad je stvorio čovjeka.

No ako mu čovjek ne služi, Bog ga prepušta životu u neprirodnim odnosima, kako ih Pavao ovdje naziva. To doživljavamo sve više i više u našoj okolini u javnosti. Javno se niječe da je riječ o nečemu što nije prirodno; moraš to prihvatiti i ne smiješ reći ništa protiv toga jer ćeš inače biti optužen za diskriminaciju. Na taj se način u kršćanskim zemljama Božja istina zamijenila za laž.

U 28. retku po treći put uočavamo da je Bog predao čovjeka. Zato što su ljudi isključili Boga iz razmišljanja, Bog ih je prepustio krivom razmišljanju. Stoga čine ono što ne dolikuje. Zatim slijedi bespoštedno nabranje svega toga. Nedvojbeno ćeš na tom popisu naći i nešto što si ti učinio i stidiš se toga.

Time si zaslužio samo „smrt”, a ne užitak i zadovoljstvo kako si pretpostavljao. Tu je riječ o nečemu što se najprije pojavi u čovjekovom srcu, koje ne računa s Bogom, te zatim dođe do izražaja u njegovom ponašanju. Njemu, kao i ljudima oko njega, to donosi samo ono što vodi „k smrti”. Bogu pak ne donosi ništa.

Ti ljudi u dubini svojih srdaca vrlo dobro znaju što Bog misli o tome, ali im je to svejedno. Oni ravnodušno žive vlastiti život te podržavaju i druge koji žive isto tako.

Pročitaj još jednom Rimljanima 1,22-32. – Reci Bogu da je svojom procjenom čovjeka ipak u pravu.

5. Božji pravedan sud

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 2,1-8.

Možda poznaješ takve ljude koji točno znaju kakvi bi trebali biti drugi. Sa „zadovoljstvom” govore o greškama drugih (što je možda čak i blago rečeno).

Riječ je o ljudima koji ne žive neobuzdano kao što to prikazuje prethodno poglavlje. Ali osuđuju druge koji tako žive. Pritom ne razumiju da time osuđuju i same sebe jer se u njihovim srcima kriju iste stvari.

Jasan primjer toga nalazimo u Ivanu 8,1-11. Tamo su židovski glavari došli Gospodinu Isusu s grešnicom koju su zatekli u preljubu. Na pitanje što se treba dogoditi s tom ženom Gospodin Isus je odgovorio na sljedeći način: „Onaj od vas koji je bez grijeha, neka prvi baci kamen nju” (redak 7). Zatim su svi počeli odlaziti. U svojim su srcima svi počinili isti grijeh. To vrijedi za svakog čovjeka koji, pokazujući prstom na druge, o sebi misli da se nije ogriješio strašnim grijehom. Ali mi, ti i ja, znamo, da oni neće pobjeći pred Božjim sudom koji će po pravednosti doći nad njih. Doći će dan, govori 16. redak ovog poglavlja, kada će Bog suditi ljudske tajne. Tada će svakome biti jasno kako je Bog sve to oduvijek prosuđivao.

No na svu sreću postoji i druga strana. Ne postoji samo Božji sud nego i Božja dobrota. Tom dobrotom si ti i svaki drugi vjernik došao k obraćenju. Kakvo li se samo bogatstvo dobrote i strpljivosti može naći kod Boga! Bog te nije htio pustiti dalje na tvom

putu u propast. Došao ti je ususret te pomogao da spoznaš što si sve učinio i gdje bi završio. To je pogodilo tvoju savjest; spoznao si da te je Božji sud s pravom trebao zadesiti. Obraćanje znači: sebe vidjeti kako te Bog vidi te priznati njegovu osudu nad tobom. Do sada si mislio dobro o sebi, a nisko o Bogu. Prilikom obraćenja došlo je do temeljitog preokreta. Sada misliš nisko o sebi a visoko o Bogu. U praksi moramo naučiti ostvarivati to sve više, no to je polazište za tvoj daljnji život. Takav način gledanja na samog sebe i na Boga darovan je njegovom dobrotom.

Tko ravnodušno prolazi pored Božje dobrote, pokazuje tvrdoću i nepokornost svoga srca. Takav misli da je sam po sebi dovoljno dobar da se pojavi pred Bogom. No sva djela koja čovjek čini nepokornim srcem (iako su u njegovim očima dobra) stvaraju sve veću gomilu djela koja će na dan objave pravednog suda Božjeg biti osuđena. Kada Bog prosuđuje i kažnjava čovjekova djela, čini to u potpunoj pravednosti. Tako će, s jedne strane, svakome tko je s ustrajnošću činio dobra djela tražeći slavu, čast i neprolaznost, podariti život, dok će, s druge strane, na one koji su u svojem životu slijedili prirodne pobude srca ne mareći za Božje zahtjeve izliti svu svoju srdžbu i gnjev. U oba slučaja ljudi su u svome životu pokazali za čime teže te će Bog u oba slučaja pravedno prosuditi. Na taj način Bog postupa s ljudima koji su si sami uspostavili životne vrijednosti.

Do sada nije bilo niti jednog čovjeka koji je za nagradu za svoj uzoran, bezgrešan život od Boga dobio vječni život. Jedino je Gospodin Isus bio savršen. A On koji je zaslužio vječni život, otišao je u smrt. Učinio je to dragovoljno. Sada on, koji jest vječni život, svakome tko uvidi da sam ne može zaslužiti vječni život, daruje vječni život.

Pročitaj još jednom Rimljanima 2,1-8. – Razmisli kako bi donio evanđelje nekome tko misli da čini samo dobro.

6. Židovi i pogani

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 2,9-16.

Prvo kratko ponavljanje: U poglavlju 1,19-32 govorilo se o poganima. U poglavlju 2,1-8 Pavao se obraća ljudima koji su za sebe mislili da nisu bili ni blizu tako loši kao što su bili pogani.

U redcima 9-16 Pavao nastavlja tu misao, no pritom pravi razliku između dvije različite skupine ljudi. Postoje Židovi i Grci (narodi ili pogani). Kada je riječ o poganima, onda ne smiješ misliti samo na ljude u središnjoj Africi. Pod „Grci” ili pogani Pavao misli na one koji nisu Židovi, znači svi ljudi s kojima Bog nema poseban odnos kao što ga ima sa Židovima. Židovi su ljudi kojima je Bog objavio svoju volju time što im je obznanio Zakon. Poganima se nije obratio na taj način.

To možemo primijeniti na okolnosti u kojima danas živimo. Postoje ljudi koji su odrasli u kršćanskim obiteljima, kao i oni koji su živjeli u obiteljima u kojima se nije poznavala Božja volja. No Bog, kada izgovara presudu, ne gleda tko je tko. Jer tko čini zlo – bio on Židov ili Grk – primit će od Boga muke i strah. Ali onaj tko čini dobro – bio on Židov ili Grk – primit će od Boga slavu, čast i mir. No različito je mjerilo koje služi za prosudbu.

I Židov i Grk primili su nešto od Boga kako bi znali što je dobro i zlo. Židovima je Bog dao Zakon u kojemu im je objavio što treba-ju činiti. Po tom će Zakonu biti suđeni. Pogani nikad nisu imali Zakon. Oni će otići u vječnu propast bez Zakona. No pogani posjeduju nešto drugo, a to je savjest. Većina pogana zna po prirodi

da, primjerice, ne smiju krasti, iako im Bog to Zakonom nikada nije službeno rekao. Ako krađu, savjest ih optužuje. To se očituje. Ako budu slušali glas savjesti, neće krasti. Time pokazuju da je djelo Zakona zapisano u njihovim srcima jer Zakon kaže: „Ne ukradi” (Izl 20,15). Tko čini ono što Zakon nalaže, iako mu to nikada nije bilo obznanjeno Zakonom, bit će opravdan. Jer, nije riječ o tome je li netko čuo što je Božja volja, nego izvršava li ju.

Svaki je čovjek, čak i ako su mu Bog i njegova volja nepoznati, u svojem odgoju ili okolini dobio nešto čime može prosuđivati između dobra i zla. Možda može potisnuti savjest te ne slušati njezin glas, ali duboko u svojem srcu on to zna. Čak će ga i drugi u njegovom okruženju prisjećati na ono što je neispravno. Unutar određene skupine u kojoj netko živi, vrijede određena pravila. Ako netko prestupi jedno od tih pravila, bit će optužen. Pokaže li se da nije učinio prijestup, bit će mu oprošteno. Tako djeluju ljudi koji nemaju Božju spoznaju.

Ali Bog vidi dublje; on ne vidi samo djela. On vidi odakle proizlaze djela. On vidi ono što je skriveno u srcu, gdje je sjedište promišljanja. On poznaje motive kojima se netko povodi. Naše stvarne namjere možemo sakriti jedni od drugih, ali ne i od Boga. Doći će dan kada će Bog po Isusu Kristu suditi ono što je skriveno. Za mnoge ljude je to zastrašujuća pomisao. Radije ne bismo mislili na to. No i to pripada onomu što Pavao naziva „moje evanđelje”. Bogu je jednako važno ono što pokreće čovjeka kao i čovjekova djela. Ljude se može zavarati djelima, ali Boga ne. Tko stvarno živi s Bogom, neće imati poteškoća potpuno otvoriti svoje srce pred Bogom.

Pročitaj još jednom Rimljanima 2,9-16. – Što ti dolazi u misli kad si svjestan činjenice da Bog sve zna?

7. Židovi i Zakon

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 2,17-29.

Sada Pavao govori Židovima kako bi im pojasnio da i oni trebaju Božje evanđelje. Prvo im nabraja nešto od onoga čime su se hvalili.

Hvalili su se da su povezani s Bogom. Za sebe su smatrali da mogu biti voditelj, svjetlo, odgojitelj ili učitelj jer su vjerovali da poznavanjem Božjeg zakona znaju njegovu volju. Smatrali su se velikima u očima drugih, koji su po njihovom mišljenju bili slijepi, u tami, nerazumni i bespomoćni. Smatrali su se nadmoćnijima i uzvišenijima od drugih. Bog im je u svojem Zakonu stvarno obznanio svoju volju. No nisu razmišljali o tome da su prvo oni sami trebali paziti na to da budu poslušni Bogu.

I neki kršćani se mogu pohvaliti da poznaju Bibliju. Upućuju druge kako bi se trebali ponašati. Ali još nikada nisu sebe vidjeli u svjetlu Biblije. Znaju samo ono što vrijedi za druge. Što kod drugih osuđuju kao krađu, kod sebe nazivaju uzimanjem nečega na što imaju pravo. I kada tvrde da je preljub neispravan, tada ne misle na to da je Gospodin Isus rekao da je svatko tko s požudom pogleda na ženu već u srcu počinio preljub s njom.

Vrlo dobro znaju da je idol nešto odvratno, ali ne obraćaju pozornost na to da je otimanje onoga što se koristi za službu u Božjem hramu zapravo jedno te isto. Razmisli, primjerice, o posjedu, vremenu, snazi, umu i sl. Sve bi to trebalo biti postavljeno u službu za Boga. Tko to koristi za sebe, otima od Boga.

Tko se dakle hvali da poznaje Božju volju a u svome životu to ne uzima u obzir, obeščašćuje Boga. Nije li istina da se Božje ime izruguje upravo zbog onih koji nedjeljom poslušno sjede na bogoslužju u crkvi, a od ponedjeljka do subote nastoje se obogatiti, često i na račun drugih?

Zatim Pavao navodi još jednu važnu točku, a to je obrezanje. Uredbu o obrezanju nalazimo u Postanku 17. Obrezanje je u Starom zavjetu bio vanjski znak pripadnosti Božjem narodu, Izraelu. Stoga se moglo očekivati da će takva osoba činiti Božju volju. No ako netko u svome životu nije mario za Božju volju, obrezanje mu uopće nije koristilo. Vanjski znak obrezanja imao je vrijednost jedino kada je netko srcem ustrajao u ponašanju kao pripadnik Božjeg naroda, a to se očitovalo u izvršavanju Božje volje. Čak i ako bi netko tko nije bio obrezan, to jest nije pripadao Izraelu, udovoljavao zahtjevima Zakona, od Boga bi bio prihvaćen kao pripadnik njegovog naroda. Time su bili osuđeni oni koji su to bili samo po vanjštini.

Zatim u zadnja dva retka slijedi zaključak. Riječ je o obrezanju srca. To nam ukazuje na stvarno značenje obrezanja. U Kološanima 2,11 čitamo da je vjernik obrezan Kristovim obrezanjem. Iz konteksta možemo jasno vidjeti da je riječ o Kristovoj smrti na križu za nas, gdje je on umro pod Božjom osudom nad grijehom. Onaj tko to srcem vjeruje „obrezan je u srcu”; on je pravi Židov, to jest: netko tko hvali Boga. Pripadati Božjem narodu izvana donosi samo hvalu od čovjeka. Ljudima je stalo do religioznih djela jer ona se mogu vidjeti te time čovjek postaje važan. Bog gleda na srce. Za njega je ono vanjsko vrijedno samo kada odražava ono što je u srcu. Bogu je ugodno kada čovjek žudi za istinom u nutrini (Ps 51,6). Do toga mu je stalo.

Pročitaj još jednom Rimljanima 2,17-29. – Provjeri u sebi je li ti važno da te ljudi pohvale.

8. Bog je istinit – svi ljudi su lažljivci

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 3,1-8.

Nakon što si pročitao prethodni odjeljak, možda bi mogao misliti kako pripadanje židovskom narodu nije imalo nikakvih povlastica, iako ih Bog naziva svojim izabranim narodom.

Jednako tako bi netko mogao dovesti u pitanje i obrezanje, iako je ono od Boga određeno kao znak saveza s njegovim narodom. Pavao poriče tu misao.

Pripadnost Božjem narodu ima mnogo prednosti – čak iako su samo vanjske. Pavao prvo navodi činjenicu da su im povjerene Božje riječi.

I za nas je čak, koji živimo u takozvanim „kršćanskim zemljama”, povlastica posjedovati Bibliju. No time su Židovi – jednako tako i mi danas – imali još veću odgovornost. Način na koji se odnosimo prema Bibliji ne smanjuje njenu vrijednost. Bog je vjerran svojoj Riječi, iako neki ljudi koji pripadaju njegovom narodu ne obraćaju pozornost na njegovu Riječ. To uistinu potvrđuje da je Bog istinit a svaki čovjek lažljivac. Možda si već nekoga čuo da govori (ili si to i sam prije govorio): „Bog ne postoji.” To nije ništa novo. Netko tko to govori, govori ono što je Bog već davno zapisao u svojoj Riječi. U Psalmu 14,1 piše da bezumnik u svojem srcu govori da nema Boga. Time si u Božjoj riječi pronašao dokaz činjenice da je Bog istinit, a da je svaki čovjek lažljivac. Ako čovjek djeluje po svom zlom srcu, dokazuje ono što je Bog već davno rekao u svojoj Riječi. Time se Bog opravdava vlastitom Riječi.

Ako se čovjek usudi izreći osudu nad Bogom te ga zapravo učiniti odgovornim za nešto, jasno je da će Bog biti pobjednik a čovjek gubitnik. Božje pravedno djelovanje očituje se našim nepravednim djelovanjem. Tome nema prigovora. Život u kojem se ne računa na Boga uzrokuje Božji gnjev. Bog ne može drukčije. Zadužen je za to jer je svet i pravedan. On ne može smanjiti zahtjeve tih svojih značajki, svetosti i pravednosti, kao što mi ponekad činimo.

Budući da Bog promatra sve u svijetu, ne može se pretvarati kao da se ništa nije dogodilo. Mora izvršiti osudu nad ovim svijetom. On to do danas još nije učinio zbog svoje strpljivosti. Ne želi da itko propadne nego da svi dođu do pokajanja (2 Pet 3,9). No doći će trenutak kada će morati izvršiti osudu. Njegovo strpljenje ima kraja. Tada će djelovati njegova pravednost i izvršavat će svoj gnjev; kazna mora slijediti. Tko to poriče, ne shvaća Boga ozbiljno.

Postoje ljudi koji pak na jedan drugi način Boga ne shvaćaju ozbiljno. To su ljudi koji – to se jednostavno ne može vjerovati – zlouporabljaju Božje pravedno djelovanje. Oni kažu: „Ako lažem, tada će Božja istina biti još veća. Svojim zlim ponašanjem doprinosim tome da ga ljudi poštuju, imam pravo na to. To bi Bogu zapravo trebalo biti ugodno! Zapravo zaslužujem nagradu za to. Zašto bih onda još morao biti suđen kao grešnik?” Njihov zaključak je: činimo zlo kako bi proizašlo dobro.

Takvi su ljudi već i u doba apostola Pavla širili zle klevete da je i on sam tako naučavao. Na taj način su htjeli uljepšati svoje bezbožno djelovanje, a apostola prikazati lošim. Pavao ne odgovara na to. S tim se ljudima, koji na taj način argumentiraju, ne može razgovarati. Zato njegov kratak odgovor glasi: „čija je osuda pravedna”.

Pročitaj još jednom Rimljanima 3,1-8. – Navedi neke prednosti koje imaš kao kršćanin.

9. Nitko nije pravedan

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 3,9-20.

Nakon što je apostol Pavao u redcima 3-8 razotkrio zle prigovore nevjere, u 9. retku se vraća na prvi gdje je riječ o prednosti Židova.

Sada ukazuje Židovima da je sve ono na što su bili ponosni svjedočilo protiv njih. Jesu li im Božji zahtjevi bili poznati? Božja riječ govori jasnim jezikom o čovjekovoj naravi i njegovom ponašanju. Židovi tu nisu ni u čemu bolji od Grka. Optužba da su pod grijehom potkrijepljena je navodima iz njihovog Starog zavjeta. Na njih (i na tebe) se poput ogledala odražavao taj opis, u kojemu su se (i ti sebe) mogli vidjeti.

„Nema pravednoga, niti jednoga, nema onoga tko razumije, nema nikoga tko traži Boga.” To se odnosilo i na tebe. No ti si to spoznao. Možda si smatrao da postupaš ispravno i razumno, no kada te je Bog susreo, postalo ti je jasno da si živio samo za sebe. Skrenuo si s cilja koji je Bog imao za tvoj život; bio si beskoristan. Možda si se smatrao korisnim za svoju okolinu, no kada te je Bog susreo, pokazalo se da nisi živio za njega. Stoga, koliko god da si se hvalio dobrim djelima, nisi učinio ništa dobro. Dobro je samo ono što činiš iz ljubavi prema Bogu. Ono što je unutar tebe, dolazi od tvog tijela i izražava se putem tvojih riječi i djela.

U redcima 13 do 18 nalazimo nekoliko primjera za to: grlo, jezik, usne i usta – svi ti dijelovi tijela su povezani sa smrću i propasti. Riječi koje smo izgovarali, dok još nismo pitali za Boga, bile su riječi bez života. To još uvijek možeš uočiti kod ljudi kada slušaš što govore. Kod nas to više ne bi trebalo biti tako.

Za naše noge i puteve, kako smo ih koristili prije obraćenja, mora se nažalost reći to isto. Put mira bio nam je nepoznat. Nismo dugo oklijevali kada je trebalo uzvratiti nekome tko nam je nešto stavio na put. Možda nismo nikoga ubili, ali smo zasigurno nekoga mrzili – s doslovnim ili bez doslovnog prolijevanja krvi. Prolijevanje krvi znači uzeti nekome mogućnost življenja. Na svojem smo putu za sobom ostavili trag razora i jada. Kolikim ljudima smo svojim bezbožnim ponašanjem učinili nažao. Uzrok svega toga bio je nedostatak Božjeg straha u našim očima. Dali smo se povesti svojim požudama. Živjeli smo za sebe sve dok nas Bog nije susreo te postavio ogledalo pred nas. U njemu smo se zatim prepoznali. To naravno ne znači da smo se svi u jednakoj mjeri ogriješili u svemu što je upravo navedeno. No sve to živjelo je u našem srcu (i još uvijek živi, što se tiče naše grešne naravi).

Ovaj opis je prvenstveno bio namijenjen Židovima kako bi ih se njihovim vlastitim spisima, kojima su se hvalili, uvjerilo u njihove grijehе.

Zatim u 19. retku imamo zaključak. On se ne odnosi samo na odjeljak o kojemu smo upravo razmišljali, nego na cijeli odjeljak od poglavlja 1,18 sve do ovdje. Zaključak glasi: Svaka usta, i Židova i pogana, zanijemit će, a cijeli svijet potpasti pod Božji sud. Pokazalo se da vlastitim djelima nikako nije moguće zadobiti Božje zadovoljstvo. Zakon jasno pokazuje da smo sagriješili jer smo ga prestupili.

Postoji samo jedan čovjek na kojega se ovaj opis ne odnosi. To je čovjek Krist Isus. Cijeli njegov život bio je usmjeren prema Bogu; činio je sve za njega. Stoga je on Božji odgovor na svaku krivnju i grijeh u koje je čovjek zapao te iz kojih ne može sam izaći. To je tema sljedećeg poglavlja.

Pročitaj još jednom Rimljanima 3,9-20. – Kako možeš sada biti koristan za Boga?

10. Opravdanje po vjeri

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 3,21-31.

Nakon mračnog opisa čovjeka koji živi samo za sebe – kao što smo to ti i ja prije činili – u ovim redcima probija svjetlost.

Bog nam objavljuje što je sve učinio kako bi čovjek koji je zapao u grijeh bez straha mogao biti u njegovoj prisutnosti. Čovjek se pokazao kao izgubljen slučaj s kojim Bog ništa nije mogao započeti. Bog je za taj problem tražio i našao vlastito rješenje. On može grešnika proglasiti pravednim ako taj vjeruje u Isusa Krista. To vrijedi za svakoga, bez ikakve razlike. Nije li svatko sagriješio? Time je i svatko isključen iz Božje slave. No Bog želi imati čovjeka u svojoj slavi. Stoga, ono što je svakom čovjeku potrebno jest oproštenje njegovih grijeha. To su zla djela koja je počinio.

Krist Isus ostvario je to otkupljenje. Bog ga je predstavio kao „sredstvo otkupljenja [ili prijestolje milosti]”. Kod prijestolja se misli na vladanje i suđenje. Na prijestolju se provodi pravda. Bog je morao osuditi grijeh. No ono veličanstveno jest to da je grijeh osudio na svojem Sinu kada je visio na križu. Sada je za svakoga tko iz Božje ruke prihvati to spasenje prijestolje osude postalo prijestoljem milosti.

Kristova krv za Boga je jedini pravedan temelj kojim grijesi mogu biti oprošteni. U Hebrejima 9,22 piše: „bez prolijevanja krvi nema oproštenja.” Bog ne prihvaća grešnika tako da jednostavno previdi grijeh. Mogao te je osloboditi samo zato što je bilo udovoljeno njegovim pravednim zahtjevima. To ti daje sigurnost

oproštenja grijeha. Nije riječ o tome kako se osjećaš, nego kako te Bog vidi. Zato što je Bog u Starom zavjetu već unaprijed vidio Kristovo djelo na križu mogao je tadašnjim vjernicima oprostiti grijehe. Još jednom: Bog nije previdio grijehe, nego je, kada ih je opraštao, pravedno djelovao jer je znao da će Krist proлити svoju krv za to. I u današnje vrijeme vrijedi to isto. Za nas danas, koji živimo u vremenu Novog zavjeta, vrijedi da je Kristovo djelo iza nas. Možda to zvuči malo čudno, ali zato što je Bog pravedan, on ne može drugačije nego da svakoga koji vjeruje promatra kao pravednoga.

Kristova krv je potekla! Bog poznaje vrijednost te krvi, a to je da ona poništava grijeh. Stoga Bog kod svakog čovjeka koji priznaje da je Krist i za njega prolio svoju krv više ne vidi grijeh. Grijesi više ne postoje. Zauvijek su uklonjeni. Takav pred Bogom više nije grešnik nego netko tko mu pripada te koga on želi imati u svojoj blizini. Bog je od tebe načinio pravednika. Pravednika Bog više ne vidi u njegovom prijašnjem grešnom životu nego kao potpuno odvojenoga od grešnog života. Pravednik sličí Njemu. Kakva li promjena! Sada razumiješ da tebi ne pripada nikakva slava. Sve je poteklo od Boga i on je sve učinio. Sve što si ti mogao i trebao učiniti bilo je: vjerovati. Jedino putem vjere, a ne djelima, primio si otkupljenje, oproštenje grijeha i opravdanje.

Bog nije samo Bog Židova nego i Bog svih naroda jer Bog sve ljude vidi kao grešnike jer su svi sagriješili. I za svakoga vrijedi da jedino vjerom može biti opravdan.

Ali što je onda sa Zakonom? Postaje li on potpuno nedjelotvoran? Ne, Zakon opstaje u potpunoj snazi. Ako se promatramo u ogledalu Zakona, vrlo ćemo brzo uočiti da smo grešnici jer ne možemo držati Zakon. Zakon nam pokazuje da smo bili grešnici te da smo bili nemoćni osloboditi se od prokletstva grijeha.

Ako to prihvatimo, potvrđujemo autoritet Zakona. To za nas znači da smo potpali pod prokletstvo Zakona. No na svu sreću Krist

nas je oslobodio od prokletstva Zakona time što je na križu za nas nosio prokletstvo Zakona. Time je On u potpunosti potvrdio autoritet Zakona.

Pročitaj još jednom Rimljanima 3,21-31. – Što za tebe znači „Božja slava“?

11. Radostan čovjek

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 4,1-8.

Pavao nam sada predočuje dvije osobe iz Starog zavjeta, iz izraelske povijesti, kako bi pokazao da se Božja pravednost može zadobiti jedino vjerom.

To si već vidio u prethodnom poglavlju u odnosu na Zakon. Bog se vrlo trudi oko toga kako bi ti pokazao da čovjek tomu ništa ne može pridodati. Sve je poteklo od njega. Što bolje to razumiješ, tim ćeš ga u svome životu više štovati za to.

Prvo je spomenut Abraham. On je praotac Židova. Židovi su se time vrlo ponosili. Činili su to čak i u razgovoru s Gospodinom Isusom rekavši: „Sjeme smo Abrahamovo” (Iv 8,33). Smatrali su da kao Abrahamovi potomci imaju posebne povlastice. Na kraju krajeva, Abraham je dobio obećanje. Zakon nisu mogli držati, ali bi ih Bog zasigurno blagoslovio jer su Abrahamovi potomci. Ali to ne ide samo tako. Ti i ja nećemo primiti blagoslov zato što su naši predci bili blagoslovljeni. Ako su naši predci primili blagoslov, onda to nije zato što su to zaslužili, nego zato što su vjerovali Bogu. I mi ćemo primiti blagoslov jedino osobnom vjerom u Boga. To je bio slučaj i kod Abrahama i to je vrijedilo za njegove potomke: „Povjerovala Abraham Bogu i to mu se uračuna kao pravednost.” Tako govori Pismo.

Vjera se ne temelji na čovjeku, nego na Božjim jasnim izjavama. U Postanku 15 Bog je Abrahamu obećao nasljedstvo te mnogobrojno potomstvo kroz njega. Abraham je to vjerovao, iako je

za njega s ljudske strane gledano bilo potpuno nemoguće dobiti djecu. On i Sara već su bili prestari za to. No, ipak se pouzdao u Boga da će on ispuniti to obećanje. I ta mu je vjera bila uračunata kao pravednost. Kada Bog ispunjava svoje obećanje, tada on ne očekuje nikakvu pomoć od Abrahama. Da je Abraham pritom pomogao, zaslužio bi nešto jer je sudjelovao. Kao i kod Abrahama, isto vrijedi i za tebe: Opravdan si vjerom. Za to nećeš biti štovan ti, nego će Bog biti proslavljen.

Svoju ćeš sreću pronaći upravo u činjenici da si primio Božju pravednost, a da ništa nisi učinio. U Psalmu 32 i David govori o pravednosti bez djela. Pročitaj 5. redak: „Priznah tebi grijeh svoj i krivicu svoju ne skrivah. Rekoh: Priznat ću Gospodinu svoje prijestupe.” I što je Gospodin učinio? To čitaš dalje u Psalmu 32: „I ti si krivicu grijeha mogega oprostio.” Ako svoje grijehe priznamo te ih ne prikrivamo, tada Bog čini upravo ono suprotno: On oprašta i prekriva. On ih odlaže tako da se više ne mogu vidjeti. Ako to znaš, tada si sretan! Bog nam grijehe koje smo priznali više ne uračunava jer je Krist prolio svoju krv za to. Kakva li je to divna milost!

Apostol Pavao (znaš da je to zapravo Sveti Duh) pokušava nam na najbolji način predložiti što je sve Bog učinio kako bi nas opravdao. Ljudi kojima su grijesi oprosteni i pokriveni, sretni su ljudi. Možda ćemo tu i tamo u svom životu imati poteškoća, ali o svojim se grijesima više ne moramo brinuti. Što se toga tiče, sve je uređeno. Bog sam za to garantira jer ih je sam oprostio.

Pročitaj još jednom Rimljanima 4,1-8. – Neka na tebe djeluje to da se Bog više nikada neće prisjetiti tvojih grijeha.

12. Abrahamovo potomstvo

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 4,9-17.

Kako bi razumio o čemu je riječ u redcima 9-12, moramo još jednom pogledati Postanak 17.

Već sam jednom, dok smo razmišljali o Rimljanima 2,28.29, ukazao na to. Molim te da još jednom pročitaš to poglavlje (7. poglavlje). U Postanku 17 čitaš o savezu koji je Bog sklopio s Abrahamom. Kao znak tog saveza sve su muške osobe morale biti obrezane. To je bio vanjski znak koji je svaki dječak osmog dana nakon svojeg rođenja primio. Tim je znakom Bog cijeli narod koji je potekao od Abrahama, dakle Izrael, izdvojio od ostalih naroda. Već si vidio da je pripadanje Božjem zemaljskom narodu bila velika povlastica.

No kada je riječ o primanju Božje pravednosti, za njega nema razlike. Kako bi imao radost u oproštenju grijeha te u spoznaji da si pravedan pred Bogom, pripadanje Božjem zemaljskom narodu ne igra nikakvu ulogu. Naglasak je na onome što je u tebi, tvojoj vjeri u Boga. Kada je Abrahamu njegova vjera bila uračunata kao pravednost, još nije bio obrezan. Znak obrezanja primio je kao pečat vjere koju je imao dok zapravo još nije bio obrezan. To se ovdje ističe kako bi se pojasnilo da Abraham nije samo doslovno otac izraelskog potomstva nego i otac duhovnog potomstva. Zapravo je čak riječ o tri vrste potomstva. Pokušat ću to što bolje objasniti. U 11. retku je najprije nazvan ocem neobrezanih. Pritom je riječ o nežidovima, dakle o poganima, koji su u

svojem neobrezanom stanju vjerovali kao i Abraham dok još nije bio obrezan. To je prva vrsta potomstva.

Zatim u 12. retku uočavamo drugu i treću vrstu potomstva. U ovom je retku nazvan ocem obrezanja. Ovdje je riječ o njegovom doslovnom potomstvu a to je izraelski narod. No to doslovno potomstvo se sastoji od dvije skupine. Postoji skupina onih koji samo izvana, vanjskim obrezanjem pripadaju Abrahamovu potomstvu. Zatim postoji ona druga skupina koji nisu samo u vanjskom nego i u duhovnom smislu njegovi potomci. Ti ljudi pokazuju da su i duhovno njegovi potomci jer hode njegovim stopama na putu vjere koju je on već imao prije nego što je bio obrezan.

Obećanje da će Abraham – ili njegovo potomstvo – biti baštinik svijeta nije zapisano u nekom Zakonu. Povezanost Boga i njegovog zemaljskog naroda Izraela putem Zakona drugačija je nego povezanost u obrezanju. U Abrahamovo doba Zakon još dugo nije postojao. Zakon se tek puno kasnije pojavio. A da je postojao Zakon u kojemu bi pisalo da će primiti obećanje, tada vjera više ne bi bila potrebna; jer bi tada obećanje bilo zasluženost vlastitim zaslugama i naporima. A zatim bi kao rezultat slijedilo to da bi namjesto ispunjenja obećanja došao Božji gnjev zato što nitko ne bi bio u stanju odgovarati zahtjevima Zakona. Sigurnost obećanja temelji se na vjeri i milosti. Sve je čvrsto usidreno u Bogu u kojega grešnik vjeruje te kojemu On ukazuje milost.

Za Abrahama je Bog bio osobni, prisutni Bog. Vjerovao mu je, pouzdavao se u njega te je znao da može učiniti ono što se njemu činilo nemogućim. Za Abrahama je Bog bio taj koji je mrtve oživljavao jednako kao što je iz ničega mogao izvući nešto te tome pridodati oblik. Promotri samo stvorenje! U Psalmu 33,9 piše: „Jer on reče, i bijaše učinjeno; on zapovijedi i stajaše čvrsto.”

Time što je Abraham na taj način vjerovao Bogu, Bog ga je načinio „ocem mnogih naroda”. Kao što je Abraham vjerovao Bogu

na riječ tako i ti, koji si upoznao Boga u svojem životu, smiješ ga uzeti za riječ zbog obećanja koje ti je on objavio u svojoj Riječi.

Pročitaj još jednom Rimljanima 4,9-17. – Postoje li obećanja koja ti je Bog dao, a ti se u njega pritom pouzdaješ?

13. Potpuna sigurnost vjere

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 4,18-25.

Iz redaka koje si upravo pročitao, vidljivo je što je Abraham točno vjerovao. U Postanku 15 Bog je Abrahamu zapovjedio da izađe iz svoga šatora te da pogleda na nebo.

Vidio je toliko mnoštvo zvijezda da ih nije mogao izbrojiti. Zatim mu je Bog rekao: Abrahame, tako brojno bit će tvoje potomstvo. I Abraham je povjerovao ono što mu je Bog rekao. U to je vrijeme bio star oko 100 godina te je bilo teško vjerovati da mu se još može roditi sin. Sara je bila deset godina mlađa, ali i to je bila prestara dob da bi se rodilo dijete.

Abraham nije zatvorio svoje oči pred tom situacijom. „I nije bio slab u vjeri”. Nije se držao toga što je za ljude nemoguće. Njegova je vjera bila usmjerena prema Bogu. Što je kod ljudi nemoguće, to je kod Boga moguće. Stoga Abraham nije sumnjao u Božje obećanje. Njegova ga je vjera osnažila.

Nadam se da si i sam već iskusio to da vjera daruje snagu. Vjera nije nikakva nebuloza u kojoj mašta ima veliku ulogu, nego ona donosi Boga pred tebe. Ta čvrsta vjera, što njegov Bog sve može učiniti, pomogla je Abrahamu svladati svaku sumnju. Više nije gledao na sebe i vlastitu slabost. S time je već imao dovoljno razočaranja. Nakon što je naučio više ne gledati na sebe nego u snazi vjere na Boga, bio je potpuno uvjeren da je Bog dovoljno moćan kako bi učinio ono što je i obećao.

Onaj tko je Boga, svemoćnoga Boga, vidio na taj način, neće više sumnjati da on ipak može podariti život tamo gdje vlada smrt. Takvim stavom Bog može biti proslavljen.

Stoga mu Bog može vjeru uračunati kao pravednost. Bog vidi da ga Abraham priznaje, ima povjerenja te razmišlja o njemu na ispravan način. Pravednost koju Bog uračunava Abrahamu stoga ujedno znači: „Ako tako o meni misliš, pripadaš meni.”

U redcima 23-25 naći ćeš primjenu koja je za tebe kao mladog vjernika vrlo važna. Jer ono što je rečeno o Abrahamu trebalo bi i tebe poučiti kako si primio pravednost. Pravednost je – možda to već znaš – da si bio grešnik te daleko udaljen od Boga, ali sada mu pripadaš. Njega se više ni zbog čega ne trebaš bojati.

Nije samo po sebi razumljivo to da ti je Bog podario to izvanredno mjesto. Za to mu je bio potreban pravedan temelj. Nije se mogao pretvarati kao da nisi učinio grijeh. Bog nije mogao djelovati a da mu nešto proturječi jer, na kraju krajeva, počinio si grijeh. Zato što je Bog svet i pravedan, morao te kazniti no on to nije učinio. Sam je pronašao rješenje za to: Gospodin Isus udovoljio je njegovim svetim zahtjevima na toliko savršen način da ga je Bog uskrisio od mrtvih.

Ovo je pravedan temelj: Isusa, našeg Gospodina, On je uskrsnuo od mrtvih! Bog je predao Gospodina kako bi za tvoje grijeha na križu dovršio djelo otkupljenja. Na križu je osoba Gospodina Isusa potpuno udovoljila Božjoj pravednosti u pogledu tvojih grijeha. Tamo je Bog tvoje grijeha osudio na njemu, time što je on umro za to. No kako bi ga, nakon što je ispaštao za tvoje grijeha, Bog samo mogao ostaviti u smrti? Stoga ga je morao uskrisiti od mrtvih. Bog je to bio dužan samome sebi i djelu svog Sina. Činjenica da je Bog uskrisio Gospodina Isusa jest čvrst i nesumnjiv dokaz da Bog u pogledu tvojih grijeha ništa više ne traži. Tvoji grijesi za njega više ne postoje, on ih više ne vidi, za njega su uklonjeni. Gospodin Isus jedino je svjedočanstvo za to da su

tvoji grijesi uklonjeni. Više se ne moramo bojati da će se Bog još jednom vratiti na to. On je sam sve učinio za tvoje opravdanje. Više te ne vidi u povezanosti s grijehom nego u povezanosti s uskrslim Kristom. U sljedećem poglavlju vidjet ćeš koje veličanstvene posljedice to ima za tebe.

Pročitaj još jednom Rimljanima 4,18-25. – Razumiješ li sada da u odnosu na sigurnost svojeg spasenja više ne trebaš imati nikakve sumnje?

14. Mir – pristup – nada / prošlost – sadašnjost – budućnost

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 5,1.2.

Oba ova retka puna su veličanstvenih istina pa ćemo u ovom odjeljku razmatrati samo njih. Bilo bi dobro naučiti ih napamet.

Iz prethodnih poglavlja zasigurno si naučio što je sve bilo potrebno za tvoje opravdanje. Također si vidio da je sve što je bilo potrebno za tvoje opravdanje poteklo od Boga. Primio si Božju pravednost. On je sve učinio. Sada možeš pun radosti reći ono što piše u ova dva retka.

Opravdan si, ali ne vlastitim djelovanjem, nego zato što je Bog doprinio tome i jer si vjerovao. Posljedica toga jest ta da imaš mir s Bogom. Prije si živio u pobuni protiv Boga. Nisi slušao njega nego si činio po svojoj volji. Uopće te nije činilo radosnim vršiti Božju volju. No sada, nakon što si uvidio da te je Bog proglasio pravednim te da je putem Gospodina Isusa uklonio sve neispravno od tebe, u tvome srcu vlada mir kada misliš na Boga. Sada je postignut mir s Bogom jer je udovoljeno njegovim pravima. Kada misliš na Boga, osjećaš mir i radost; raduješ se njegovoj prisutnosti.

U svojim mislima sad možeš k njemu „ući” i s njim razgovarati. Nalaziš se u njegovoj naklonosti. Kakva li je to samo milost da imaš slobodan pristup Bogu koji te zapravo, zbog svih tvojih

strašnih grijeha, trebao suditi. Sada možeš bez ograničenja (bez najave i bez čekanja) i bez oklijevanja doći k njemu bez ikakvog straha da će te poslati natrag. Možeš mu sve reći što ti je na srcu i što si doživio. On to cijeni kada držiš do pouzdanog odnosa.

U budućnosti smiješ zauvijek biti u Božjoj slavi te se dičiti tom nadom. U Bibliji „nada” nikada nije nešto nesigurno. Danas je ta riječ većinom u sljedećoj uporabi: Govorimo „nadam se” te mislimo da možda nešto želimo, ali zapravo nismo sigurni hoće li se to i dogoditi. U Bibliji je „nada” uvijek nešto sigurno. Naravno, ta nada je nešto buduće što se još mora ispuniti. Ono čemu se „nadaš” još se nije dogodilo. Tako je i s Božjom slavom u kojoj ćeš biti čitavu vječnost. Još uvijek nisi stigao do tamo. Još živiš na ovoj zemlji. To postaje jasno u trećem retku i nadolazećim redcima. Nepobitno je to da ćeš stići u Božju slavu. Time se smiješ dičiti.

Jamstvo toga nije u tvojoj vjernosti i snazi nego se temelji na onome što je Bog postigao uskrsnućem Gospodina Isusa. Time si opravdan (pročitaj još jednom retke 24 i 25 iz prethodnog poglavlja). Kakva li je to samo promjena tvoga stanja kada se prisje tiš Poslanice Rimljanima 3,23. Tamo si čitao da Božju slavu nisi mogao dosegnuti. Zbog tvojih grijeha to je mjesto bilo potpuno zatvoreno. Bogu je nemoguće u svojoj veličanstvenoj prisutnosti trpjeti grijeh. No sada, kada si opravdan, u potpunosti čezneš za njegovom prisutnošću, a On jednako tako čezne za tobom. Kakvo li čudo Božje! Koliko razloga imaš zahvaljivati mu!

Maloprije sam rekao da sa svime što imaš na srcu možeš doći pred Boga. Boga vrlo raduje kada dolaziš k njemu kako bi mu zahvalio za sve što su on i Gospodin Isus učinili. Odloži ovu knjigu nakratko na stranu te reci Bogu što si dosad razumio u ovoj poslanici koju je on i tebi napisao. Reci mu da ga vrlo voliš. Tada ćeš doživjeti nešto od toga što Biblija naziva „zajedništvo”. Govoriš s

njim o stvarima koje su tebi i njemu vrlo vrijedne. Učini to sada prije nego što u nastavku ili sutra pročitaš daljnje retke.

Pročitaj još jednom Rimljanima 5,1.2. – Nauči ta dva retka napamet!

15. Dičiti se nevoljama i Bogom

Odvojii vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 5,3-11.

Riječi „dičiti se” mogu značiti „biti sretan”. Sad si zasigurno sretan kada u drugom retku vidiš svoju budućnost.

Nada da smiješ ući u Božju slavu čini te radosnim. Ali još nisi tamo. Još se nalaziš na putu prema tamo te živiš ovdje na zemlji sa svim brigama i problemima koji su dio toga. Možemo li se onda uopće nečime dičiti, postoji li razlog za radost?

Da, jer treći redak govori: „dičimo se u nevoljama.” Lako je to bilo reći, ali kako je to moguće? Tako se možda pitaš. Zato moraš reći: „znamo.” To znanje jest sigurno znanje. Znaš da te nevolje nisu slučajne. Poteškoće koje Bog dopušta u tvom životu imaju svrhu. Bog koristi poteškoće koje te susreću kako bi provjerio istinitost tvoje vjere. Ako u životu sve teče glatko, nije teško vjerovati. Tek kada se pojave poteškoće, dolazi do izražaja koliko tvoja vjera vrijedi. Ako je tvoja vjera stvarna, i dalje ćeš se pouzdati u Boga. Tada nećeš kod prvog udarca odustati od svoje vjere. Pronaći ćeš postojanost u tome da Bog ništa ne ispušta iz kontrole.

Nevolja stvarno postaje teška tek onda kada traje duže nego što ti se to sviđa. Tada trebaš postojanost. Kako bi u poteškoćama koje traju dugo imao postojanost, moraš računati na Gospodinovu vjernost i pomoć. On te želi podržati te podariti snagu za postojanost. Na taj ćeš način iskusiti njegovu potporu. To je proku-

šanost. Iskusiš ćeš njegovu pomoć. To je veličanstveno iskustvo usred svake žalosti.

Posljedica tog iskustva, prokušanosti, jest nada. Ako iskusiš tko je Bog za tebe u svakodnevnom životu, tada ćeš znati da te Bog nikada neće iznevjeriti te da će te dovesti do onog mjesta gdje te želi imati, to jest u svoju slavu. Vidiš, dakle, kako jedno iz drugog proizlazi.

Zatim se dodaje još nešto veličanstveno, a to je ljubav. Ljubav je Božja priroda. Bog je ljubav i on je svoju ljubav izlio u tvoje srce. Koliko god da ti je ponekad teško, smiješ u svom srcu biti uvjeren u to da Bog u svojoj ljubavi nikada neće dopustiti da mu nešto ispadne iz ruke.

Kako bi iskusio Božju ljubav, ne moraš se truditi. Za to ti nedostaje i snaga koja ti je također bila potrebna da budeš opravdan pred Bogom. Sada imamo novi izvor snage u nama: Svetog Duha koji nam je dan. Sveti Duh koji je ujedno i Bog, izlio je Božju ljubav u tvoje srce.

Najveći dokaz Božje ljubavi jest Kristova smrt za nemoćne i bezbožne. Kod ljudi se možda može dogoditi da će netko umrijeti za nekoga jer je taj netko možda vrijedan. Ali to nije način na koji Bog ljubi. Bog iskazuje svoju ljubav prema tebi time da je Krist umro za tebe dok si još bio grešnik.

U tebi nije bilo ničeg privlačnog Bogu za što bi on predao svojega Sina u smrt. No već sam rekao: Bog je ljubav. On je predao Krista dragovoljno, jer on je ljubav. Nisi ga za to zamolio. Ako je Bog na takav način dokazao svoju ljubav dok ga još nisi htio, ne bi li se onda tom ljubavlju trebao brinuti za tebe dok živiš ovdje na zemlji? Sjećaš li se još da si opravdan Kristovom krvlju? Pripadaš mu. Bog uvijek vidi njegovu krv. Više te ne vidi kao grešnika nego u povezanosti s Gospodinom Isusom.

Krist je jamac za to da si spašen od gnjeva. Božji gnjev te nipošto više ne može zadesiti. Uklonjen je u onom trenutku kada je Krist umro za tebe. Bio si Božji neprijatelj koji se trebao pomiriti s njim. To se dogodilo smrću njegova Sina. Sada više nisi Božji neprijatelj. A Sin Božji više nije mrtav. Bio je mrtav, a sada živi sve do vječnosti. On živi! Znaš li zašto on sada živi? Kako bi tebe spasio. Spasenje u ovom slučaju znači: Sigurno te voditi kroz sve opasnosti u životu te dovesti te u Božju slavu. Vjeruješ li da on to može učiniti? Zasigurno!

U 11. se retku po treći put spominje „dičimo se”. To je najveći oblika dičenja. Nije dičenje u nadu Božje slave kao u drugom retku, niti dičenje u nevoljama kao u trećem retku. Dičenje u redcima 2 i 3 odnosi se na budućnost koja te još očekuje, kao i na tvoj svakodnevni život koji je pred tobom. Budućnost će se jednom ispuniti, a svakodnevni život na zemlji će prestati. Stoga će i dičenje u redcima 2 i 3 također jednom prestati.

Dičenje u retku 11 je drukčije. Riječ je o dičenju u Bogu kao izvoru i podrijetlu svih blagoslova. Pritom više ne govoriš o sebi i o onome što si primio. Sam Bog, davatelj, stoji u svojoj veličini pred tobom. Po Gospodinu Isusu, po kojemu si primio pomirenje, smiješ se dičiti u Bogu. Dičenje u Bogu je nešto s čime već sada možeš započeti i što neće prestati kada budemo došli u Božju slavu. Divit ćemo mu se i štovati ga čitavu vječnost.

Pročitaj još jednom Rimljanima 5,3-11. – Reci Bogu da ga ljubiš i da mu se diviš zbog njegove ljubavi koju možeš iskusiti svaki dan, kao i zbog dara njegova Sina.

16. Naslijeđeni grijeh

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 5,12-14.

Ovdje započinje novi dio ove poslanice. Vrlo je važno dobro razmisliti o ovim redcima kako bi bio ojačan u svome životu vjere.

Do sada je apostol govorio o tvojim grijesima i djelima koja si činio u neposlušnosti prema Bogu. Objavio ti je osim toga da je Bog mogao oprostiti tvoje grijehe zato što je Gospodin Isus prolio svoju krv. Bog ne vidi više tvoje grijehe. Sada te vidi kao opravdanog koji ima pravo pripadati mu. Kod tebe nema više ničega što bi za Boga bila prepreka da budeš u njegovoj blizini. A ti se kod njega osjećaš kao kod kuće. Prisjeti se još jednom prvog i drugog retka ovog poglavlja. (Jesi li ih već naučio napamet i jesu li u tvome srcu?)

Više nema problema u odnosu na ono što si učinio, tvoja zla djela. No sada dolaziš do spoznaje (ili već jesi, pretpostavljam) da si još uvijek u stanju griješiti. Ne želiš više psovati ili lagati ili krasti ili govoriti ono što je loše, ali to se uvijek iznova događa. Kako dolazi do toga?

Tome je tako – toga bi trebao biti svjestan – zato što imaš zlu narav. Činio si loše stvari (i nažalost ih još uvijek činiš) jer si loš. To možeš usporediti sa stablom i njegovim plodovima. Ako, na primjer, sa stabla jabuke ubereš sve plodove na tom stablu, više nema ploda. No ono i dalje ostaje stablo jabuke. Sljedeće godine ponovno će narasti jabuke. Plodove, jabuke, može se usporediti s našim grešnim djelima koja smo učinili.

Bog je tvoje grijehе ostavio po strani. Ali korijen tih djela – zla narav – još je u tebi. To je grijeh koji živi u nama kojim si se dao savladati dok si još bio grešnik.

Što je Bog učinio s grijehom, zlom naravi, objašnjeno je u ostatku poglavlja te u dva poglavlja koja slijede. Bog je drukčije postupao s grijehom koji živi u tebi, zlom naravi iz koje potječu tvoja zla djela, nego sa samim zlim djelima. Stoga bi trebao dozvoliti da poruka ovog odjeljka djeluje na tebe.

Već smo ranije u ovoj poslanici susreli teške odjeljke, a i ovaj odjeljak nije vrlo jednostavan. No za usklađena iskustva u vjeri i zdrav rast u tvome životu vjere on je od velike važnosti. Kada vidiš kako detaljno Pavao o tome piše, razumjet ćeš to.

Zatim, u 12. retku započinje s izjavom da je grijeh došao u svijet po jednome čovjeku, prvome čovjeku, Adamu. Zajedno s grijehom došla je i smrt. Grijeh i smrt nerazdvojni su. To je Bog već rekao Adamu u Postanku 2,17: „Jer ćeš onoga dana kada budeš s njega jeo, zasigurno umrijeti.” No grijeh koji je Adam počinio nije imao strašne posljedice samo za njega, nego za sve ljude koji su rođeni nakon Adama, svi su primili zlu narav od njega. Kao posljedica toga svi su ljudi, koji su ikada živjeli, umrli. Od Adamovog potomstva nitko nije ostao na životu. (Ja barem ne poznajem iznimku, a ti?)

Uočavaš, dakle, koliko su radikalne posljedice Adamovog čina. Time što svaki čovjek griješi, on praktično pokazuje da potječe od Adama.

No redci 13 i 17 čine umetak. Kod većine prijevoda to uočavamo zato što su ti redci napisani u zagradi. Prvo se u redcima 13 i 14 ukazuje na to da se problem grijeha nije odnosio samo na Židove kojima je dan Zakon. Grijeh je već odavno postojao u cijelom svijetu te se nije pojavio tek kada je Izraelu dan Zakon. Zakon može samo nešto narediti ili zabraniti. Ako Zakon nije dan, tada se on

i ne može prekršiti te se ne može kazniti na temelju Zakona. No Zakon nije promijenio činjenicu da je smrt vladala.

Adam je doduše prekršio Zakon (nije smio jesti sa stabla spoznaje dobra i zla) te je umro. Ali svi koji su živjeli u vremenu između Adama i Mojsija također su umrli, iako nisu prekršili nikakvu izričitu zapovijed.

Sve u svemu jasno je da su po Adamu i od Adama grijeh i smrt ušli u svijet. No grijeh i smrt, kao što je već rečeno, nemaju posljednju riječ. Jer je po jednome čovjeku, Adamu, došlo toliko strašnih stvari u svijet, došao je jedan drugi čovjek, Krist, koji je učinio veličanstvene stvari. Stoga je, u određenom smislu, Adam slika onoga koji je trebao doći, a to je Krist. To je izloženo u nadolazećim redcima.

Pročitaj još jednom Rimljanima 5,12-14. Znaš li možda iz vlastitog života, ili iz života drugih ljudi, događaje koji su imali posljedice za druge ljude?

17. Krist i Adam

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 5,15-21.

Ovdje imamo usporedbu Adama i Krista. Obojica su glave jednog od ljudskih rodova.

To su dvije glavne skupine u koje može biti podijeljeno cijelo čovječanstvo. Ili netko pripada Adamu, glavi ljudskog roda koji je pao u grijeh, ili Kristu, glavi opravdanog ljudskog roda. Posljedice Adamovog djela vrijede za cijelu skupinu jednako kao što i posljedice Kristovog djela vrijede za cijelu skupinu koja njemu pripada. Ovaj odjeljak nije toliko jednostavno izložiti. Moraš dozvoliti da redak po redak djeluje na tebe. Želim ti pomoći da uočiš i razumiješ razlike između Adama i Krista kao što su ovdje u redcima prikazane.

Redak 15: Ovdje se uspoređuju milosni dar (Krist koji je dan od Boga) i prekršaj (koji je Adam učinio). I prekršaj i milosni dar imaju dalekosežne posljedice. Prekršaj jednoga čovjeka, Adama, znači za sve ljude da moraju umrijeti. Njegovo se djelo prenosi na čitavo potomstvo. Ali s Adamom su „mnogi” umrli. No na svu sreću tome se suprotstavlja Božji dar u Isusu Kristu. Taj se dar također prenosi na sve one koji su njega prihvatili. A dar milosti daleko nadilazi prijestupe. Svatko tko pripada „mnogima”, uzet će to sa zahvalnošću. Činiš li i ti to?

Redak 16: Ovdje se dar uspoređuje s onim što je grešno. Povod za sud bio je „samo” jedan grijeh koji je Adam učinio. Povod za naše

opravdanje bili su naši mnogi prijestupi. Njih je pak Bog, jednom zauvijek odložio, predajom vlastitog sina na križ.

Redak 17: Ovdje se rezultati međusobno uspoređuju. Kao posljedica prijestupa jednoga, Adama, u svijet je ušao i njime zavladao grijeh. No promotri rezultat „dara”. Svatko tko je primio dar opravdanja, vladat će u životu. To je postalo moguće zbog onog drugog jednoga, Isusa Krista. Tko njemu pripada, prešao je iz smrti u život.

Redak 18: Ovdje je riječ o posljedicama jednog Adamovog čina i jednog Kristovog djela. Posljedice jednog Adamovog čina proširile su se na sve ljude; što znači prokletstvo za svakoga. Ako netko dakle pripada Adamu, odnosno još se nije obratio, tada će biti proklet. No posljedice Kristovog djela također se proširuju na sve ljude. Svi ljudi mogu imati udio u novom životu za koji sud više ne vrijedi.

Redak 19: U ovom retku možeš pronaći posljednju usporedbu. Tko dakle pripada Adamu, a tko Kristu? Svi grešnici pripadaju Adamu jer je bio neposlušan. Svi opravdani pak pripadaju Kristu jer je on bio poslušan.

Između redaka 18 i 19 postoji razlika. U retku 18 navodi se da su svi ljudi kao posljedica Adamovog čina potpali pod prokletstvo. No svi ljudi također mogu biti opravdani Kristovim djelom. Ovdje je, dakle, riječ o tome na koga se posljedica Adamovog, odnosno Kristovog djela odnosi: na sve ljude.

No u 19. se retku ne govori o „svim ljudima” nego o mnogima. Riječ je dakle o tome na koga se čin Adama ili djelo Krista stvarno primjenjuje. Tko pripada Adamu, nalazi se u položaju grešnika. Tko Kristu pripada, nalazi se pak u položaju pravednika. Kada je Zakon došao, čovjek je već bio grešnik. No pojavom Zakona postalo je jasno da je čovjek ipak grešnik jer ga je kršio. Time je čovjek postao sve beznadniji slučaj. Ali što čitaš nakon toga? „Ali gdje se umnožio grijeh, mnogo je više obilovala milost.” Božja

milost uvijek daleko nadilazi ljudski grijeh. Za tebe više ne vrijedi da smrt putem grijeha vlada. Za tebe vlada milost. No zapamti da milost vlada po pravednosti, a ne zato što se Bog pretvara kao da grijeha više nema. Udijeljena ti je milost jer je udovoljeno Božjoj pravednosti. Kao posljedicu toga primio si vječni život. I uskoro ćeš – tko zna koliko uskoro – smjeti uživati u tom životu u svoj njegovoj punini u Božjoj slavi, sve to, po Isusu Kristu, našem Gospodinu!

Pročitaj još jednom Rimljanima 5,15-21. – Zaključi koje još sve razlike postoje između Krista i Adama (vidi npr. 1. Korinćanima 15,45).

18. Krštenje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 6,1-7.

Najprije jedno pitanje: Jesi li kršten? Ako se to još nije dogodilo, onda se nadam da ćeš to uskoro učiniti. U poglavlju koje je pred nama pronaći ćeš što to točno znači biti kršten.

Ako si već kršten, dobro je još jednom o tome promisliti.

Zapravo je ovaj odjeljak bio napisan ljudima koji su već bili kršteni. Neki su zaboravili što krštenje znači. Dali su prostora mislima koje su se protivile onome što je krštenjem bilo izraženo. Stoga ih Pavao podsjeća na krštenje. I tebi je potrebno prisjetiti se toga. Zsigurno si se već čudio prekomjernom bogatstvu milosti koje ti je Bog ukazao u Kristu. Što je grijeh bio veći, to je prekomjernija bila milost. Ali to ne znači da i dalje možeš živjeti u grijehu, ili?

Ako bi tako razmišljao, ne bi ništa razumio o Kristovom djelu niti što je Bog učinio s grijehom. Sjećaš li se još što je Bog učinio s grijehom? U Kristu je osudio grijeh koji je izvor, korijen, svih zlih djela. I ti si u Kristu umro pod Božjom osudom. Koliko je sigurno da je Krist otišao u smrt, toliko je sigurno da si u njegovoj smrti umro grijehu. Zato je zapravo nemoguće dalje živjeti u grijehu.

Kako bi istaknuo tu jednostavnu misao, Pavao ovdje ukazuje na krštenje. Tko se daje krstiti, javno priznaje i objavljuje da je smrt bila jedino moguće rješenje koje je Bog imao za grijeh. Nad čovjekom koji živi u grijehu, Bog ne može drugačije nego osuditi ga smrtnom kaznom. Svojim krštenjem to potvrđuješ te se simbo-

lički ukapaš s Kristom. Sve je kao u svakodnevnom životu: Tko je umro, mora biti pokopan. Za njega je život na zemlji istekao i nakon ukopa od njega se više ništa ne može vidjeti. To vrijedi i za tebe ako si kršten. Time je tvoj stari život u grijehu istekao. Život koji od sada imaš je život u novini.

Kako bi to bilo omogućeno, Očeva je slava sišla u grob Gospodina Isusa te ga probudila od mrtvih. Očeva je slava mogla sići u grob Gospodina Isusa jer je grijeh bio osuđen. Toj slavi sada pripadaš. Učinjen si jedno (ELB) s njim u njegovoj smrti. Učinjen si jedno s njim i u njegovom uskrснуću.

To smiješ pokazati u svijetu u kojem se ništa nije promijenilo. Ali ti si se promijenio. Sada živiš na novi način. Svijet u kojemu si se prije osjećao kao kod kuće, sada ti više ništa ne može pružiti. Čime se još umrlome može pružati radost? Nema svrhe nešto mu davati jer on to ne može primiti. Od nekoga tko je umro, ništa se više ne može očekivati. Od njega više nema aktivnosti. Djelo na križu vrlo je radikalno. Tamo je naš stari čovjek zajedno s Kristom razapet, a tijelo grijeha je uklonjeno.

„Tijelo grijeha” znači: sve ono što je dio tvojeg bića što se moglo očitovati kada bi ga grijeh koristio. Nije li sve što si činio, dok si još bio grešnik, bilo u rukama zla? Nisi li živio samo za sebe? Dakle, cijelo tvoje biće razapeto je s Kristom.

Sada ti grijeh više ne može pristupiti te bilo što od tebe koristiti jer sve je odloženo, ugašeno i nedjelotvorno. Više ne služiš grijehu jer si umro. Svatko će reći da je posve razumljivo da se od umrlog nikakve aktivnosti ne mogu očekivati. I duhovno je tako. Tko je umro, opravdan je od grijeha. Protiv njega više nema optužbe. Pravno gledano, takva je osoba oslobođena od grijeha.

Možda ćeš sada reći: Sve je to dobro i lijepo, tako i piše, ali još uvijek doživljavam kako me grijeh itekako još može koristiti. Na to će iskustvo Pavao još jednom kasnije ukazati. Trenutno je važno da vjerom prihvatiš da se sve ono što se dogodilo s Kristom,

kada je bio razapet, kada je umro i bio ukopan, dogodilo i s tobom. Bog te je u njemu osudio. To moraš vjerovati jednako kao što si povjerovao da su tvoji grijesi, tvoja pogrešna djela, njegovom krvlju oprošteni.

Pročitaj još jednom Rimljanima 6,1-7. – Smatraš li da je važno biti kršten? Zašto?

19. Živi za Boga

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 6,8-14.

Umro si, dakle, s Kristom. Čvrsto se toga drži. Tako te Bog vidi. Vjeruj to. Što god vidiš ili iskusiš na sebi, ne daj se time smesti. Umro si!

Postoji još nešto što možeš vjerovati („vjerovati” ovdje opet znači: sigurno znati!), a to je da ćeš opet živjeti s Kristom. Bog te vidio kao jedno s Kristom kada je on umro. I Bog te vidi kao jedno s Kristom u budućnosti, kada ćeš biti kod njega. To smiješ znati zato što Krist nije ostao među mrtvima nego je uskrsnuo od mrtvih. Ostavio je smrt iza sebe. Nikada više smrt neće imati moć nad njime. Svojom se smrću, jednom zauvijek, obračunao s grijehom. Nikada više neće biti potrebno da umre za grijeh.

Kako bi riješio problem grijeha, došao je kao čovjek na zemlju. Tijekom svoga života na zemlji dolazio je svakodnevno u dodir s grijehom. Bio je time okružen. On sam nije učinio grijeh (1 Pet 2,22); nije poznavao grijeh (1 Kor 5,21); grijeha nije bilo u njemu (1 Iv 3,5). Jedino na križu, u tri sata tame, bio je učinjen grijehom, nosio je grijehe te umro za to. Njegova je smrt bila zbog grijeha, te je njome grijeh postao nešto što je zauvijek riješeno. Ništa više ne treba biti nadodano. Što se tiče njegovog sadašnjeg života, on živi Bogu. Važnost koju naredni redci imaju za tebe iskazana je u 11. retku. U tome retku piše odakle dobivaš snagu za život za Boga.

Taj redak započinje riječima: „Tako i vi”. To znači: na isti način. Promotri što je Krist učinio s grijehom i što sada čini u svome životu. Je li umro? Onda sam i ja umro. To je nešto što kao kršćanin moraš praktično ostvariti. Stoga je ovdje istaknuto kao obveza da se smatraš mrtvim grijehu. Bog te promatra kao umrlog s Kristom. I ti sebe, dakle, promatraj tako! Ovdje ne piše da moraš umrijeti nego da si umro. Dogodilo se. Pridodaj tome pažnju te nemoj živjeti kao da nisi umro.

S Kristovim životom jednako je kao i s njegovom smrću. Živi li Krist i živi li za Boga? Da! Zato i ti živiš u Kristu Isusu za Boga. Tako te Bog vidi. Grijeh stoga nema nikakvo pravo na tvoje tijelo. Ne postoji više razlog da budeš poslušan požudama svog raspadljivog tijela. Umro si! Stoga reci „NE” grijehu kada te pokušava koristiti. Nemoj dopustiti da tvoji udovi postanu oruđe grijeha te da čine nepravdu (izopačene stvari). Nemoj svojoj ruci dopustiti da krade, nemoj svojim ustima dopustiti da proklinju ili lažu. Nemoj oku dopustiti da promatra nečisto i nemoj dopustiti da tvoje uši slušaju glazbu ovoga svijeta.

Udovi tvojeg tijela grijehu više nisu na raspolaganju. Tvoje tijelo je sada oruđe življenja za Boga koje sada možeš i smiješ upotrijebiti za Boga. Svoje ruke možeš koristiti kako bi drugima pomogao. Svoja usta možeš upotrijebiti govoreći dobre i utješne riječi te time slaviti Boga. Svojim očima možeš promatrati ljepotu Božjeg stvorenja te čitati veličanstvene stvari o Gospodinu Isusu. Svojim ušima možeš slušati ono što drugi imaju reći o svojim problemima ili životu s Gospodinom. Tvoji udovi zadržavaju svoju svrhu, ali su postali oruđa koja Bog može koristiti za pravednost (dobra djela). Predaj se Bogu jer više nisi pod Zakonom nego pod milošću.

Između Zakona i milosti velika je razlika. Zakon je dokazao da si bio grešnik i prijestupnik. Dokazao je da ne možeš udovoljiti njegovim zahtjevima. Milost pak ne zahtijeva, nego, upravo suprot-

no, ona daje! Bog koji je sve učinio daruje ti snagu za življenje za njega. Tvojem prijašnjem življenju u grijehu priredio je kraj time što ti je dao umrijeti u Kristovoj smrti. Time grijeh nad tobom više neće vladati. Umro si. I zato što je grijeh putem Zakona imao moć nad tobom, sada nemaš nikakve povezanosti s bilo kakvim Zakonom. Sada si pod milosti. Milost znači da od sebe ništa ne očekuješ te se potpuno predaješ Bogu. Jedino pod milosti postoji snaga za život za Boga.

Pročitaj još jednom Rimljanima 6,8-14. – Kako bi danas (ili sutra) svoje udove htio postaviti u službu za Boga?

20. Služiti pod milosti

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 6,15-23.

To što sada više nisi pod Zakonom ne znači da možeš činiti što god želiš.

Znaš li što se s tobom dogodilo? Dobio si novog „gospodara”. Prije si bio rob, no to si i sada. Rob nema nikakvo pravo zahtijevati nešto za sebe. On uvijek živi za nekoga tko je nad njim i tko mu naređuje.

Ne postoji niti jedan čovjek koji je slobodan. Svaki je čovjek rob. Ali čiji si ti rob? Ako se postaviš u službu grijeha, kako bi bio poslušan grijehu, tada si rob grijeha. Ako se postaviš u službu poslušnosti, kako bi činio ono što ti Bog govori, tada će se to i pokazati u tvom životu. U svojem ćeš životu obraćati pozornost na Božju volju te iskazati to u djelima koja su ispravna i pozitivna pred Bogom. Postoje samo ove dvije mogućnosti: ili biti rob grijeha ili biti rob pravednosti.

Možeš Bogu zahvaliti da si bio rob grijeha. To je prošlost! Možeš mu također zahvaliti da je nešto novo nastupilo namjesto toga. Upoznao si Gospodina Isusa. On je sadržaj nauka kojem si podučen. On je tvoj uzor od kojega možeš naučiti kako se rob pravednosti treba ponašati.

U prijašnjim si poglavljima vidio što je Bog sve kroz Njega učinio. To te je zadivilo te si zbog toga od srca postao poslušan. To nije poslušnost prema nekom Zakonu nego poslušnost prema osobi, prema Bogu, kojemu si povjerio svoje srce. Oslobođen si od grije-

ha, zaista, potpuno si oslobođen. U svijetu je sloboda nešto za što se treba boriti. Potlačeni ljudi žude za tim. S uzdisajem olakšanja odlaze iz prisutnosti više vlasti znajući da više ne moraju strahovati. To vrijedi u puno većoj mjeri i za grijeh. On nad tobom više nema moći. Sada si rob pravednosti. Prije si činio nečista i loša djela te živio u bezakonju. Bezakonje znači da nisi prihvaćao nikakav autoritet te nikoga nisi slušao. Živio si za sebe te sebi postavljao vlastita mjerila. Iako si vjerovao da si slobodan, ipak si bio rob, isto vrijedi za sve ljude koji su još uvijek bez Boga. Sada smiješ služiti pravednosti s ciljem svetosti.

Svetost znači da živiš za Boga u potpunosti odvojen od ovog svijeta. Život u svetosti ne znači hodati uokolo s aureolom na glavi. Posvećenje jednostavno znači da više ne ideš dalje sa svijetom nego se usmjeruješ prema Bogu.

Kao rob grijeha nisi činio Božju volju; to nisi ni mogao. Išao si za vlastitim požudama i željama. Ako se toga prisjetiš, možeš samo biti duboko posramljen. Jedini ishod takvog života bila je smrt. Na svu sreću Bog nije izvršio smrtnu kaznu na tebi nego na Gospodinu Isusu. Time si oslobođen od grijeha te si postao Božjim robom. Sada iz tvojeg života na vidjelo dolazi jedan potpuno drugačiji plod, ne plod zbog kojeg se moraš sramiti, nego plod zbog kojeg se raduješ; taj plod je svetost. Ako živiš kao Božji rob, tada živiš u potpunoj predanosti Bogu te ćeš svijetu i grijehu okrenuti leđa. Bog u tvojem životu traži taj plod svetosti. Što više se od tog ploda može vidjeti, tim ćeš imati veći uvid u veličanstveni cilj: vječni život koji ćeš u potpunosti uživati kada budeš bio u nebu.

Redak 23 u kratkim riječima još jednom obuhvaća ovo prethodno. (Nauči taj redak napamet!) Zbog grijeha primaš ono što zaslužuješ. Svatko je, bez iznimke, kao plaću za grijeh zaslužio smrt. No Bog daruje upravo ono suprotno što si nitko ne može zaraditi sam. To je milosni dar, poklon, na koji zapravo ne pola-

žemo nikakvo pravo: vječni život! Bog ga daruje u Isusu Kristu, našem Gospodinu.

Sve što Bog može darovati u povezanosti je s Gospodinom Isusom. Kroz njega svaki blagoslov koji je u Božjem srcu dolazi k tebi. On je odstranio svaku prepreku. Bog te sada vidi povezanog s njim. Stoga ti Bog može darovati taj veliki blagoslov vječnog života.

Pročitaj još jednom Rimljanima 6,15-23. – Kako ti stojiš sa svetom?

21. Slobodan od Zakona

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 7,1-6.

Slobodan si od krivnje. To ti je jasno dano do znanja od poglavlja 3,21 do 5,11.

Oslobođen si i od moći grijeha. To se vidi na kraju 5. poglavlja i u 6. poglavlju. Sada moraš još nešto naučiti, a to je da si oslobođen i od Zakona. O tome je riječ u ovome poglavlju.

Biti oslobođen od grijeha najteže je vjerom primiti jer se potpuno drukčije doživljava. Koliko je to zapravo teško, prikazano je u ovom poglavlju. Ovdje se susrećeš s nekim tko posjeduje vječni život te stoga želi činiti što je dobro, ali ipak, uvijek iznova, čini zlo. Zato se vrlo jadno osjeća.

I ja sam u svojem životu prošao kroz takvo razdoblje. Rado bi živio za Gospodina Isusa, ali uvijek iznova dolazi do zakazivanja. To je zbog toga što si sami – svjesno ili nesvjesno – namećemo obveze. Želimo Bogu služiti i pritom mislimo da to možemo ako se pridržavamo određenih pravila odnosno Zakona. Zakon je na kraju krajeva dan od Boga. No posljedica jest ta da uvijek iznova zakazujemo. Radost u vjeri se smanjuje, prestajemo biti svjedočanstvo. Zaokupljeni smo samo sa sobom. Riječi „ja” i „moj/meni” pojavljuju se oko 40 puta u ovom poglavlju. Oslobođenje iz tog jednog stanja pronalazimo tek na kraju poglavlja u 25. retku. Stoga trebaš dopustiti da cijelo poglavlje dobro djeluje na tebe.

Redci 1 do 6 neka su vrsta uvoda. Ako je riječ o uporabi zakona tada je svakome vrlo jasno da on vlada nad čovjekom dokle god

on živi. Bila bi prava besmislica nekome tko je učinio prometni prekršaj i pritom poginuo, naknadno napisati novčanu kaznu. Novčana kazna izdaje se samo onome tko je proglašen odgovornim za prekršaj te je može snositi. Kod mrtvaca to nije moguće.

Pavao to prikazuje još jednom na primjeru braka. Želi ti pokazati da povezivanje dviju strana vrijedi dokle god su oboje na životu. Postoji samo jedan način kojim se ta povezanost može odriješiti, a to je ako jedna strana umre. Tek tada je – u slučaju pada braka – žena slobodna udati se za drugog muškarca. Bila bi preljubnica ako bi se udala za drugog muškarca dokle god njen prvi muž živi.

Kada Pavao to primjenjuje na povezanost vjernika i Zakona, tada misli sljedeće: Po Zakonu bi grešnik trebao biti ubijen. No ti si po Kristovom tijelu već umro Zakonu. Kada je Krist umro, i ti si umro. Ali Krist je ustao od mrtvih. Stoga više nisi sa Zakonom povezan nego s uskrslim Kristom koji također nema nikakve veze sa Zakonom. Zakon je u potpunosti djelovao na njega. Zato što sada više nisi povezan sa Zakonom nego s uskrslim Kristom, možeš za Boga donositi plod.

Dok si još bio u tijelu, to jest dok si bio nevjeran i dok si činio svoju volju, predavao si se požudama grijeha. Što je više Zakon nešto zabranjivao, to si više težio za time. Znaš dobro kako to ide, ono što je zabranjeno, najviše nas privlači da to ipak činimo. No to je sve bio plod za smrt a ne plod za Boga. Tada si živio poput zarobljenika Zakona. Zakon ti je propisivao što si trebao činiti te bio autoritet nad tobom. Bio si rob. Ali zato što si umro, Zakon ti ne može ništa određivati. Sada služiš na potpuno nov način, ne više kao prije, kada je sve bilo propisano. Sada služiš u novini Duha, to jest tako da dopuštaš da novi, duhovan život djeluje na tebe, život koji je usmjeren na Gospodina Isusa.

Pročitaj još jednom Rimljanima 7,1-6. – Postavi samom sebi pitanje: Živim li od povezanosti s Gospodinom Isusom ili od povezanosti s nekim zakonom?

22. Zakonom dolazi spoznaja grijeha

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 7,7-13.

Već je mnogo toga rečeno o Zakonu u ovoj poslanici. Ali i u nadolazećim poglavljima i u drugim poslanicama apostola Pavla govorit će se o tome.

Zato moraš pažljivo promotriti zašto je Zakon zapravo dan. Ovo (opet) nije jednostavan odjeljak, ali je (opet) vrlo važan. Možda bi mogao pomisliti da je Zakon nešto grešno. Očito te dovodi do toga da uvijek učiniš nešto pogrešno. No to nije tako.

U poglavlju 3,20 već smo čitali da Zakonom dolazi spoznaja grijeha. Obrati pažnju na riječ „spoznaja“! Ovdje dakle ne piše da te Zakon navodi na grijeh. Ali Zakon pokazuje što je grijeh. Uzimimo požudu za primjer. Požuda je nešto što ne možeš vidjeti. Ona se nalazi u tvom srcu. Ne bi znao da je požuda grijeh da Zakon nije rekao: „nemoj poželjeti.“ No zato što je to vrlo jasno u Zakonu zapisano, smatraš da je to tako. Grijeh koji u tebi živi pobuđuje u tebi požudu upravo zato što ti je Zakonom zabranjeno poželjeti. Jedan primjer će to pojasniti. Naša djeca smiju kada dođu doma iz škole uzeti keks iz kutije. Zamisli da jednog jutra kažem: „Kada dođete doma, ne smijete prići kutiji za kekse niti u nju pogledati.“ Posljedica bi bila ta da bi se, kada bi došli doma, strašno morali suzdržati kako bi poslušali moju zapovijed. Zabranom se u njima probudila požuda. Grijeh koristi Zakon kako bi probudio požudu. Dokle god nisam dao tu odredbu, nije po-

stojala nikakva prepreka. Grijeh je postojao, ali je bio mrtav, to jest nije postojala svijest o njemu. Ali kada je došla odredba (Zakon), grijeh je oživio i bili su svjesni da postoji.

Tu vidiš ulogu grijeha u praksi. Prije, dok još nisi bio obraćen, živio si bez zakona. Nisi mario za odredbu „nemoj poželjeti”. Za tebe uopće nije postojala. Ali kada si Boga pustio u svoj život, mislio si na njegov Zakon. Time si dobio svijest o grijehu, jer Zakon ti ga je pokazao. Ali otkrio si još nešto, a to je da te Zakon osuđuje jer ga nisi mogao držati.

Odredba koja je dana za život (jer Bog je u Levitskom zakoniku 18,5 rekao: „u kojima će čovjek, ako ih vrši, živjeti”) za tebe je značila smrt. To je došlo kroz grijeh koji u tebi živi. Grijeh je koristio (bolje rečeno zloupotrebjavao) Zakon kako bi tebe zaveo da činiš pogrešna, grešna djela. Dakle, nije do Zakona jer Zakon dolazi od Boga te je svet, a odredbe Zakona su svete, pravedne i dobre. Bi li ono dobro što je Bog podario, po čemu bi mogao živjeti, za tebe trebalo značiti smrt? To je nemoguće! No kako to da se ipak nalaziš pod smrtnom osudom Zakona? To dolazi kroz grijeh. Grijeh je iskoristio ono što je dobro kako bi meni donio smrt. Ono što je Bog podario za dobro, to je grijeh iskoristio za zlo.

No dogodilo se još nešto: Zakon je pokazao grijeh u njegovom stvarnom obliku, štoviše, on je Zakonom postao nadasve grešan. Što to znači, već si vidio u poglavlju 5,20. Grijeh je već bio u svijetu prije negoli je Zakon bio dan. Sada, kada je Zakon dan, grijeh postaje još gori, zato što Zakon pokazuje što je grijeh a ti i ja sada to više ili manje znamo. Jedan primjer bi to mogao pojasniti. U Engleskoj je zakonom propisana vožnja lijevom stranom. Kada bi došao u Englesku i vozio desnom stranom, ne znajući da auti tamo voze lijevom stranom, počinio bi prometni prekršaj. No kada bi ti bilo rečeno da se u Engleskoj vozi lijevom stranom, a ti bi ipak vozio desnom, tada bi bio naročito kriv. Isto vrijedi za

grijeih i Zakon. Zakonom dolaziš do spoznaje što je grijeh. Zato si sada također vrlo odgovoran za grijeh koji poćiniš jer sada znaš što je dozvoljeno a što nije.

Proćitaj još jednom Rimljanima 7,7-13. – Po ćemu se iskazuje ono dobro u Zakonu?

23. Borba pod Zakonom

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 7,14-26.

U ovim se redcima susrećeš s osobom koja se bori s pitanjem Zakona. Riječ je o nekome tko je obraćen te posjeduje život od Boga.

To prije svega proizlazi iz retka 22 gdje glasi da ta osoba uživa u Božjem zakonu. Nevjerna osoba takvo nešto neće reći. Ovdje je riječ o nekome tko se bori s grijehom koji u njemu živi. U toj borbi, on tone sve dublje. On sličí čovjeku koji je upao u močvaru. Znaš vrlo dobro da je močvara područje u kojem postepeno toneš dublje te da svaki pokušaj da se sam oslobodiš ubrzava tvoje potonuće. „Trkač u močvari” – nazovimo tako tu osobu – želi se sam osloboditi od moći grijeha time što želi biti poslušan Božjem zakonu. No uvijek iznova doživljava poraz, tone sve dublje. Uvijek iznova čini ono što mrzi, čini ono što je zlo, iako toliko želi činiti ono što je dobro.

Je li ti poznata ta borba? Mislim da će i za tebe ova borba biti potrebno iskustvo ako želiš ozbiljno živjeti s Bogom i Gospodinom Isusom. To ne znači da bi ta borba trebala trajati čitav život! Postoji izlaz. Tko tu borbu ne poznaje, uglavnom je površan kršćanin. Ovom borbom ćeš na vlastitom tijelu iskusiti da u tebi, to jest u tvom tijelu, ne živi ništa dobro.

Kako uopće nastaje takva borba? Nastaje krivom uporabom Zakona. Kako se uopće trebaš odnositi prema Zakonu? Znaš da je Zakon općenito duhovan, što znači da te usmjerava na Boga te ukazuje kako mu moraš služiti. No zašto ti to ne uspijeva? Zato

što si tjelesan, prodan pod grijeh. To je stalni sukob. To jednostavno ne možeš shvatiti: želiš služiti Bogu, ali ne činiš to. Baš suprotno, činiš ono što mrziš. No to iskustvo pojašnjava nešto: Kada činiš ono što ne želiš, prihvaćaš da je Zakon dobar. Zakon isto ne želi da činiš ono što je krivo. Time se slažeš sa Zakonom. Dakle, mora postojati nešto drugo što čini ono što je pogrešno. To je zapravo grijeh koji živi u tebi. Ne možeš grijehu dati krivnju za ono pogrešno što činiš; to je do tebe, jer ti dopuštaš grijehu da te koristi. To je zbog toga jer u samome sebi nemaš potrebnu snagu oduprijeti se grijehu. Želiš činiti ono što je dobro, ali u tvoje tijelo, u tvojoj grešnoj naravi, ne živi ništa dobro. To je razlog zašto činiš ono što je zlo. Ali onda nisi više ti taj koji to čini, nego grijeh koji živi u tebi.

Ono što zaključuješ kod sebe samog jest sljedeće: Kad želiš činiti dobro (a ta želja jest dobra!), nameće ti se zlo. U svome srcu osjećaš radost u Božjem zakonu i čezneš živjeti u skladu s tim. Ta želja dolazi iz nove naravi koju si primio. No ujedno posjeduješ još i staru narav koja se želi osvetiti. Stara narav, zakon grijeha, čini te svojim zarobljenikom te se bori kako bi zadržala vlast u tvome životu. Ta se borba odvija u udovima tvog tijela, a odnosi se na to tko će zadržati vlast. Tvoje ruke, oči, noge, tvoj razum, itd. nalaze se nakon tvog obraćenja u službi Bogu (vidi Rimljanima 6). No uočavaš kako u toj borbi grijeh ipak ima prevlast. Time se osjećaš kao najjadniji čovjek na svijetu. Tvoje tijelo je tijelo u kojem djeluje smrt, te bi od njega silno želio biti izbačen. I, kako sada dalje?

Promotri riječ „tko” u retku 24. Izgleda kao da se „trkač u močvari” (koji si zapravo ti ako se nalaziš u takvoj borbi) nakon svih pokušaja da spasi sebe, pri čemu je tražio snagu u sebi, sada okreće oko sebe očekujući izbačivanje, spasenje od nekog drugog. To je ujedno i kraj njegove borbe. Njegovo je oko usmjereno na Boga. Uočava da je Bog već odavno pripremio oslobođenje jer ga je Gospodin Isus pripremio. Tko to prepozna, neposredno će

zatim zahvaliti Bogu. (Kako je do tog oslobođenja došlo, moraš još jednom pročitati u prvom dijelu ovog poglavlja.)

Zadnji redak sadrži zaključak – koja su obilježja dviju naravi koje vjernik posjeduje. Te dvije naravi ćeš zadržati dokle god živiš ovdje na zemlji. To te više ne treba uznemiravati jer stara narav nema nikakvu ovlast nad tobom. U sljedećem poglavlju vidjet ćeš što ti je Bog podario kako bi živio kao onaj tko nadvladava.

Pročitaj još jednom Rimljanima 7,14-26. – Imaš li povremeno osjećaj koji je opisan u ovim redcima? Što bi onda trebao učiniti?

24. Život po Duhu

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 8,1-7.

Nakon što si se borio da izađeš iz močvare u sedmom poglavlju, sada imaš čvrsto tlo pod nogama. Tvoja utvrđenost je u Kristu.

Za one koji su u Kristu nema propasti. Kakvo li je to olakšanje! Bog te sada tako vidi i ti sebe tako smiješ vidjeti. Svaki strah od osude je odstranjen, jer Krist je nosio osudu te ustao od mrtvih. Ako si u svojem životu vjere došao toliko daleko da više ne gledaš na sebe, nego na Krista, primijetit ćeš da Sveti Duh u tebi može činiti svoje djelo.

Sveti Duh je ovdje nazvan „Duh života”. On ne uzrokuje smrt, nego život. Tako je već djelovao i u životu Krista Isusa. Gdje god je Gospodin Isus dolazio, donosio je život.

Kada je Gospodin Isus umro, sam je uskrsnuo od mrtvih u snazi Duha života. Na isti način si ti, putem Duha života otkupljen od moći grijeha i smrti. Još se sjećaš kako je Zakon, svakome tko ga drži, obećavao život. Ali nitko nije mogao držati Zakon. Ne zato što Zakon nije bio dobar, nego zato što u tijelu nije bilo snage držati ga.

Jednom sam čitao sljedeću usporedbu koja bi to mogla pojasniti: Zamisli jednog spretnog rezbara drva koji iz jednog komada drva može izrezbariti najljepše figure; osim toga, posjeduje najbolji alat. Zatim daj tom čovjeku jedan truli komad drveta. S time ne može ništa započeti. No to nije do njega, jer on posjeduje potrebne sposobnosti. Nije ni do alata, jer on je od najbolje vrste.

No u čemu je onda problem? Naravno, u komadu drveta. Jednako tako je i s nama i sa Zakonom.

Nije do Boga, jer on je savršeno „vješt”. Nije ni do Zakona, jer on je „svet, pravedan i dobar”, kao što smo vidjeli u prethodnom poglavlju. Zbog nas Zakon ne postiže cilj. Zbog našeg tijela je Zakon bez ikakve moći. Koliko li je stoga veliko to što nas Bog nije pustio da dalje „trunemo”. Nakon što se iskazalo da je Zakonu bilo nemoguće osloboditi te od grijeha i smrti, Bog je sam učinio svoje djelo. Poslao je vlastitog Sina kao čovjeka u ovaj svijet. Na križu Golgote Bog je osudio grijeh na svome Sinu.

Moraš pogotovo uzeti u obzir da se ono što piše u 3. retku, „u obličju grešnog tijela”, odnosi na utjelovljenje, odnosno da je Gospodin Isus postao čovjekom. Pritom je nama ljudima postao jednak. Ali pripazi: osim u grijehu. On nije imao udjela u grešnom tijelu koje mi kao ljudi imamo po naravi već od rođenja zato što imamo grešne roditelje. U pogledu njegovog vanjskog obličja postao je jednak nama ljudima. Po tome se ničim nije razlikovao od nas. Jedino kada je Gospodin Isus visio na križu u ona tri sata tame, Bog je osudio grijeh u tijelu. U potpunosti se s njim obračunao i zauvijek ga odstranio.

Novi izvor snage koji od sada želi djelovati u tvom životu jest Sveti Duh. Ako se njime dadeš povesti, ispunit ćeš pravedne zahtjeve Zakona. Jesi li još uvijek podređen Zakonu? Ne, nipošto! No vjeruješ li možda da te Sveti Duh navodi na nešto što se protiviti Zakonu? Naravno da ne! Stoga, ako se dadeš voditi Svetim Duhom činit ćeš (sam od sebe) ono što Zakon nalaže. No to nije svrha življenja po Duhu. Življenje po Duhu znači puno više. To znači da Svetom Duhu daješ prostor u svom životu te on ispunjava tvoje razmišljanje.

U tvom načinu razmišljanja dolazi do izražaja čime se daješ voditi. Na što usmjeruješ svoje misli? Za čime težiš? obraćen si i imaš nov život. Primio si Svetog Duha. Unatoč borbi koju ćeš tu

i tamo voditi, usmjeruješ se na potpuno druge stvari nego prije svog obraćenja. Tada si bio usmjeren na tjelesne stvari, tvoj je život bio usmjeren na tebe samog. Koji je bio ishod toga? Ništa nego smrt.

Sada si usmjeren na duhovne stvari; tvoj život je usmjeren na Boga. Koji je ishod toga? Život i mir! Istinski život koji si primio iznutra iskazuje se i postaje vidljiv tvojim načinom življenja. Stvari oko sebe promatraš potpuno drukčije nego što si to prije činio. Tek sada je tvoj život dobio sadržaj. Poznaješ Boga i poznaješ Krista. Zato što je sve u redu u tvom odnosu s Bogom, u tvoje srcu stanuje mir. Pročitaj još jednom poglavlje 5,1.2. Taj mir proživljavat ćeš sve dublje ako svoj život u svemu predaš Bogu te ostaneš usmjeren na njega.

S tijelom je potpuno drukčije. U tijelu uopće nema potražnje za životom i mirom. Baš naprotiv, sve za čime tijelo žudi jest neprijateljstvo protiv Boga. Tijelo je nepopravljivo loše. Ono se ne želi, niti se može, podrediti Božjem zakonu. Budi svjestan onoga što je ovdje nabrojano kao karakteristično za tijelo a što kao karakteristično za duh. Tada ćeš brzo spoznati, dolazi li neka želja od tijela ili od novog života.

Pročitaj još jednom Rimljanima 8,1-7. – Koja je razlika između življenja po tijelu i življenja po Duhu?

25. Ako Duh u tebi prebiva ...

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 8,8-14.

Za nekoga tko je u tijelu nemoguće je činiti nešto što je ugodno Bogu. Biti u tijelu znači biti usmjeren na sebe, na vlastite sposobnosti, napore, planove i namjere.

Čak kada bi netko „u tijelu” pokušao ugoditi Bogu držanjem Zakona, Bogu to ne bi bilo prihvatljivo jer je polazna točka neispravna. Bog se jednom zauvijek obračunao s tijelom, s ljudskom naravi koja je pokvarena grijehom. Kako bi onda on mogao prihvatiti išta od toga? Postoji jasna crta razdvajanja između Boga i grešnog tijela. No onaj tko je primio Božjeg Duha, više nije u tijelu nego u Duhu. Božji Duh ne čini tebe važnim, nego Krista. Putem Duha povezan si s Kristom, njemu pripadaš.

Tko nema Duha Kristovog, taj nije njegov. No zašto je ovdje odjednom riječ o Duhu Kristovom? Smatram da je to zato da bi ti pokazao da Duh kojeg si primio jest isti onaj Duh koji je vodio Krista u životu ovdje na zemlji. Čitajući evanđelja to ćeš sigurno primijetiti. Promotri, na primjer, iskušenje u pustinji u Luki 4,1. Tamo čitaš kako se Gospodin Isus pun Svetoga Duha vratio s Jordana te otišao u pustinju. I dok je bio u pustinji, dao se voditi Svetim Duhom. Time je u kušnji izašao kao pobjednik. Ostao potpuno posvećen Bogu.

To Duh želi postići i kod tebe. Duh živi u tebi jer je Krist u tebi. Božji se Duh može jedino povezati s nečim što pripada Kristu. Iz

toga se zaključuje da je tijelo, koje je grijeh koristio za pogrešna djela, mrtvo. Inače Duh u njemu ne bi mogao prebivati.

No nakon što je Krist sada u tebi, potpuno je primjereno da i Duh sada živi u tebi kako bi vladao, upravo kao što je to bio slučaj kod Krista.

S prebivanjem Božjeg Duha u tebi povezano je još nešto važno. A to ima veze s uskrsnućem tvog smrtnog tijela. Tvoje tijelo još je podređeno posljedicama grijeha. Može biti bolesno i umrijeti. No pogledaj što je Bog učinio s Gospodinom Isusom: uskrisio ga je od mrtvih.

Ali kako se to treba dogoditi s tobom? Tvoje tijelo je još smrtno. Kako se to podudara s Božjim Duhom koji prebiva u tebi i koji ima veze jedino sa životom? Odgovor je taj da će Bog oživjeti i tvoje smrtno tijelo, kao što je učinio i kod Gospodina Isusa, upravo zato što njegov Duh prebiva u nama. Iz drugih mjesta, npr. Filipljanima 3,21, smiješ znati da će se to dogoditi prilikom ponovnog dolaska Gospodina Isusa.

Sve to nalaže ti određenu odgovornost. Postao si obveznikom da živiš u skladu s položajem koji ti je Bog podario. Opremio te je svime što je za to potrebno: novim životom i Svetim Duhom. Prema tijelu nemaš više nikakvu obvezu. Ono više ne posjeduje nikakvo pravo na tebe jer si, što se tiče tvojeg prijašnjeg života, umro. U sebi još imaš tijelo, ali ne smiješ mu dopustiti da si ono prisvoji ikakav značaj. Ako ipak živiš po tijelu, tada ćeš umrijeti. Drugačije ne ide. Božja osuda nad tijelom je nepobitna. No ti imaš priliku svojem tijelu uzeti svaku priliku da ono opet zavlada u tvojem životu. Snagom koju ti daruje Duh možeš odoljeti izazovima grijeha u svome tijelu koji te navode na pogrešna djela.

Ako to činiš, iskusit ćeš život s Bogom onako kako ga je Bog zamislio. Svaki čovjek koji je vođen Svetim Duhom sličí Sinu Božjem, Gospodinu Isusu. Sinovi Božji su ljudi u čijem životu Bog prepoznaje svoga Sina. Božji Sin je sve učinio savršeno kako bi

Bog bio proslavljen. U njemu je Bog pronašao svoju radost, svoje zadovoljstvo. Ako se dađeš voditi Božjim Duhom, Bog će i u tebi pronaći svoju radost.

Pročitaj još jednom Rimljanima 8,8-14. – Kako možeš usmrtiti djela svojeg tijela?

26. Božja baština

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 8,15-21.

Biti vođen Božjim Duhom nešto je potpuno drugo nego usmjeravati svoj život prema nekakvom zakonu.

Ako je tvoje životno načelo neki zakon, tada sličiš robu. Rob ne živi od unutarnje povezanosti sa svojim gospodarom. On jednostavno mora činiti ono što mu je gospodar naredio. Pritom strah od toga da nešto krivo učini često igra veliku ulogu. Duh, to je novi život, kojeg si sada primio, nema nikakve veze s ropstvom i strahom. Duh kojeg si primio jest Duh posinjenja. To je nešto potpuno drugačije. Tim Duhom Boga nazivaš Ocem. Govoriš: „Abba, Oče”. Taj izraz upućuje na pouzdan i prijateljski odnos. Svojeg Oca poznaješ kao nekoga tko ti je vrlo blizak i u čiju si blizinu doveden. On te ljubi, a ti se u potpunosti pouzdaješ u njega. Sada se nalaziš u obiteljskom odnosu s njim. Postao si njegovo dijete.

Sveti Duh koji živi u tebi zajedno s tvojim duhom (to je dakle novi život koji si primio) svjedoči da si Božje dijete. Ti si dijete svojih roditelja jer si rođen od njih. To je čvrsta, nepobitna činjenica. Oko toga nitko ne može bilo što promijeniti. Ti si Božje dijete jer si rođen od Boga. U vezi s time nitko ništa ne može promijeniti. Zato: jednom Božje dijete, zauvijek Božje dijete! Kod djeteta dolaze na vidjelo karakterne osobine njegovih roditelja. Tako se i kod Božjeg djeteta očituju Božje osobine. O tome možeš čitati u Filipljanima 2,14-16. No tamo je više riječ o tvojoj odgo-

vornosti. Ovdje u Rimljanima 8 više je riječ o tvojim povlasticama. Ovo je poglavlje puno toga i to postaje sve ljepše i bogatije. Ako si dijete, tada si i baštinik. Baštinik je netko tko dobiva neki određeni posjed od nekog drugog. Bog je vlasnik stvorenja. On će ti dati svoj posjed kada s Kristom budeš proslavljen, jer Krist je baštinik. Ti si subaštinik s njim. Što god primaš, uvijek primaš u povezanosti s njim.

Preduvjet je, naravno, da zajedno s njim trpiš. Ako s njim trpiš, tada je to dokaz da posjeduješ novi život, jer tu je riječ o patnji koju je i Gospodin Isus poznao dok je bio ovdje na zemlji. Trpio je u ovom stvorenju kada je vidio kako je u njemu grijeh činio, i još uvijek čini, svoje razorno djelo. Na taj ćeš način i ti trpjeti kada oko sebe vidiš posljedice grijeha. Kako li čovjek zloupotrebljava sve što je Bog načinio! Sve koristi kako bi si pribavio ime ili za zadovoljstvo. Čezneš li i ti za trenutkom kada će baština (stvorenje) dospjeti u ruke pravomoćnog vlasnika? Pavao je u svakom slučaju čeznuo za tim. Čeznuo je za budućom slavom koju bi jednog dana vidio. Pritom su patnje koje je tada iskusio postale kao ništa. Što više ta slavna budućnost postaje stvarna, tim ćeš više biti u stanju snositi poteškoće koje imaš kao vjernik.

Znaš li što znači „očitovanje sinova Božjih”? To znači da će jednom doći trenutak kada će se svi sinovi Božji (to su svi vjernici) pojaviti i biti vidljivi cijelom stvorenju kako bi zajedno s Gospodinom Isusom vladali. Čovjekovim neuspjelim vladanjem stvorenje je daleko od toga da rađa onime što je Bog u njega usadio. Unatoč svim trudovima koje čovjek ulaže pokušavajući bogatstva stvorenja pravedno podijeliti, kaos postaje sve veći. Čovjek se pouzda u vlastite sposobnosti, ali zaboravlja da je i on sam stvorenje koje je palo u grijeh. Svojim je padom za sobom povukao i čitavo stvorenje. Stvorenje dakle nije dragovoljno podvrgnuto ispraznosti, nego svjesnim grijehom čovjeka.

Ali postoji nada za stvorenje. Ono će biti oslobođeno. Sada je prokletstvo nad njim poput ropskog jarma. To se vidi u prolaznosti koja obuhvaća sve. Prolaznost je dokaz toga da je stvorenje spalo na nižu razinu. Više nije u onom veličanstvenom stanju u kakvom je bilo u raj. Do tog pada došlo je raspadljivošću koja je ušla u svijet zajedno s grijehom. No vrlo je blizu trenutak kada će vjerni biti uvedeni u slavu. Kada ih Gospodin Isus uzme k sebi, potpuno će biti slobodni, a za propalo stvorenje nedodirljivi. Zatim će ubrzo i stvorenje biti oslobođeno. Čezneš li i ti za time?

Pročitaj još jednom Rimljanima 8,15-21. – Možeš li od srca ponoviti ono što Pavao kaže u 18. retku?

27. Duh se zauzima za tvoju slabost

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 8,22-27.

Trebao bi se potruditi i pogledati koliko se puta riječ „znamo” pojavljuje u poslanicama. To su riječi koje pristaju samo ustima kršćana.

Čovjek bez Boga često ima vrlo visoko mišljenje o svojoj tzv. „znanosti”. Proučavanjem želi sve dokučiti. No kršćanin ipak posjeduje izvor spoznaje o kojem učeni ljudi ovoga svijeta ništa ne znaju. Božjim Duhom koji u njemu prebiva ima uvid u stvarno stanje stvorenja. Osjeća nevolju u kojoj se ono nalazi. Uzdisanje stvorenja možeš vidjeti, primjerice, u životinjskom svijetu gdje ono što je bolesno i slabo nema mogućnost preživljavanja. Ili promotri svijet bilja. Iz njega isto, zbog kratkotrajnosti onoga što je lijepo, odjekuje vapaj za novim stvorenjem.

To uzdisanje uspoređuje se sa ženom koja je u porođajnim trudovima kada donosi novi život na zemlju. Porođajni trudovi stvorenja ukazuju na njegovo ponovno rađanje. U Mateju 19,28 Gospodin Isus to naziva „preporod”. Tada će Sin Čovječji (Gospodin Isus) sjediti na prijestolju svoje slave te sve tako voditi da stvorenje bude sukladno svojoj svrsi: da bude blagoslovom koji je Bog podario čovjeku kako bi se ovaj pritom mogao radovati.

Iznutra si već iskusio obnovu. Prve si plodove Duha (prvine) primio kada si dobio novi život. Novi život je djelo Svetoga Duha.

Sada si novo stvorenje (usporedi 2 Kor 5,17; Gal 6,15) zato što te Bog u potpunosti vidi u povezanosti s Kristom i njegovim dovršenim djelom. Jedino još tvoje tijelo mora biti otkupljeno. Uzmeš li u obzir da tvoje tijelo još može biti bolesno i umorno te trpjeti bol, tada ćeš shvatiti da si tijelom još povezan sa stvorenjem. Zato pored uzdisanja stvorenja postoji uzdisanje i kod tebe. Iščekuješ i čezneš za otkupljenjem svojeg tijela. To će se dogoditi kada Gospodin Isus ponovno dođe te nas uznesu u Očev dom. Tada će On tvoje nedostojno tijelo suobličiti svome slavnome tijelu koje on već sada posjeduje. Tako to čitaš u Filipljanima 3,21. U jednom prethodnom retku stoji da Gospodina Isusa iščekujemo kao Spasitelja.

Ovdje, dakle, vidiš da te Gospodin nije samo spasio od tvojih grijeha, nego je spasio i tvoje tijelo. ^{Sihaga}Prvo se dogodilo kada je Spasitelj umro na križu. Drugo će se pak dogoditi prilikom njegovog dolaska. Zato se nemoj dati zbuniti kad neki ljudi govore da mi više ne trebamo biti bolesni. Bolest je došla u svijet kroz grijeh. Bog je u Kristu osudio grijeh, ali time nisu odstranjene sve posljedice grijeha, bilo u stvorenju ili u tvom tijelu. Bog koristi bolest kako bi održao živom tvoju čežnju za konačnim ishodom Kristovog djela. Ako bi sve teklo glatko, ubrzo bi zaboravio na tu čežnju.

Bog želi da živiš u nadi, da si usmjeren na budućnost. Tada će spasenje biti savršeno: posljedice grijeha više neće moći dotaknuti tvoju dušu i tijelo. Potpuno spasenje još nije tu. Kada bi tako bilo, ne bi bilo ničega čemu bismo se mogli nadati. Iako još nisi vidio ono čemu se nadaš, ipak, sigurno znaš da će se to dogoditi. Ali zato što to još nemaš te još moraš čekati, potrebno je ustrajati. Poteškoća je u tome što bi se čekanje moglo oduljiti. Ponekada može postati vrlo teško, tako da puno toga više ne razumiješ.

Kako li je onda veličanstveno znati da se Duh zauzima za tvoje slabosti. Možeš doživjeti trenutke ili čak razdoblja kada ne znaš

kako reći Bogu ono što osjećaš. Ne možeš pronaći riječi za to. Ali Duh koji u tebi živi to zna. Suosjeća s tvojim osjećajima u stvaranju koje je pod prokletstvom. On govori Bogu ono što ti ne možeš izraziti riječima. Bog istražuje tvoje srce te istovremeno susreće Svetog Duha. Ono što Duh tada govori nikada krivo ne dopire do Boga. On vrlo dobro zna kako sva tvoja iskustva mora prenijeti Bogu. Tako je dobar da nam pomaže u našim slabostima!

Pročitaj još jednom Rimljanima 8,22-27. – Čemu se nadaš?

28. Pozvan po Božjem predznanju

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 8,28-30.

Ovaj put ćemo promotriti samo tri retka. Zato što su puni blagoslova, moraš ih polako pročitati i dopustiti da na tebe djeluju.

Kao i 22. redak tako i ovaj odjeljak započinje s riječi „znamo” – za razliku od 26. retka. Tamo piše da „ne znamo” što trebamo moliti. Ako u svom tijelu i duhu osjećaš kako je sve zbog grijeha uvučeno u patnju, tada se pojavljuje osjećaj nemoći. Možda se osjećaš utučeno zbog toga. A tada slijede riječi koje su jedno veliko ohrabrenje: „Znamo”. To je jezik vjere. Kada vidiš da je sve oko tebe prolazno i da je tvoje tijelo krhko, smiješ znati da onima koji ljube Boga sve djeluje na dobro.

Kako je to velika utjeha znati da Bog stoji iznad svake prolaznosti. On je čak koristi kako bi njome obogatio one koji su njegovi (u životu vjere naravno). Nije li to i tvoje iskustvo, da si doživio nešto teško što te približilo Bogu? Primijeti da ovdje piše: „onima koji ljube Boga”. Ne može se samo tako reći da nam sve djeluje na dobro. To vrijedi samo za one koji ljube Boga. Tvoja će se ljubav pobrinuti za to da ne sumnjaš u njega čak iako je u tvome životu kao u oluji.

On dopušta da sve djeluje tebi na dobro. Tu nema iznimke. Vrijedi li to i za grijeha koje činiš? Da! Petar je proživio to iskustvo. On je tri puta zanijekao Gospodina. To je požalio te primio oprost-

nje. Žaljenje je nužno! No zbog toga je još više ljubio Gospodina Isusa kada je shvatio da ga on ne ispušta iz ruke. Bolje je upoznao sebe i Gospodina. No „sve zajedno” uglavnom se odnosi na naš svakodnevni život. Sve što se u njemu može dogoditi Bog daje da djeluje nama na dobro. Bolest, nezaposlenost, siromaštvo, djelomična ili potpuna invalidnost, tjelesni slom, nesreća, smrtni slučaj – sve to On koristi kako bi odvratio tvoj pogled s onoga što je oko tebe i usmjerio tvoju pozornost i čežnju na ono što je vječno.

Koliko je za tebe realno ono što je vječno? Znaš li da je Bog u prošlosti imao nakanu pozvati te? Još davno prije negoli si bio rođen Bog je već mislio na tebe. On te je već mnogo prije prepoznao kao nekoga s kim ima veliku namjeru. Ta to nije neka malenkost da te je htio suobličiti slici svoga Sina! To se skoro ne može vjerovati, ali Bog to kaže. On je sve to već promislio prije negoli je išta bilo stvoreno, dok još niti jedan čovjek nije živio i grijeha na svijetu nije bilo. A ono što Bog zamisli i kaže, to on i učini. On je u stanju da ljude, koji nisu ništa drugo doli siromašna, ništavna, pobunjena i izgubljena bića, suobliči slici svoga Sina. To za njih znači ogromnu promjenu. Ta je promjena prouzročena djelom Gospodina Isusa. Zato će On među svim ljudima koji mu sliče zauzimati najviše mjesto časti i ugleda. Do toga je Bogu stalo. On bi želio da je njegov Sin svjetleća središnja točka svih otkupljenih u koje se i ti smiješ ubrajati.

Ovim redcima ti postaje jasno da Bog djeluje prema svojoj nakanu. U ovim redcima nema spomena o onome što si učinio kao grešnik. Ovdje smiješ pogledati u Božje srce te uočiti da njemu ništa ne izmiče kontroli, iako sve oko tebe izgleda potpuno drukčije. On s tvojim životom ima cilj koji će i ostvariti. U 30. retku vidiš kako će to ostvariti. Uvijek iznova vidiš što je učinio. Već te je odredio za taj cilj u 29. retku dok još nisi bio rođen. Nakon što si rođen, pokazao si se kao grešnik koji nije mogao imati udjela u Božjoj slavi. Tada te je Bog pozvao k sebi kako bi ti pojasnio da te ne želi izgubiti, nego da ima plan koji uključuje i tebe. Ali s tobom

onakvim kakav si bio, nije mogao dovršiti svoju namjeru. Zato te je opravdao. Već si čitao u prijašnjim poglavljima što to znači: Ti si netko tko pripada Bogu, jer sve što je na tebi, a nije odgovaralo Bogu, odstranjeno je djelom Gospodina Isusa. Namjesto toga, primio si nov život koji se kod Boga osjeća kao kod kuće. A kako bi sve bilo upotpunjeno: Bog te vidi kao proslavljenog. Za njega se to sve već dogodilo. Što Bog poduzme, to će se i dogoditi. Ako On za to garantira, možeš li još sumnjati u ispunjenje toga?

Pročitaj još jednom Rimljanima 8,28-30. – Zahvali Bogu za njegovu nakanu.

29. Bog je za tebe!

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 8,31-39.

Upravo si pročitao snažan završni akord. Pavao je došao do toga jer je bio pod utiskom svega onoga što je Bog učinio.

To je iscrpno prikazao u prethodnim poglavljima. Ako dopustiš da to sve stvarno djeluje na tebe, ne možeš drugo doli uzviknuti: „Što ćemo, dakle, reći na to?” Sam Bog je za nas. Možda si već nekad sumnjao u to. Znao si da je Gospodin Isus umro za tvoje grijehe i da te Bog više ne može kazniti. Već samo to bilo je veliko olakšanje. No ipak je ostao još neki strah prema Bogu kao moćnom sudcu koji je protiv tebe. Sada si pak vidio da je upravo suprotno. Bog je sve uredio time što je darovao svojega Sina. Nije ti jasnije mogao očitovati svoju ljubav. Njega nije poštedito kako bi tebe mogao poštediti. I to još nije sve.

Bog će ti zajedno sa svojim Sinom sve darovati. Sve što je Gospodin Isus od Boga dobio kao nagradu za svoje djelo, to ćeš dijeliti s njim. Ima li to neku vrijednost? Postoje li još ljudi ili anđeli koji te mogu optužiti? Bog se zauzima za tebe.

Ti si netko koga je on izabrao da jednom bude kod njega. On je taj koji opravdava. On te oslobađa jer te vidi u Kristu. Stoga te nitko ne može prokleti jer je Krist umro za tvoje grijehe, štoviše, on je uskrsnuo za tvoje opravdanje. Krist je sada u nebu, a Bog mu je dao mjesto sebi zdesna. Krist je izvojevao pobjedu te primio nagradu koja mu je pripadala.

Ali to ne znači – rečeno sa strahopoštovanjem – da On sada tamo sjedi s lovorovim vijencem i odmara se. On se svojim zastupanjem zauzima za svoje koji su još na zemlji. On postojano govori s Bogom o tebi jer iz vlastitog iskustva zna koliko je težak život na zemlji gdje nema zanimanja za Boga i njegovu Riječ. On može s tobom suosjećati jer nije zaboravio što je sve pretrpio dok je živio na zemlji.

Koliko god da su tvoje patnje velike, ništa te ne može rastaviti od Kristove ljubavi. Upravo tada kada si u tjeskobi ili progonjen, njegova je ljubav još više s tobom, zato što ga želiš slijediti i vršiti Božju volju. Njegova te ljubav osposobljuje da prođeš kroz opasnosti i da ih prebrodiš. Pritom si pobjednik koji svu čast daje onome koji te ljubi.

S potpunom sigurnošću možeš reći da nema ničega što bi te moglo rastaviti od Božje ljubavi. Smrt te ne može rastaviti od Božje ljubavi jer ako umreš, tada odmah ideš Gospodinu Isusu, putem kojega je Božja ljubav došla k tebi. Niti život te ne može rastaviti od Božje ljubavi, jer svi problemi, muke i brige koje te susreću u životu pružaju Bogu priliku da ti pokaže svoju ljubav.

Ni anđeli te ne mogu rastaviti od Božje ljubavi. Đavao je moćan anđeoski knez koji se pobunio protiv Boga te pritom za sobom povukao mnoge anđele. Oni te uvijek pokušavaju rastaviti od Božje ljubavi. No oni su poraženi neprijatelji. Gospodin Isus ih je pobijedio te su mu oni podređeni. Za vlasti vrijedi isto. One vjernicima itekako mogu otežati život time što izdaju zakone kojima vjernici ne mogu biti poslušni jer ih sprječavaju u služenju Bogu.

Mnogo toga što se oko tebe događa ili će se dogoditi, ne može te rastaviti od Božje ljubavi. Možda čuješ nešto o prirodnim katastrofama ili ratovima. To te ne treba plašiti. Ljubav Božja ostaje s tobom. Pod silama možeš misliti na duhovne sile koje na vrlo lukav način pokušavaju potopiti tvoju vjeru tako da sumnjaš u Božju istinu. Božja ljubav je uvijek veća.

Nemoj biti zadivljen velikim ljudskim uspjesima koji u svojoj oholosti u svim područjima žele sve više. Božja ljubav nadilazi sve to. Krist Isus, naš Gospodin, uzašao je povrh svih nebesa (Ef 4,10). Tamo je kao pobjednik zauzeo mjesto Bogu zdesna.

Može li te duboki pad rastaviti od Božje ljubavi? Koliko god duboko padneš, Božja ljubav je i tu prisutna. Božja ljubav u Kristu Isusu, našem Gospodinu, sagiba se k tebi, jednom, palom biću. On je sišao još dublje, sve do osude nad tvojim grijesima koja je Krista pogodila sa svom silom, a On ga je položio u smrtni prah. To je Bog učinio za tebe kako bi te uzdignuo te doveo do svojeg očinskog srca.

Ne postoji ništa i nitko što bi te moglo rastaviti od takve Božje ljubavi koja je za nas siromašne, izgubljene grešnike na nenadmašivi način postala vidljivom u Isusu Kristu, našem Gospodinu. Odvoji sada vrijeme kako bi Bogu i Gospodinu Isusu zahvalio te ga slavio. On to zavređuje, jer je sve proizašlo od njega.

Pročitaj još jednom Rimljanima 8,31-39. – Otpjevaj pjesmu pobjede Bogu na čast!

30. Pavlova ljubav prema Izraelu i Izraelove povlastice

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 9,1-5.

S devetim poglavljem započinje nova tema u ovoj poslanici. Ta se tema tiče Izraela.

Bog je Izraelu dao mnoga obećanja. Nakon svega što si u ovoj poslanici otkrio, čini se kao da se od toga ništa više neće moći ispuniti. Jer, vidio si da pred Bogom nema razlike između Židova i pogana. Svi su jednako krivi pred Bogom i mogu biti spašeni i opravdani jedino vjerom u Krista. No postavlja se pitanje što je s obećanjima koja je Bog dao Izraelu? Hoće li ona biti ispunjena u budućnosti? Ima li Izrael u Božjim mislima još neko posebno mjesto?

Možda još ne znaš mnogo o proročanstvima koja su u Starom zavjetu izrečena o Izraelu. Tada su poglavlja 9 do 11 ove poslanice dobra prilika za uvid u to. U ovim poglavljima Pavao obrađuje prošlost, sadašnjost i budućnost Izraela: u 9. poglavlju prošlost, u 10. poglavlju sadašnjost a u 11. poglavlju budućnost. Ako pobliže promotriš događanja u Izraelu i oko njega, shvatit ćeš da su ova poglavlja vrlo aktualna za današnje vrijeme. Istovremeno vidiš kako se ova poglavlja pred tvojim očima ostvaruju. No najprije želimo pobliže promotriti prvih pet redaka.

Odmah uočavamo koliku je unutarnju ljubav Pavao imao za svoj narod. Stoga je vrlo pogrešno kada ljudi tvrde da je Izrael za Pa-

vla bio završena priča. Njegova je duboka želja bila da upravo oni imaju udjela u Božjoj pravednosti. Ako dopustiš da snažne riječi iz prvog retka djeluju na tebe, tada ćeš shvatiti da on ne želi prouzročiti nikakvu zabunu oko svog stava prema Izraelu. U 2. retku pruža ti uvid u svoje srce. To nije ništa pretjerano! On ovdje izražava svoje osjećaje, koliko je žarko ljubio svoj narod dok je ovaj i dalje odbacivao Krista.

U 3. retku čitaš čak da je zaželio biti proklet i udaljen od Krista ako bi time oni mogli biti spašeni. To je zraka Božje ljubavi koju je on imao u svome srcu prema tom narodu. I Mojsije je iz ljubavi prema svojem narodu rekao nešto slično (Izl 32,32). Ali kao i Pavao, tako je i Mojsije bio grešan te Bog nipošto nije mogao uslišiti njihove želje. Ali od ova dva Božja čovjeka možemo naučiti da njihova goruća ljubav prema Božjem narodu nije bila samo ispo- vijest usana. Sami su se htjeli žrtvovati za to.

Pavao je prirodnim putem bio povezan s tim narodom. To su bila njegova braća po tijelu. Naziva ih Izraelcima, prema imenu koje je Bog dao Jakovu u Postanku 32,28. Zatim nabraja osam povla- stica koje je Bog podario tom narodu.

Posinstvo. Bog je taj narod uzeo kao sina. Jedna izreka navodi da je dobar sin nalik svome ocu. Bog je silno želio da taj narod bude nalik njemu. To bi bila radost njegovom srcu.

Slava. Božja je slava obitavala među njegovim narodom u obliku dimnog stupa. Time ih je štitio te vodio kroz pustinju.

Savezi. Naveo bih dva saveza: Božji savez s Abrahamom sastojao se od toga da je Bog preuzeo odgovornost (može se čak reći: za- dužio se) da blagoslovi Abrahama. To je bio savez koji nije imao nikakvih preduvjeta s Abrahamove strane. To možeš pročitati u Postanku 15,4,6. Zatim slijedi savez koji je Bog sklopio sa svo- jim narodom na brdu Sinaj. To je bio savez kojim se narod sam zadužio izvršavati određene zahtjeve. Ako bi to ispunili, tada bi

primili Božji blagoslov. To možeš pročitati u Ponovljenom zakonu 27 i 28.

Zakonodavstvo. Time je Bog svojem narodu dao pravedne zakone kako bi im što više olakšao život.

Obećanje. Bog je Abrahamu, Izaku i Jakovu dao obećanja u pogledu blagoslova koje im je htio dati.

Oci. To su u prvom redu Abraham, Izak i Jakov kojima se Bog vrlo posebno i osobno objavio. Možeš još pritom misliti i na velike ljude poput Mojsija i Davida.

Krist. To je potpuni vrhunac svih navedenih prava. Gospodin Isus rođen je iz tog naroda. No Pavao mari za svoju čast te dodaje: „Koji je iznad svega, Bog blagoslovljen u vjekove.” To je važno svjedočanstvo o čovječstvu i božanstvu Gospodina Isusa. Oboje je savršeno i potpuno objedinjeno u njegovoj osobi. On je taj koji je u središtu, u svemu i zauvijek. On neka je slavljen u vjekove. Amen.

Pročitaj još jednom Rimljanima 9,1-5. – Postoji li u tvome životu netko za koga bi učinio sve da on bude spašen? Pomoli se još jednom naročito za to!

31. Božje izabranje Izraela

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 9,6-13.

Bog je htio blagosloviti svoj narod Izrael. Taj je blagoslov jedino mogao dati kada bi narod prihvatio Gospodina Isusa.

Jer Bog nikada ne blagoslivlja nekoga tko je neovisan o Gospodinu Isusu. Kada Bog blagoslivlja, tada se to uvijek događa u povezanosti s Njim. Nakon što je Božji narod odbacio Gospodina Isusa, Bog je svoj blagoslov dao na raspolaganje poganima. Sada više nema nikakve razlike između Židova i pogana. Je li pritom Božje obećanje njegovom narodu postalo nevažećim? Zar ništa od toga neće biti ispunjeno? Nipošto, govori Pavao. Božja Riječ nije postala nevažećom. Što je Bog rekao, to će i ispuniti.

Ne vjeruješ da će Bog svoj blagoslov dati nekom narodu koji mu je okrenuo leđa? To je ono što Pavao želi reći u drugom dijelu 6. retka. Netko se može smatrati Izraelcem jer rođenjem pripada tom narodu, no to nije dovoljno. Potrebno je istaknuti da to mora biti i stvar srca. Za većinu Izraelaca pripadnost je bila samo nešto vanjsko, samo ime. To, kaže Pavao, nisu pravi Izraelci, iako su rođeni kao Izraelci.

U sedmom je retku isto to rečeno u povezanosti s praocem Abrahamom. Neće svaki Abrahamov potomak biti nazvan „dijete Abrahamovo”. Kada bi bilo tako, tada bi i Jišmael bio viđen kao takav te imao udjela u blagoslovu. Ali Bog je odlučio da će blagoslov počivati na Izakovoj liniji.

Jišmael je sin po tijelu. Tog je sina Abrahamu rodila Hagara, sluškinja njegove žene Sare. U to vrijeme Abraham se nije pouzdavao u Boga jer Bog mu je bio obećao sina kojeg je trebala roditi Sara. Zato je Sara, kada je došlo Božje vrijeme, na svijet donijela sina obećanja, Izaka. Kada je riječ o blagoslovu koji Bog želi dati, treba postojati povezanost s Abrahamom po njegovom sinu Izaku jer „u sjeme se računaju djeca potomstva”.

No možemo pronaći još jasniju sliku Božjeg izabranja. Abraham je imao sina svoje sluškinje. Kod Izaka to nije bilo tako. Izak je dobio dva sina s istom ženom, Rebekom. Dok su ta dva sina (Ezav i Jakov) još bili u majčinoj utrobi, Bog je već odlučio kakav će biti njihov odnos jednog prema drugome: „Stariji će služiti mlađemu.”

Kako će se ponašati jedan prema drugome to još tada nije bilo poznato. Kada je Bog izrekao svoju namjeru, oni još nisu učinili ništa dobro ili zlo. Neovisno o njihovom ponašanju i djelima, Bog je odredio da izabere mlađega, Jakova. Izabrao je Jakova da primi blagoslov. Jakov je imao prednost pred Ezavom. Tako je Bog već prije rođenja te dvojice dječaka sve odlučio. Time o Ezavu nije rečeno još ništa nedostatno. To moraš dobro razumjeti, jer ćeš sigurno sresti ljude koji će te pokušati uvjeriti da je Bog isto predodredio ljude za vječnu propast. Tijekom proučavanja ovog poglavlja, ustanovit ćeš da nema govora o tome.

Takvi će ljudi za primjer uzimati 13. redak ovog poglavlja. Govore da piše: „Jakova sam ljubio, a Ezava mrzio.” Naravno da je to zapisano, ali tomu nešto prethodi: „Kao što je pisano”. Gdje je to zapisano? To ćeš pronaći na samom kraju Starog zavjeta u Malahijinoj knjizi. To je zapisano nakon duge povijesti tijekom koje su potomci Jakova i Ezava mogli pokazati što je zapravo u njima. Stvarni Jakovljevi potomci pokazali su svoju slabost ali i svoju težnju za Božjim blagoslovom. To je došlo do izražaja i u Jakovljevom životu. Zbog toga Bog govori: „Jakova sam ljubio.”

Ezavovi su potomci, naprotiv, pokazali da Božji blagoslov za njih nije imao nikakve vrijednosti. U Hebrejima 12,16.17 Ezav je prikazan kao bezbožan ili svetogrdnik koji je svoje pravo prvorodstva prodao za jedan obrok. Bio je odbačen jer se nije pokajao. Tu karakternu osobinu pronaći ćeš ponovno kod njegovih potomaka. I zbog toga Bog govori: „a Ezava sam mrzio.”

U tim redcima Bog želi pokazati da je pri nastajanju izraelskog naroda djelovao po svom izboru. Njegov blagoslov pripada određenim ljudima, ne zato što su ga zaslužili, nego zato što ih je predodredio. Sve polazi od tog „predodređeno”. Za tebe je važno da uvidiš da je Bog već i u prošlosti djelovao na isti način. Jednako tako Bog djeluje i danas. Jer ako Bog djeluje po vlastitom izboru, tada se to ne treba ograničavati samo na Izrael, nego on svoje izabranje može proširiti i na ostale narode. Ti si živući dokaz toga. Iako najvjerojatnije ne pripadaš njegovom zemaljskom narodu te moraš priznati da to nisi zaslužio, Bog te je ipak izabrao da primiš blagoslov.

O ovoj temi slijedi još više, ali kada bolje razumiješ ovaj odjeljak, tada ćeš se Bogu još više diviti.

Pročitaj još jednom Rimljanima 9,6-13. – Dopusti da na tebe djeluje to što te je Bog izabrao. Koja je tvoja reakcija?

32. Bog je suveren

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 9,14-18.

Primjerima u prošlom poglavlju postalo je vrlo jasno da Bog djeluje po svojem izboru. No to istodobno izaziva protivljenje.

Protivljenje tomu možeš možda kod sebe uočiti otprilike ovako: nepošteno je i nepravedno da Bog tako postupa s čovjekom. Razlog da tako mislimo ili govorimo jest u tome što previše stavljamo čovjeka u središte razmišljanja umjesto Boga. Takve misli Pavao vrlo jasno odbacuje: „Nipošto!”

Kako bi objasnio to „nipošto”, navodi dva primjera iz Starog zavjeta. Služe nam kako bi nam pokazali da Bog djeluje po svojoj volji. Bog ima, kako se to ponekad naziva, suverenu volju. On je jedini koji može i smije djelovati po vlastitoj volji, a da se ne mora opravdavati pred čovjekom. No to ne znači da će Bog djelovati samovoljno. On nije neraspoloženi vladar koji neobuzdano zaključuje i djeluje. Što Bog čini može bilo kad pred bilo kim opravdati. No kada mi, ljudi, osuđujemo Boga, tada zauzimamo stav koji nam uopće ne dolikuje. Tada nismo u stanju razumjeti Božje djelovanje. Ako želimo razumjeti nešto o Božjem djelovanju, moramo zauzeti drugi stav. Moramo započeti prihvaćati da je on Bog koji ima pravo činiti ono što on smatra ispravnim. Osim toga moramo još shvatiti da smo ništa drugo doli ništavni ljudi, bića koja su potpuno ovisna o svojem Stvoritelju.

S takvim stavom možemo razumjeti što Bog govori Mojsiju: „Smilovat ću se onome kome se hoću smilovati i sažaliti se nad

onim nad kime se hoću sažaliti.” To nam, čini se, na prvi pogled potvrđuje Božju nepravедnost i samovolju. No ako promotriš zašto je Bog to rekao Mojsiju, koji je razlog tomu bio, tada ćeš ubrzo misliti drugačije. Što li se dogodilo? Zato što je Mojsije bio toliko dugo odsutan, narod si je načinio zlatno tele te se pred njim klanjao. To je bilo čisto idolopoklonstvo! I to čitavog naroda! To znači da je Bog čitav narod trebao osuditi. No na temelju Mojsijevog zastupanja ukazao im je milost. Bog je toliko milostiv da nije cijeli narod uništio pred svojim licem, nego je sačuvao jedan ostatak te im se smilovao. Ovaj događaj jasno daje do znanja da nije riječ o čovjekovom djelovanju („Nije, dakle, do onoga koji hoće ni do onoga koji trči”), nego o milostivom Bogu.

Nakon ovog primjera Božjeg milosrđa slijedi primjer Božjeg suda. Redak 17 započinje riječima: „Jer pismo veli faraonu.” Ako ove navode pogledaš u Izlasku 9, vidjet ćeš da je sam Bog taj koji to govori faraonu. Ako ovdje u Rimljanima 9 stoji da „Pismo” tako govori, to znači da su Bog i Pismo jedno te isto. (Usput rečeno, time se snažno ističe koliko je važno poznavati Bibliju i tako znati što je Bog rekao. Stoga učini Božju riječ vlastitom svojinom. Tada ćeš upoznati Boga i sačuvati se od zablude.) Bog je faraona podigao iz dva razloga: Bog je na njemu htio iskazati svoju moć te je htio objaviti svoje ime cijelom svijetu. Za to je Bog trebao faraona. Nemoj pritom misliti da je faraon bio bezvoljno oruđe. Faraon je za svoj stav i djelovanje bio potpuno odgovoran Bogu. Tek nakon što je nekoliko puta otvrdnuo svoje srce, Bog je otvrdnuo njegovo srce. Tek nakon toga Bog ga je iskoristio kao primjer suda koji mora izvršiti nad ljudima koji mu se protive. Bog će pomilovati onoga koga želi (primjerice, neke iz Izraela, iako je cijeli Izrael zaslužio osudu), te otvrdnuje koga hoće (faraona, primjerice, koji je zaslužio osudu).

Pritom bi mogao reći: No što je s „podizanjem”? Znači li to da ga je Bog zbog toga pozvao u život? Nipošto! „Podizanje” ovdje znači da je Bog tako upravljao njegovim životom kako bi faraon

morao pokazati što je bilo u njegovom srcu prema Bogu. Bila je to vrlo jasna priča o uzdizanju protiv Boga. Osim toga, dao je do znanja da nipošto nije bio spreman uzeti u obzir opomene koje je Bog poslao kroz različite pošasti koje su pogodile zemlju. U sljedećem odjeljku nastavit ćemo s razmatranjem ove teme.

Pročitaj još jednom Rimljanima 9,14-18. – Misliš li i ti da je Bog ponekad nepravedan? Kako se nosiš s time?

33. Posude gnjeva i posude milosti

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 9,19-23.

Znaš li što nam tako često stoji na putu? Naša ljudska logika, naš prirodan, zamračen razum.

Mi argumentiramo na sljedeći način: „Bog je od svih ljudi izabrao nekoliko njih kako bi ih blagoslovio. Svi ostali neće biti blagoslovljeni te ih je time Bog odredio za propast. Ako je tako, što nam Bog još može predbaciti? Tko se može oduprijeti njegovoj volji? Sve je već od rođenja određeno, ili? Koji čovjek oko toga još nešto može promijeniti?” Takvi argumenti pokazuju da si čovjek dopušta osuđivati Boga. Ponavljam, ono što sam već prije rekao: Prvo čime trebamo biti prožeti jest činjenica da je Bog u svojem djelovanju suveren. On sve određuje bez opravdanja pred čovjekom.

Bog prosuđuje i osuđuje čovjeka, ne obrnuto. Pravo suđenja pripada Njemu i samo Njemu, ne ljudima. Pavao nas želi oštrije usmjeriti na to da Bog ima moć sve činiti, a da čovjek nema pravo na prigovor. Bog posjeduje apsolutnu moć i apsolutno pravo provoditi svoju volju. Koje pravo posjedujemo mi da pozivamo Boga na odgovornost, zašto nas je načinio ovako a ne drugačije?

Božja suverenost uspoređuje se s lončarevom. Ovaj također ima moć, od iste mase gline načiniti lijepu i ružnu posudu. Još jed-

nom: Naglasak je ovdje na Božjoj suverenosti. Ali to ne znači da bi i Bog tako djelovao.

Kako je On zaista djelovao, to Pavao pokazuje u sljedećim redcima. Kako bi to razumio, moraš međusobno usporediti retke 22 i 23. Ondje pronalaziš dvije vrste posuda: posude gnjeva (22. redak) i posude milosrđa (23. redak). Sada pomno promotri kako se govori o tim posudama. Za posude gnjeva navodi se sljedeće:

- a) Bog je htio iskazati svoju moć i gnjev nad njima
- b) podnosio ih je s mnogo strpljivosti
- c) pripravljene su za propast.

Najteža je točka c). Tko je pripremio te posude za propast? Je li Bog to učinio? Ako to tvrdiš, tada činiš Boga začetnikom zla, kao da potiče ljude na djela koja za sobom nose propast. Što se Boga tiče, upravo ovdje čitamo o njegovoj strpljivosti. Koliko bi smisla imalo govoriti o Božjoj strpljivosti ako bi on bio zauzet time da pripravlja ove posude za propast? U 2. Petrovoj 3,9 čitamo da je Božja strpljivost ta koja odgađa osudu. Ne, posude su te koje se same pripravljuju za propast (pod „posudama” misli na ljude). Primjer jedne posude koja se sama pripravila za propast jest faraon, kao što si vidio u 17. retku.

O posudama milosrđa čitamo sljedeće:

- a) Bog je na njima htio obznani bogatstvo svoje slave
- b) On ih je pripremio za slavu.

Ovdje se ističe velika razlika u odnosu na posude gnjeva: Bog (a ne same posude) ih pripravlja za slavu. I također: Bog je to unaprijed učinio (to ne ovisi o njihovom ponašanju).

S ove dvije vrste posuda prikazano nam je sljedeće: s jedne je strane čovjekova odgovornost dok su s druge strane Božji naum, planovi i nakane. Te dvije strane iste istine pronalazimo svugdje

u Bibliji. Mi ljudi ih ne možemo međusobno povezati. To može samo Bog. Ponekad se uspoređuju s tračnicama. One se uvijek paralelno protežu. Ako pogledaš u daljinu, izgleda kao da će se kad-tad susresti. Jednako tako protežu se linije ljudske odgovornosti i Božjih nauma. Kod križa vidimo kako se obje linije susreću. U pogledu toga u Djelima 2,22.23 piše da je Gospodin Isus:

1. po Božjem odlučenom naumu i predznanju predan (Bog je tako htio) i
2. da su ga Židovi bezakoničkom rukom pribili na križ te ubili (to je učinio čovjek, te će zbog toga odgovarati).

Tko osim Boga može povezati ove dvije strane križa?

Nemoj pokušati shvatiti ono što je neshvatljivo. To nama ljudima nije dano. Zahvali mu jednostavno da smiješ vidjeti obje strane istine. Važno je da sve više uočiš svoju odgovornost kao stvaranje pred Bogom. To ćeš onda i u praksi svojeg života uzeti u obzir. Također, činjenica da dobivaš sve veće razumijevanje Božjih planova i nauma ne bi trebala promašiti svoj učinak na tvoj život. Time će tvoj život postati vrlo bogat. Ono što Bog od tebe očekuje, ponekad se možda čini teškim, no ako spoznaš njegove planove i namjere, tada će te to motivirati da ga u svojem životu više poštuješ.

Pročitaj još jednom Rimljanima 9,19-23. – Razmisli o Božjoj veličini.

34. Pogani i Izrael

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 9,24-33.

Polazna točka Božjeg djelovanja jasno je navedena. On je Bog i ima pravo djelovati po svojoj volji.

Bog je suveren, čak i kada je riječ o iskazivanju njegovog milosrđa. Bog nije obvezan zadržati svoje milosrđe samo na Židovima. On ima pravo pozvati ljude iz naroda, pogane, one koji nisu Židovi. Zapravo je to vidljivo već i u Starom zavjetu. Pavao navodi nekoliko primjera iz Hošee i Izaije. Iz toga proizlazi da Bog već tada nije imao namjeru svoju neograničenu milost iskazati samo Židovima.

Prvi navod je u 25. retku, a nalazi se u Hošei 2,23. Tamo je riječ o izraelskom narodu. Zato što su prema Bogu u potpunosti dokazali svoju nevjeru i nespremnost na pokajanje, Bog ih je morao nazvati „narod koji ne bijaše njegov” i „ona koja ne bijaše ljubljena”. Bog više nije priznavao povezanost sa svojim narodom. Sada, Pavao redak u Hošei primjenjuje tako da govori: Bog će Izrael opet nazvati „moj narod” i „ljubljena”. To ne znači ništa drugo doli to da će se iz izraelskog naroda neki obratiti Bogu te vjerovati u Gospodina Isusa. Oni će tada biti narod koji će Bog prihvatiti kao „moj narod”. Možda je to primjenjivo i na pogane oko Izraela. Oni su oduvijek bili „narod koji ne bijaše njegov” i „ona koja ne bijaše ljubljena”, jer Bog s njima nikada nije imao neku posebnu povezanost. No ako iz poganskih naroda postoje ljudi koji se obrate Bogu te vjeruju u Gospodina Isusa kao svojeg

Spasitelja te ga prihvate kao Gospodina, tada se i oni smiju ubrajati u taj „moj narod”.

Citat iz Hošee 1,10 govori o pozivanju pogana. Tamo je riječ o „sinovima (djeci) živoga Boga”. To je tipičan izraz za odnos s Bogom u koji su kršćani dovedeni. Sa Židovima i poganima Bog više nije mogao imati odnos. Za obje skupine rečeno je: „Vi niste moj narod”. Za Židove je to vrijedilo od kada je Bog zbog njihove nevjere morao prekinuti povezanost s njima. Sužanjstvo je bilo tužan ishod svega toga. Za pogane je to oduvijek vrijedilo. Bog ih je prepustio njihovim putevima. Pavao, apostol pogana, taj redak sada navodi kao dokaz tomu da svi koje je Bog, od Židova i pogana, pozvao, sada naziva „sinovima (djecom) živoga Boga”.

I prorok Izaija imao je izjave kojima je Pavao potkrijepio njegov prikaz Božje suverene milosti. Koliko god da je Izrael bio brojčan – ako bi Božja pravednost trebala uzeti maha, svi bi morali biti osuđeni. Ništa ne bi ostalo. No Božja neograničena milost predviđjela je spasenje ostatka. Ono što će Bog dovršiti ovdje na zemlji jest pravedan sud koji će pogoditi nevjerni izraelski narod. Ali to će se dogoditi tek nakon uzeća crkve. To što će unatoč tome ostati jedan ostatak jest samo zahvaljujući Bogu, Gospodinu nad vojskama. Iako se čini da njegovi planovi neće biti ispunjeni, ipak će on biti Gospodin velikog naroda koji će nastati od ostatka. To sve zahvaljujući činjenici da je Gospodin Isus udovoljio Bogu za taj ostatak. To će ostatak spoznati. O tome govore drugi proroci.

Zaključak se nalazi u 30. retku i redcima koji slijede. Pogani su pravednost stekli vjerom. U prijašnjim si poglavljima već vidio da je vjera jedino sredstvo za opravdanje pred Bogom. Izrael koji je htio steći vlastito opravdanje pred Bogom, pritom je zakazao. Zašto? Zato što su mislili da će im Bog svoju pravednost dodijeliti temeljem držanja Zakona. No kada je Krist došao, tada su se o njega spotaknuli. On je objavio da je za njih držanje Zakona služilo ničem drugom doli uzvisivanju samog sebe. Njegov dolazak

„na Sion” (k Izraelu) i njegova pojava među njima objelodanila je njihovu zlu narav. To nisu mogli podnijeti te su ga zbog toga odbacili. Spotakli su se o njega i pali su. Tako su izgubili blagoslov.

Poglavlje završava s još jednom naznakom da Božje srce traži svakoga (bez razlike između Židova i pogana). Jedini je uvjet da se zadobije to što Bog želi dati, vjera. Tko u Njega vjeruje, neće se postidjeti.

Pročitaj još jednom Rimljanima 9,24-33. – Zašto je važno poznavati i Stari zavjet?

35. Krist je svršetak Zakona

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 10,1-4.

Pavao je u 9. poglavlju jasno dao do znanja da se Bog u prošlosti iskazao kao suveren Bog.

Poganima daje pristup blagoslovu. I ostatak iz izraelskog naroda primit će blagoslov jer Bog je Bog milosti. Bog je odbacio narod u cjelini. Razlog tome naveden je u 10. poglavlju. No želim već sada skrenuti tvoju pozornost na 11. poglavlje gdje se navodi da to odbacivanje nije konačno. Osim toga, Pavao se nipošto ne raduje odbacivanju niti govori: „Neka im je tako, mogli su bolje slušati.” Naprotiv, već prvi redak nam ukazuje na što je bilo usmjereno njegovo srce i što je bila njegova molitva: njihovo spasenje. To je još jedan dokaz njegove unutarnje povezanosti s tim narodom.

On nije previdio ono dobro što se kod njih moglo vidjeti: njihovu revnost koju su imali za Boga. U Galaćanima 1,13.14 možeš vidjeti da je i on bio takav prije svog obraćenja. Revnost za Boga je dobra, ali ona mora biti povezana sa spoznajom. To je i za tebe važno. Ako tek kratko poznaješ Gospodina, možda ti to još nije toliko jasno. Želiš biti svjedočanstvo! To je dobra stvar. No ako se povodiš samo svojim oduševljenjem, bez spoznaje o Božjoj volji, lako je moguće da ćeš polomiti staklo. To ne govorim kako bih te obeshrabrio u tvojoj aktivnosti. Mnogo se toga može učiniti. Od srca se nadam da ćeš vidjeti puno posla koji možeš učiniti za Gospodina te da ćeš to marljivo činiti. No kod Gospodina pouka

i djela idu ruku pod ruku. Pobrini se da stekneš razumijevanje Gospodinove volje. Ono što upravo čitaš može ti pritom pomoći.

Vratimo se Rimljanima 10. Za Izraelov pad mogu se navesti dva uzroka. Kao prvo, nisu spoznali Božju pravednost. To znači da su zanemarili Božje pravedno djelovanje. Znaš da je upravo to predmet ove poslanice. Kako bi razumio što se pritom misli, moraš promotriti Gospodina Isusa i njegovo djelo na križu. Tamo vidiš Božje pravedno djelovanje. Jedino kroz Gospodina Isusa moguće je steći Božju pravednost. Izrael je odbacio Gospodina Isusa. Namjesto toga (a to je drugi razlog za njihov pad) nastojali su (a to još uvijek čine) uspostaviti vlastitu pravednost. Tako zaobilaze činjenicu da nitko nije u takvom stanju da ga Bog može proglasiti pravednim. I danas se mnogi ljudi trude uspostaviti svoju pravednost. To su ljudi koji govore da nije bilo potrebno da Krist umre. Ni oni se ne podvrgavaju Božjoj pravednosti. Oni smatraju da će ih Bog morati primiti jer nisu, kako oni tvrde, nikada nešto neispravno učinili.

Bog prosuđuje drukčije. Za njega postoji samo jedna pravednost koja vrijedi, a to je Krist. Krist i Zakon, Krist i vlastita djela, Krist i vlastita pravednost u potpunosti isključuju jedno drugo.

Kristovim dolaskom na zemlju istovremeno je Zakonu kao sredstvu opravdanja došao kraj. Bog svoju pravednost može udijeliti samo onima koji u vjeri priznaju da im je potreban Krist. Za takve je Zakon završio, jer čim netko prizna da je nemoguće biti opravdan Zakonom, Zakon je ostvario svoj cilj. Tko se odvrti od vlastitih napora te u vjeri gleda na ono što je Krist učinio, taj se podvrgava Božjoj pravednosti. Bog usmjerava svakog čovjeka na Krista kao jedinu mogućnost da stupi u povezanost s njim. Kako li je veličanstveno smjeti to vidjeti! Stoga usmjerimo na Krista sve one ljude koji misle da žive toliko prihvatljivo da bi Bog s njima trebao biti zadovoljan. Svaki čovjek koji se uspoređuje s Kristom, posramljeno će zaključiti da se njegov život ne može usporediti s

Njegovim. Prije svega, posramljeno će morati priznati da su Kristova smrt i uskrsnuće bili potrebni kako bi on bio spašen. To će biti obrađeno u nadolazećim redcima.

Pročitaj još jednom Rimljanima 10,1-4. – Kakva je tvoja revnost za Boga?

36. Srcem vjerovati i ustima priznati

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 10,5-11.

U Levitskom zakoniku 18,5 Gospodin je Mojsiju rekao da se život može steći jedino poslušnošću Zakonu.

Time Bog ukazuje da netko držanjem Zakona može steći vlastitu pravednost. Ali u međuvremenu znaš da nije bilo nikoga (ni jedno stvorenje) tko bi mogao držati Zakon.

No postoji drugi način za opravdanje, to jest vjerom. No tada o vlastitoj pravednosti više nema ni riječi. Ali kada je riječ o vjeri, upravo je tada svaki vlastiti napor dolaska u nebo nemoguć. Pavao u 6. retku snažno ističe da je svaki vlastiti pokušaj ulaska u nebo nijekanje Kristovog uzašašća. To je isto kao kad bi se reklo: „Neka on samo opet siđe. Njegovo djelo za mene nije bilo potrebno, jer vlastitom ću snagom uspjeti.” I to usprkos tome što je njegovo djelo bilo tako potrebno da ti da Božju pravednost. Dokaz da je Bog potpuno prihvatio njegovo djelo bilo je to što je uzašao na nebo. Zato ne reci u svome srcu: „Tko će se popeti na nebo?” U riječi „popeti” sadržana je misao da se nebo može dosegnuti vlastitom snagom. Dokle god netko to misli, taj umanjuje Kristovo djelo, a Krista se pritom dovodi dolje.

Nemoj u svome srcu reći niti: „Tko će sići u bezdan?” To znači da ne moraš sići u bezdan kako bi nekom vrstom pokajanja izbrisao svoju krivnju. I to bi bilo nemoguće! Tko bi ikada mogao sići u

dubine nevolja u koje je Krist sišao? Tko to ipak pokuša, taj istovremeno podiže Krista iz mrtvih jer je suvišno bilo da je umro; takav netko misli da može sam okajati svoju krivnju.

No ako misliš na Božje pravedno djelovanje, tada znaš da ti se Bog vrlo približio u Kristu. Ne moraš dolaziti k njemu jer On je došao k tebi. Došao ti je toliko blizu da je svoju riječ položio u tvoja usta i u tvoje srce. Spašen si jer ti je propovijedana riječ vjere. Sadržaj te propovijedi jest: svojim ustima priznati Isusa Gospodinom i u svom srcu vjerovati da ga je Bog uskrisio od mrtvih. Ako to vjeruješ, tada znaš da Bog više ništa nema protiv tebe. On više nije protiv tebe – naprotiv, on je sada za tebe.

Vrijedno je opaziti redoslijed: prvo tvoja usta, pa zatim tvoje srce. Usta su prva spomenuta jer drugi tvoju vjeru uzimaju ozbiljno temeljem onoga što od tebe čuju i vide. Ne možeš za nekoga reći da je obraćen/a ako se u njegovom/njezinom govoru i ponašanju ništa ne može uzeti za ozbiljno. Riječ je o tome, priznati Isusa Gospodinom. Nije moguće Isusa priznati samo kao Spasitelja, Otkupitelja tvojih grijeha. U tvom se životu dogodio jedan trenutak u kojem si spoznao da se sam nisi mogao spasiti te pred Bogom nisi mogao opstati, jer si u svemu zakazao. U svemu si zakazao jer si bio poslušan jednom drugom gospodaru, Sotoni. Zatim ti je Bog pokazao da je predao Gospodina Isusa u smrt za tvoje grijeha. Tada te Gospodin Isus oslobodio grijeha koje sam nisi mogao nositi. Za to si mu izuzetno zahvalan, zar ne?

Sada si njegovo vlasništvo. Nadam se da i drugi na tebi vide da je Gospodin Isus tvoj Gospodin. Naravno da je sve do srca. Njime vjeruješ za pravednost. Ali to mora biti vidljivo i prema vani, jer ustima priznaješ spasenje. Možda smatraš da je tvoje priznanje vrlo siromašno, da bi bilo bolje kad bi ga bilo barem malo više. To možda jest tako. I ja bih to često htio činiti bolje. No čvrsto se drži onoga što Riječ kaže: „Tko god u njega vjeruje, neće se postidjeti.” Vjerovanje je povezano s pouzdanjem. Za svoje si se spase-

nje vjerom pouzdao u Boga, a ne više u sebe. Pouzdanje vjerom isto ti tako daje i snagu za svjedočanstvo, jer ono nije usmjereno na tebe nego na Boga. Čitanjem Biblije bolje ćeš upoznati Boga i Gospodina Isusa. Time će tvoje pouzdanje vjere rasti. Što si više zaokupljen Riječju, tim će se to više vidjeti u praksi, u riječima i djelima.

Pročitaj još jednom Rimljanima 10,5-11. – Kakav je kod tebe odnos između usta i srca?

37. Krasne noge

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 10,12-15.

U poglavlju 3,22 čitao si da u pogledu grijeha između Židova i Grka (= pogana) nije bilo (niti ima) razlike.

Svaki je čovjek grešnik te time pred Bogom kriv. Sada, ovdje čitaš da je taj isti Gospodin bogat za sve koji ga zazivaju – bio Židov ili Grk.

Možda si već uočio da Pavao stalno navodi tekstove iz Starog zavjeta kako bi potkrijepio ono što govori. To čini kako bi dokazao da Bog nije samo Bog Židova nego i pogana. Ti kao poganin sada smiješ iz vlastitog iskustva znati da je On Gospodin bogat milošću, koji se smilovao nad tobom, jadnim grešnikom! On nije Gospodin tvrdoga srca koji te htio držati izvan područja milosti. Ako u redcima 11-13 piše „tko god”, onda to ne sadrži nikakva ograničenja. No ipak postoji jedan uvjet: u 11. retku „vjerovati” i u 13. retku „zazvati ime Gospodinovo.” To znači, ukazati mu čast, štovati ga. Sigurno se slažeš sa mnom da mu prije svojeg obraćenja nisi ukazivao čast koja mu je pripadala. Prije su ti druge stvari bile vrlo važne: sport, stadion, karijera, novac, ili tvoja vanjština, tvoj izgled. Možda si čak bio i religiozan.

No kako god bilo, sve te to nije učinilo sretnim i nije pružalo nikakav izgled za spasenje. Zato si na kraju zazvao Gospodinovo ime kako bi bio spašen. Kada si to učinio, tada si ga prvi put iskreno slavio. Upravo to je ono što znači ime Isus: „Gospodin je Spasitelj.” Redak 13 navod je iz Starog zavjeta, iz Joela 2,32. Nije

li zadivljujuće da je onaj koji se u Starom zavjetu naziva „Gospodin”, isti onaj koji u Novom zavjetu prima ime Isus? Gospodin Isus je dakle Gospodin Starog zavjeta koji je pak u Novom zavjetu kao čovjek došao svojem narodu. Bez sumnje, samo je u njemu bilo spasenje za Židove. No kako je onda bilo s nama koji smo pripadali poganima? On nije došao k nama, a mi ga nismo poznavali i nismo u njega vjerovali. No i mi smo bili izgubljeni i morali smo biti spašeni. No kako bismo bili spašeni, morali smo u njega povjerovati. Tada je i nama moralo biti nešto rečeno o njemu. A kako bismo nešto čuli o njemu ako ga nitko ne bi propovijedao?

Ovdje opet vidiš da nije riječ o držanju Zakona, nego o propovijedanju i o slušanju toga. Za propovijedanje netko mora biti poslan. To se poslanje nije od neke crkve ili misijskog društva nego jedino po Gospodinu. On je taj koji zadaje zadatak. I nije li to veličanstvena služba koju si i ti dobio kao svoju zadaću? To je služba koja se sastoji u navješćivanju mira, navješćivanju dobrog. Tko se radi toga sprema na put, taj ima „krasne noge”, za razliku od prije kada su to bile noge hitre da prolijevaju krv. Navod s „krasnim nogama” dolazi iz Izaije 52,7. Kada ondje čitaš taj redak, uočavaš da je riječ o nositelju radosne vijesti, dakle o jednoj osobi. Time se ne misli ni na koga drugog doli na Gospodina Isusa. Nije li to ohrabrujuća misao da pri navješćivanju mira i dobra smiješ biti njegov sljedbenik? Ti smiješ, u svijetu punom nemira, u kojem vlada zlo, biti nositelj mira i dobra. Oko tebe ima toliko ljudi koji čekaju na tu poruku. Želiš li ih i dalje pustiti da sjede u svom jadu ili želiš ići k njima i govoriti im o tom bogatom Gospodinu?

Pročitaj još jednom Rimljanima 10,12-15. – Kome si zadnji put govorio o Gospodinu Isusu?

38. Odbijeno naviještanje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 10,16-21.

Možda su te se prijašnji redci vrlo dojmili. Osaženo ili hrabro danas želiš naviještati mir i dobro.

Oduševljeno želiš govoriti što je Gospodin na tebi učinio i koliko si sada radostan. Već pred sobom vidiš: Ne može biti drukčije a da ne budu oduševljeni te se obrate Gospodinu.

No tu dolazi do jednog gorkog razočaranja. Tvoj silno željeni i iščekivani ishod izostaje. Namjesto da se zbog tvog svjedočanstva netko obrati, ljudi se okreću od tebe. I tu Izaija može nešto nadodati. On je mnogo govorio o Mesiji koji je trebao doći svojem narodu. Ali tko je vjerovao njegovom propovijedanju? Je li narod čekao u redovima, iščekujući obećanog Mesiju? Ti to dobro znaš! I zašto ga nisu primili? Jer nije odgovarao njihovim očekivanjima. Smetalo ih je to što se pojavio kao maleno dijete u jaslama. Kad bi se on bio pojavio u velikoj moći i slavi, tada bi ga sasvim sigurno primili. Ali ovako? Ukloni ga! Gospodin Isus bio je odbačen te se vratio natrag u nebo. Sada ga ne možeš vidjeti. Tko želi doći u povezanost s njim, mora vjerovati, a do toga dolazi putem naviještanja. Naviještanje mora sadržavati Božju riječ. Jedino tako čovjek prepoznaje sebe te otkriva tko je Bog i što je učinio kako bi ga spasio.

Ali sada jedno pitanje: Je li Bog govorio poganima i prije nego li je Riječ naviještanjem došla k njima? Jest! Pavao navodi Psalm 19. Ondje David piše o Božjoj slavi i o djelu njegovih ruku,

kako je vidljivo u stvorenju. Svjedočanstvo stvorenja nije ograničeno samo na Izrael, već se u cijelom svijetu može ozbiljno uočiti. Tu vidimo dokaz da je Bog i u Starom zavjetu imao naviještanje za pogane tako da su ga mogli upoznati i povjerovati mu.

Sada još jedno pitanje: je li Izrael mogao znati da se Bog i poganim htio objaviti ili Izraelu ne treba uzimati za zlo to što su imali poteškoća s time što je Bog htio blagosloviti i pogane? U 19. retku riječ je o Mojsiju. Mojsije je bio njihov veliki vođa prema kojem su imali veliko poštovanje. Upravo im je on predložio njihovu nevjeru te govorio o tome da će se Bog zbog njihove nevjere okrenuti drugom „narodu”. Time je htio pobuditi njihovu ljubomoru da se ponovno vrate k njemu.

I Izaiju se navodi. Pavao piše: „Izaija pak je vrlo hrabar, i veli”, kao da je to za Izaiju bilo izlaganje nekoj opasnosti. I bilo je! Bio je to naravno izravan udarac njihovom nacionalnom ponosu koji su imali kao Božji narod, kada su čuli da se Bog zanima za neki drugi narod.

Posljednji redak našeg poglavlja govori najsnažnije. Tu govori sam Bog. Kad to čitamo, osjećamo bol njegovog srca zbog toga što on mora reći svome narodu. Tu vidimo Boga s ispruženim rukama, kako želi svoj narod privinuti na svoje srce. Taj položaj Bog ne zauzima samo na tren, nego čitav dan, to jest cijelo vrijeme dok se trudi oko svojeg naroda. Postoji li nešto bolnije nego biti tako odbijen? Bog je sa svoje strane učinio sve kako bi blagoslovio svoj narod.

Jedini odgovor njegovog naroda bili su pak neposluh i prigovor. Odvratili su se od njega. Narod je prekinuo svoju povezanost s Bogom. Zato ga je Bog morao staviti po strani, no na sreću ne zauvijek. U 11. poglavlju za narod sviće „novi dan”.

Pročitaj još jednom Rimljanima 10,16-21. – Što osjećaš kada ljudi odbace tvoje svjedočanstvo?

39. Ostatak po izboru milosti

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 11,1-6.

Nakon svega onoga što je prethodilo možda se pitaš je li Bog odbacio svoj narod. Kao i kod prijašnjih pitanja Pavao i ovdje daje jasan odgovor: „Nipošto!”

Pritom ukazuje i na sebe. Nije li i on Izraelac? On pripada Abrahamovom potomstvu kojemu je Bog dao svoje obećanje. Osim toga pripada Benjaminovom plemenu. To pleme je skoro nestalo iz Izraela. Istrijebljeno je od ostalih plemena jer nije htjelo osuditi grijeh. To možeš pročitati u Sucima 19 do 21. Kada bi Bog odbacio svoj narod, tada ne bi bilo mjesta ni za Pavla. Ne, Bog nije u potpunosti odbacio svoj narod. Bog je već unaprijed poznavao svoj narod i znao kako će se ponašati. Nevjera naroda za Boga nije bila nikakvo iznenađenje. Ona mu je upravo dala priliku da na vrlo jasan način iskaže svoju milost.

Kako bi to predočio, Pavao ukazuje na to što Pismo govori o Iliji (Trebao bi pročitati tu dirljivu priču u 1. Kraljevima 18 i 19.). Ukratko, ondje vidimo kako se Ilija junački iskazao na Karmelu kada je svjedočio o Gospodinu pred mnogim lažnim prorocima koji su tvrdili je Baal jedini istinski Bog. Narod je sve to promatrao s udaljenosti. Ondje je Ilija izvojevao veliku pobjedu za Gospodina, a narod je klicao: „Gospodin je Bog.” No kada mu je ubrzo Izabela zaprijetila smrću, pobjegao je zbog straha za svoj život. Potpuno obeshrabren došao je do Božjeg brda, Horeba. I ondje taj Božji čovjek počinje optuživati izraelski narod. Bogu

govori sva nedjela koja su učinili. On je jedini vjeran. A sad još i njega žele ubiti. Nije li to razlog da optuži taj narod pred Bogom?

Prepoznaješ li se pomalo ovdje? Možda (još) ne; ja sebe prepoznajem. Veličanstveno je živjeti za Gospodina i postizati uspjehe poput Ilije na Karmelu. Čuješ klicanje naroda. Ono nije upućeno tebi (nego Gospodinu), ali je zbog tebe prouzročeno. Predивно! No ubrzo ti upućuju prijetnje, izruguju ti se i ismijavaju te, a ti bježiš. Nitko se ne zauzima za tebe. Kako li se osjećaš usamljeno! Ostavljen na cjedilu! „Dakle”, govoriš Bogu, „ovo bi se još moglo zakuhati. Meni je dosta. Ja sam jedini koji ti je vjeran i služi. Svi drugi žele samo lagodan život, a sada još mene pokušavaju utišati.”

Misliš da se Bog potpuno slaže sa svime time. Ti samo govoriš o činjenicama. No čuj božanski odgovor: „Ostavih sebi”. Taj odgovor stoji. Bog ima mnogo više ljudi koji su mu ostali vjerni nego što ti i ja možemo vidjeti. Kod Ilije je to bilo 7000, savršen broj. Jesi li dobro pročitao kako piše? „Ostavih sebi” – to znači da se Bog sam pobrinuo za to.

Ovu Ilijinu priču primijenio sam osobno na tebe i na sebe. No u Rimljanima 11 ona se spominje kao prikaz da od izraelskog naroda još uvijek postoji neki ostatak po izboru milosti, iako ga ne vidimo. Time Bog pokazuje da Izraelovo odbacivanje nije potpuno čak ni pod osudom koju je morao izvršiti nad Izraelom. Da ne bi bilo zabune: Ako je neki ostatak sačuvan, tada je to isključivo po milosti, a ne po djelima, odnosno po nikakvim zaslugama tog ostatka.

Još nešto kratko o Ilijinom optuživanju. Znaš li da je to jedini slučaj da se u Novome zavjetu navodi grijeh neke vjerne osobe iz Staroga zavjeta? Stoga ne trebamo gledati na Iliju svisoka. On je i dalje sjajan primjer hrabre vjere. On je bio jedini koji se suprotstavio Baalovim svećenicima dok među onih 7000 nije bilo niti

jednoga. Ali čim si je počeo umišljati da je zbog svoje vjernosti on nešto, te je pritom optuživao druge, Bog ga je ukorio.

Optuživanje je grijeh koji svi vrlo lako počinimo; no to je Sotoni-no djelo. On je u Otkrivenju 12,10 nazvan „optužitelj naše braće”. Ako kod naše braće i sestara uočimo nevjeru, učinimo radije ono što je činio Gospodin Isus: On je posrednik koji za svoje ide k Bogu te ga moli da im pomogne da opet postanu vjerni.

Pročitaj još jednom Rimljanima 11,1-6. – Provjeri sebe samog, moliš li se za braću i sestre ili ih optužuješ u svojim molitvama.

40. Izraelov pad i prihvaćanje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 11,7-14.

Ako si Bog izabere neki ostatak, čini to iz milosti, a ne zato što je taj ostatak to zaslužio. Tako je bilo i kod tebe, zar ne?

Izrael je nastojao postići vlastitu pravednost pred Bogom; no to nisu uspjeli jer su zakazali. Bog je tu pravednost podario izabranima. Ostali su otvrdnuli. Bog otvrdnjuje tek tada kada više nije moguće nekoga navesti na povratak. Pavao navodi tri primjera iz Starog zavjeta. Navodi tekstove iz Proroka (Izaija), iz Zakona (Mojsijevo petoknjžje) i iz Psalama.

U Izaiji i Ponovljenom Zakonu Bog je sam taj koji provodi osudu otvrdnuća tako što šalje duha obamrlosti. Božja strpljivost ima svršetak. U Psalmu 69 David moli za osudu nad Izraelom jer su odbacili Mesiju, Gospodina Isusa. Takve molbe ne dolikuju našim ustima. Živimo u vremenu milosti i smijemo Boga moliti da oprosti našim neprijateljima. Tako je i Gospodin Isus učinio na križu: „Oče, oprosti im jer ne znaju što čine.” Time i najvećem grešniku može biti ponuđena milost. Sam Pavao velik je primjer toga. On govori da je njemu, najvećem grešniku, udijeljena milost (1 Tim 1,13-16). Tako je i ostatku po izboru milosti iskazana milost na temelju Gospodinove zamolbe na križu. Ali ostali će pasti pod osudu koju će Bog morati dovesti na njih, jer su ubili Gospodina Isusa.

U povezanosti s njegovim zemaljskim narodom (u Starom zavjetu i uskoro, kada zajednica bude bila uzeta) vjernici će moliti

Boga da kazni zlo. A Bog će to i učiniti. On je Bog prava koji će svojim izabranima pribaviti pravo. Kada uskoro u velikoj nevolji (zajednica je tada već uzeta, dakle ti i ja ćemo biti u nebu) vjerni ostatak strahovito bude bio progonjen, a mnogi će biti ubijeni, Gospodin Isus će se vratiti na zemlju kako bi izbavio vjernike. To će učiniti tako da će suditi njihovim progoniteljima. Iz mnogih Psalama vidimo kakva će tjeskoba obuzimati vjernike u to strašno doba. Tamo čitaš o njihovoj čežnji za spasenjem: oni vape Bogu za spasenjem koje će se ostvariti tako što će Bog suditi njihovim neprijateljima. To je zapravo ono što David ovdje čini.

Možda se pitaš je li to sve došlo na Izrael da ih dovede do pada. No i ta pomisao je odbačena izjavom: „Nipošto.” Nisu posrnuli da bi bili odbačeni. Ali Bog je, zato što su bili stavljani po strani, poganima ponudio spasenje. Učinio je to s namjerom da potakne Izrael na ljubomoru. No ovdje ne smiješ povezati ljubomoru s negativnim smislom, dakle da Izrael ne želi da pogani dobivaju ponudu spasenja, nego u smislu da i oni čeznu za spasenjem koje je ponuđeno poganima. Dobro je biti svjestan toga da nam je to bogatstvo pripalo kao posljedica Izraelovog prijestupa. Spasenje nam, dakle, nije ponuđeno zato što smo u bilo kojem smislu bili bolji.

Ako je Izraelovom nevjerom i prijestupom, dakle kroz nešto negativno, svijetu i poganima došlo toliko bogatstvo, koliki blagoslov za svijet i pogane tek mora proizaći iz činjenice da će se Izrael ponovo obratiti i obnoviti. Tada će od toga naroda proizaći ogroman blagoslov u kojemu će imati udjela sav svijet i svi narodi. Tako će biti u tisućgodišnjem kraljevstvu mira.

Iako je Pavao apostol pogana, ipak on srcem i dušom ostaje povezan sa svojim narodom. Ima uvid u njihovo sadašnje stanje otvrdnuća ali i u njihovu buduću obnovu. Njegov poziv za tu službu, usko je povezan s tim narodom. Kada govori o „nekima”, tada to znači da on ne misli dovesti cijeli narod do obraćenja.

On to čak promatra kao proslavljanje njegove službe ako evanđeljem može spasiti neke iz tog naroda. Ovi „pojedinci” koji sada iz izraelskog naroda dođu do obraćenja, čine u ovom sadašnjem razdoblju ostatak po izboru milosti.

Pročitaj još jednom Rimljanima 11,7-14. – Kako ti stojiš u odnosu prema Izraelu?

41. Božje svjedočanstvo na zemlji

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 11,15-17.

Odbacivanje Izraela znači da je moglo biti ponuđeno pomirenje svijeta, to jest pogana.

U 2. Korinćanima 5,19 piše da je Bog u Kristu pomirio svijet sa sobom. To ne znači da je stvarno cijeli svijet s Bogom pomiren. To vrijedi samo za one koji su spoznali da je za njih bilo potrebno da Krist dovrši djelo pomirenja.

Ne postoji nešto poput „sveopćeg pomirenja”. Sveopće pomirenje znači da će na kraju svatko biti spašen, čak i đavao i njegovi anđeli. No nemoj dopustiti da ti netko oko toga mudruje! Biblija vrlo jasno govori o vječnom sudu, primjerice u Otkrivenju 20,11-15. U našem retku riječ je o položaju koji u odnosu na Boga zauzima, s jedne strane Izrael, a s druge strane svijet. Bog se trenutno ne trudi javno oko Izraela kao naroda. Kada Izrael kao narod bude prihvaćen (a to će se dogoditi), tada će to biti ništa drugo nego život iz smrti. Živi opis toga možeš pronaći u Ezekielu 37,1-14.

Bog na zemlji želi imati narod koji daje svjedočanstvo za njega, navješćuje njegove vrline. Izrael je u prošlosti zakazao u davanju svjedočanstva za tog jednog vjernog Boga, a u drukčijem stanju nije sve do danas. U naše doba to svjedočanstvo trebalo bi dolaziti od kršćanstva. No je li ono vjernije u tome?

Odlomak koji sada slijedi u Rimljanima 11 od 16. retka vrlo je važan. On ti treba pomoći kako bi razumio nešto o tome kako Bog postupa s Izraelom sada i u budućnosti te kako Bog postupa s kršćanstvom. Bog očekuje, kako od Izraela tako i od kršćanstva, da svjedoče za njega u ovome svijetu. Pavao slikovitim prikazom maslinovog stabla i njegovih grana prikazuje što je nastalo od toga. Pritom postupa kako slijedi: U retku 16 najprije čitaš o prvini i o tijestu. Prvina je prvi plod žetve. Ona je sveta, odnosno odijeljena za Gospodina. Od prvine, prvog uroda pšenice, proizvodi se tijesto. To je tijesto također bilo sveto. Ista se misao odnosi na korijen i grane stabla. Ta dva primjera prvine/tijesta i korijena/grana žele nam prikazati da ako je podrijetlo sveto, tada je također sveto sve što potječe iz tog podrijetla.

Zatim je riječ o divljoj maslini s koje su odlomljene grane koje su zatim pricijepljene na plemenitu (ELB, redak 24) maslinu. I od plemenitog su stabla odlomljene grane. To se dogodilo da bi bilo mjesta za odlomljene grane s divlje masline. Sada moraš pokušati razumjeti što Pavao misli s tom slikovitom pričom. Da je riječ o slikovitoj priči, postaje potpuno jasno kada se vidi kako granama govori kao osobama te granama daje da govore. One dakle predstavljaju osobe. Vratimo se sada natrag retku 16. Korijen je dakle smjernica na podrijetlo iz kojeg nešto izrasta te postaje vidljivo na zemlji.

U retku 17 stoga nastaje sljedeća slika: Neke grane (= nevjerni dio Izraelskog naroda) su odlomljene (= Bog ih je stavio po strani). Druge grane (= vjerni ostatak) ostaju održane. Na mjesto odlomljenih grana pricijepljene su grane divlje masline (= vjernici od pogana). Time su ti pogani (koji prije ni na što nisu imali pravo) doprli do udjela (= udio u obećanjima i blagoslovima koji su obećani Abrahamu i njegovim potomcima) na korijenu i sočnosti tog maslinovog stabla.

Prije nego što dovršim ovaj odjeljak, moraš još dobro zapamtiti sljedeće: U ovom je poglavlju riječ o Božjem svjedočanstvu na zemlji i kako Bog to prosuđuje. I Izrael i kršćanstvo odgovorni su kako daju to svjedočanstvo za Boga. Bog nije mogao koristiti Izraela kao svog svjedoka. Nakon Izraela kršćanstvo je uslijedilo kao Božje svjedočanstvo na zemlji. No, čine li kršćani to bolje nego Izrael? To ćemo vidjeti u sljedećem odjeljku.

Pročitaj još jednom Rimljanima 11,15-17. – Na koji način možeš obznanjivati Božje vrline? Vidi 1. Petrovu 2,9.

42. Oholost ide pred propašću

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 11,18-22.

Mi kršćani sada smo nositelji svjedočanstva koje Bog o sebi želi dati ovome svijetu. Izrael je zakazao pri davanju svjedočanstva te je stoga stavljen po strani.

Postoji opasnost da se mi kršćani dičimo tim položajem koji nam je Bog podario. Pritom mislimo da smo bolji od Izraela. No tko imalo poznaje svjedočanstvo koje kršćani daju u ovome svijetu, taj će se čuvati dičenja. Osim toga Bog nam je u svojoj milosti podario taj položaj namjesto Izraelu. Jedino tako smo postali dionicima blagoslova koji je Bog htio dati svojem narodu. Mi, po prirodi pogani, nismo imali pravo ni na što. Uzmi u obzir da nismo mi ti koji nose korijen, nego korijen nosi nas. (Ako si zaboravio koje je značenje tog slikovitog govora, pročitaj još jednom prethodni odjeljak.)

Sada bi netko mogao reći: Sve je to dobro i lijepo, no nevjerni je Izrael stavljen po strani, a mi smo došli na njegovo mjesto. Naravno! No uzmi u obzir zašto je Izrael stavljen po strani. Oni su to mjesto izgubili zbog svoje nevjere. Odbacili su Boga i njegovog Sina te ga nisu slušali.

Mi nismo došli namjesto njih zato što smo bili bolji. I mi moramo stajati u vjeri kako bi zadržali taj položaj. Vjera ovdje znači istinu, to jest sadržaj vjere, a ne naše osobno pouzdanje u vjeri. Ne radi se o tome da vjerujemo nego *što* vjerujemo. Kršćanstvo bi se u potpunosti moralo držati Biblije da bi moglo biti svjedočanstvo u ovome svijetu. U njoj nalazimo istinu vjere.

Pavao nas upozorava da ne budemo oholi. Kršćanstvo kao cjelina ne bi trebalo misliti da će ga Bog poštediti. Ako ga se ne budu bojali, stići će ih ista sudbina koja je stigla i Izrael. Iz drugih biblijskih mjesta jasno proizlazi da će kršćanstvo kao cjelina također biti nevjerno i od Boga odsječeno.

Razvoj rastuće nevjere već je sada vidljiv. U mnogim velikim crkvama obznanjuju se nauci o osobi i djelu Gospodina Isusa koji nisu u skladu s Biblijom. Kršćanstvo se sve više prikazuje kao religija koja je vrijedna jednako kao i ostale svjetske religije. Time se briše velika razlika između drugih religija i kršćanstva.

Nije li kršćanstvo jedino koje nudi rješenje za pitanje kako izgubljeni čovjek može urediti odnos s Bogom? To se jedino može dogoditi po Gospodinu Isusu koji je rekao: „Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni” (Ivan 14,6). To isključuje svaku drugu mogućnost. Gospodin Isus nije jedna mogućnost pored ostalih.

Mnogi također koriste kršćanstvo za postizanje političkih ciljeva. Svjedočanstvo o tome tko je Bog i tko je Gospodin Isus pritom se u potpunosti gubi. Čovjek je ovdje na zemlji kako bi služio Bogu. Kršćani su pritom putem Biblije primili upute kako to činiti. To je jedino moguće vjerom u Krista i njegovo dovršeno djelo.

No vjera se sve više razvodnjuje. Kršćanstvo je već odbacilo mnoge istine vjere, a uslijedit će ih još više, sve dok ne dođe do potpunog otpadanje od kršćanske vjere kao konačnog ishoda. Kršćanstvo neće opstati po vjeri. To nas uči Božja riječ.

Hoćemo li onda ti i ja završiti loše? Kako oko tog pitanja ne bi nastale neke nedoumice, reći ćemo u sljedećem odjeljku nešto o tome.

Pročitaj još jednom Rimljanima 11,18-22. Što znači izraz u 20. retku: „Ne uznosi se nego strahuj”?

43. Darovi milosti i Božji poziv su neopozivi

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 11,23-29.

Prošli odjeljak završio sam pitanjem proizlazi li iz Rimljanima 11,22 da bismo ti i ja ipak mogli završiti loše, iako vjerujemo u Gospodina Isusa.

Odgovor ćeš naći u Ivanu 10,28.29. Tko je jednom postao Božje dijete, ostaje zauvijek Božje dijete. No ponekad se možeš ponašati kako se to od Božjeg djeteta ne bi očekivalo. To je tvoja osobna odgovornost. Kada kao Božje dijete griješiš, tada to moraš uzeti u obzir.

U ovom poglavlju govori se o odgovornosti kršćanskog svjedočanstva kao cjeline u ovom svijetu, koje je postavljeno namjesto Izraela. A to svjedočanstvo, ako je ono nevjerno, Bog može jednako slabo upotrijebiti kao i Izrael. I u Izraelu su postojali ljudi koji su imali osobni odnos s Bogom. No općenito je to bio narod koji više nije pitao za Boga. Tako je i s kršćanstvom. Dio onih koji se nazivaju kršćanima imaju odnos s Bogom na temelju osobne vjere. No opće je kršćanstvo osobnu vjeru zamijenilo ljudskim predodžbama. Više se ne pita za Božje misli. Više se ne usmjerava na Bibliju. Zbog toga Bog kršćanstvo uskoro više neće moći prihvaćati kao njegovo svjedočanstvo na zemlji, nego će ga morati suditi. Stoga moraš praviti razliku između osobne odgovornosti prema Bogu i onoga što Bog očekuje od kršćanstva kao cjeline. Nadam se da to barem malo pojašnjava razliku.

U 23. retku Pavao nadalje govori da će Izrael ponovno zauzeti položaj Božjeg svjedočanstva na zemlji. Tu je riječ o tajni. Tajna je nešto što u doba Starog zavjeta nije bilo poznato, a sada je objavljeno. Ta tajna odnosi se na odbacivanje i ponovno prihvaćanje Izraela, gdje Bog u razdoblju između odbacivanja i ponovnog prihvaćanja prihvaća drugi narod za svoje ime. To u Starom zavjetu nije bilo poznato. Kako ne bi bio mudar u svojim očima, moraš uzeti u obzir da otvrdnuće ili zasljepljenje koje je došlo na Izrael nije došlo na cijeli Izrael nego samo na jedan dio. Taj dio uglavnom obuhvaća velik broj nevjernih Izraelaca, ali još ima mjesta za ostatak o kojemu smo već prije čitali. Taj ostatak činit će pak „sav Izrael” koji će biti spašen. Bezbožni, nevjerni Izraelci svi će pomrijeti na sudu. Ono što ostane, bit će „sav Izrael”.

S tim „novim” Izraelom, nakon što „uđe punina pogana”, Bog se vraća Izraelu. Taj izraz znači da je kršćansko svjedočanstvo na zemlji ispunjeno te je došlo do svršetka. Bog ga je morao odsjeći (redak 22) jer nije ustrajalo u njegovoj dobroti. Nakon toga Bog će se u ljubavi okrenuti izraelskom narodu. Spasitelj dolazi sa Si-ona kako bi spasio svoj narod od njegovih neprijatelja koji ga žele uništiti. Kako će se to sve odvijati, čitamo u mnogim proročanstvima Staroga zavjeta.

Nakon uništenja njihovih neprijatelja Spasitelj će odstraniti bezbožnost od svojeg naroda. Steći će sigurnost. Steći će uvjerenje da će Bog ipak ispuniti savez što ga je sklopio sa svojim narodom tako što će odstraniti njihove grijehе. Za stvarno uživanje Božjih blagoslova potrebno je da duša bude oslobođena tereta grijehа. Veliki teret koji će tištati dušu naroda jest odbacivanje Gospodina Isusa. Priznat će taj grijeh, a Bog će im oprostiti. U Zahariji 12 do 14 podrobno je opisano kako će se sve to dogoditi.

Bog će izvršiti svoje naume sa svojim zemaljskim narodom. Što je obećao, to će i učiniti. Izrael se možda protivnički ponaša prema objavljivanju evanđelja, no kada je riječ o izabranju, oni su

ljubljeni, jer su potomci otaca Abrahama, Izaka i Jakova. Nije li im Bog dao obećanje? Zbog nevjere naroda ispunjenje obećanja moralo je biti odgođeno. No kod Boga odgođeno nije poništeno. On ne žali zbog onoga što je sve obećao svome narodu i za što ga je izabrao.

Pročitaj još jednom Rimljanima 11,23-29. – Što je tajna?

44. Njemu neka je slava u vjekove!

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 11,30-36.

Završni redci 11. poglavlja zapravo su sažetak svega što je Pavao objašnjavao u prijašnjih 11 poglavlja.

Postalo je jasno da mi koji smo po podrijetlu pogani nismo vjerovali u Boga. No zato što smo povjerovali evanđelju, Božjoj rado-snoj vijesti, primili smo milosrđe. Također smo vidjeli da je evanđelje došlo poganima tek nakon što se Židovi unatoč mnogim Božjim pozivima nisu odazvali i okrenuli. A kada su vidjeli da se milost okrenula poganima, to više nisu mogli trpjeti te su se odu-pirali evanđelju. To uvijek iznova nalaziš u Djelima apostolskim.

Takvim ponašanjem postavili su se pred Bogom u isti položaj koji su i pogani prije imali. Kao što mi, pogani, prije nismo vjerovali, tako Izraelci sada ne vjeruju. Božja je namjera da nam time pokaže da je svatko, bez iznimke, nevjeran. Kao posljedica toga, Bog svakome, bez iznimke, iskazuje milosrđe. On želi dokazati da je milostiv. A kako je to mogao učiniti bolje nego da najprije pokaže da je ta milost svakome potrebna?

To Pavla potiče na slavljenje u redcima 33-36. Tu se on divi Božjoj mudrosti i znanju. Božju mudrost vidimo u Gospodinu Isusu. On je u 1. Korinćanima 1,30 nazvan „mudrošću od Boga”. Tko bi ikada došao na zamisao riješiti probleme, nastale ljudskim gri-jehom, na takav način? Bog ima potpuno saznanje o svemu što

se dogodilo i on zna kako mora djelovati na savršen i pravedan način. U tome je dubina bogatstva koja je za nas nedokučiva.

U svojim sudovima, to jest prosuđivanjima nastale situacije ili potpunom uvidu koji ima u novonastalu situaciju, on je visoko uzvišen iznad nas. Za čovjeka je bilo bezizlazno. On nije mogao naći nikakvo rješenje. On je grijeh mogao samo povećati. Zatim je Bog počeo djelovati. Tko može spoznati njegove puteve, način na koji je djelovao? To ne može nitko! Možemo jedino promatrati njegovo djelo koje je u Kristu dovršio. Tko je mogao izmisliti takav put nego sam Bog?

Je li Bog za to trebao nekog pomoćnika? Tko je to mogao biti? Sve što Bog posjeduje od spoznaje i sredstava, posjeduje u sebi. To ne treba nabaviti kod drugih. U cijelom svemiru nema veće moći nego sam Bog. I pored Boga nema nikog drugog tko bi mu mogao dati nešto što mu je potrebno, za što bi mu morao platiti. Bog je neovisan. Iz njega proizlazi sve. Sve ima svoje podrijetlo u njemu. U Rimljanima 4 već si pročitao da Bog zove ono što nije kao da jest. Bog je iz sebe pozvao stvorenje u postojanje. Svi izvori su iz njega, kako materije tako i mudrosti i spoznaje.

No stvari ne proizlaze samo iz njega, on je sve i postavio. Nakon „od njega” stoji „po njemu”. On nije samo podrijetlo svega nego i začetnik. On nije imao samo ideju, nego ju je i izvršio.

Zatim se navodi i „za njega”. Veliki cilj na koji su usmjereni svi njegovi planovi i djela jest On sâm. Bog se proslavlja svime što čini. Ono iznenađujuće, zadivljujuće i vrijedno promatranja, što pobuđuje naše štovanje jest činjenica da je Bog tebe htio prihvatiti u svoje planove. Ti ćeš u vječnost pridonositi uvećanju njegove slave. Nije li veličanstveno kada misliš na to što si bio prije i koja je bila tvoja sudbina, a sada vidiš da ti je Bog podario to mjesto?

Ne možeš ništa drugo učiniti nego priključiti se Pavlu te reći: „Njemu neka je slava u vjekove!” Tome se ne može dodati ništa drugo osim: „Amen.” To me podsjeća na Otkrivenje 5 gdje nakon

slavljenja u redcima 13 i 14 također slijedi ovaj „Amen”, nakon čega starješine padaju ničice te štuju. Više se nikakve riječi ne čuju. Srca se gube u bezgraničnom, neizrecivom divljenju Bogu i Janjetu. Amen.

Pročitaj još jednom Rimljanima 11,30-36. – Osobito razmisli o retku 36.

45. Preobražavajte se

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 12,1.2.

Ako dopustiš da na tebe djeluje sve što je Bog učinio za tebe, to koliko te ljubi, koliko je milostiv i milosrdan, onda ne možeš drugo nego reći: „Gospodine, ovdje sam, jedino ti ispunjavaj moj život!”

Bog od tebe ne očekuje ništa drugo nego da u svojem životu покаžeš da si razumio nešto od primljenih pouka. Nisi ih primio da naučiš napamet brojne istine. Što si vidio i što te zadivilo, bila su Božja smilovanja. I ti si ih primio. Od toga apostol Pavao polazi kada te sada želi poučiti kako možeš kao kršćanin živjeti Bogu na čast.

Retke jedan i dva možeš zasebno svesti na jednu riječ. Redak 1: predanost; redak 2: poslušnost. Zato što si prihvatio Gospodina Isusa, Bog ima pravo na cijeli tvoj život. Ako misliš na to što je Bog sve za tebe učinio, tada ti neće teško pasti svoje tijelo „prinijeti na živu žrtvu”. Zato Pavao započinje usmjeravanjem na Božje milosrđe. Velika je radost za Božje srce ako je tvoj odgovor na njegovo milosrđe prinos tvog tijela. To znači da u tvom tijelu predanost i posvećenost izlaze na vidjelo. Prije si koristio svoje tijelo kako bi živio za sebe. Za sve što si bio i što si učinio, htio si primiti čast sam za sebe.

Ali tvoje tijelo više ne pripada tebi. U 1. Korinćanima 6,20 stoji da si otkupljen uz cijenu (to je cijena koju je Gospodin Isus za tebe platio na križu, što te opet podsjeća na njegovo milosrđe) te

se stoga od tebe može očekivati da proslaviš Boga u svojem tijelu. S time je povezano i „sveto” u prvom retku. Sveto znači: odvojeno za posebnu svrhu. Tvoje tijelo odvojeno je s posebnom svrhom da s njime i putem njega proslavljaš Boga.

Kako to možeš ostvariti? Bog želi da se u načinu na koji se odnosiš prema svojem tijelu, u onome što njime činiš, vidi nešto iz života Gospodina Isusa dok je bio ovdje na zemlji. Tada je žrtva tvog tijela Bogu ugodna, kao što je to bilo kod Gospodina Isusa. Bog je iz neba više puta poslao glas koji je za Gospodina Isusa rekao: „Ovo je moj ljubljani Sin, u kojemu sam našao zadovoljstvo.” Isto to zadovoljstvo Bog bi htio naći i u tvome životu. To nećeš postići ako tu i tamo imaš pobožno raspoloženje ili osjećaj, a da ne razmišljaš o tome što upravo činiš.

Riječ je o „razumnom bogoštovlju.” Time se podrazumijeva takav način života da sve što činiš, činiš svjesno pred Gospodinom. Svoje odluke razmatraš i zaključuješ pred njim. To je vrlo važno. Vrlo lako se možeš povesti za onim što je u svijetu normalno i uobičajeno. Bog ti želi objasniti svoju volju. Pitaš li u svim velikim i malim trenutcima za njegovu volju? Sav tvoj život u svim područjima – pritom mislim na način na koji se ponašaš, kako govoriš, djeluješ, odijevaš se, odnosiš se prema ljudima, dakle na sve što iz tebe proizlazi – ne treba biti istovjetan ovome svijetu, nego treba biti potpuno izmijenjen. Ne moraš sam iznaći kako se ta preobrazba odvija. Ona se zbiva obnavljanjem tvog razmišljanja. Nekoć je tvoje razmišljanje bilo usmjereno na tebe, no novim životom, novim životnim stavom, možeš biti usmjeren na Boga.

Ovo je opomena, što znači da to neće ići samo od sebe. Trebao bi se potruditi da stvarno dođe do „obnove tvoga uma”. Ako si tek kratko obraćen, smiješ računati na Božju strpljivost. Nećeš odmah primijetiti sve u čemu si još sličan svijetu. Bog će ti to pokazati korak po korak. A ako si obraćen duže vrijeme, ne trebaš

misliti da ti ova opomena nije potrebna. Ne možeš izbjeći utjecaj ovoga svijeta. Stoga preobraženje moraš uvijek iznova ostvarivati. Hoćeš li? To je ono odlučujuće. Jedino si tada u stanju prosuđivati što je „dobra i ugodna i savršena volja Božja.” Obavezno je poznavati tu volju kako bi u svojem životu mogao prikazivati Božja milosrđa. Tvoj će život biti bogato ispunjen ako se naučiš vidjeti ga takvim.

Pročitaj još jednom Rimljanima 12,1.2. – Postoji li u tvom životu nešto za što znaš da bi se trebalo promijeniti?

46. Koja je tvoja zadaća?

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 12,3-8.

Poglavlje 12 možeš podijeliti u tri dijela. Redci jedan i dva čine prvi odjeljak. Tamo je riječ o tvom odnosu prema Bogu. Treći odjeljak obuhvaća retke 9-21, a tu je riječ o odnosu prema ljudima u tvom okruženju. U drugom odjeljku, koji sada razmatramo, riječ je o tvom odnosu prema tvojim suvjernicima. Moraš biti svjestan toga da nisi nešto više nego drugi, nego ti, naprotiv, priliči skromnost i suzdržanost.

Bog je svakome, pa tako i tebi, dodijelio određenu mjeru vjere. To je točno ta mjera koju trebaš za izvršavanje svoje zadaće. Bog je isto učinio i s tvojim suvjernikom. I on je primio zadaću od Boga i mjeru koja je potrebna za tu zadaću.

Ako si, dakle, od Boga primio dar, ne možeš se dičiti njime. Pavao isto to ne čini, iako je on čak bio apostol. On po milosti koja mu je podarena govori tebi i meni. Tako i mi trebamo jedan drugoga susretati svjesni da nam je podarena milost.

Zatim daje usporedbu s ljudskim tijelom koje ima mnogo udova. Svi ti udovi imaju različitu funkciju. Tako je i kod nas vjernika u duhovnom smislu. Svi vjernici zajedno tvore jedno tijelo u kojem svaki vjernik (i ti isto) ima svoje mjesto, svoju zadaću. U 1. Korinćanima 12 to se još više proširuje. Ondje je naglašeno kako različiti udovi pripadaju zajedno. Jedni bez drugih ne mogu, trebaju se međusobno.

Ovdje u Rimljanima 12 riječ je o tvojoj zadaći u odnosu na druge. Imaš vlastitu, jedinstvenu zadaću koju samo ti možeš točno izvršiti. Znaš li već koja je tvoja zadaća? Teško, ili? U knjizi Propovjednika nalazi se jedan redak koji je već mnoge ohrabrio koji su htjeli znati koja je njihova zadaća: „Što god tvoja ruka nađe za uraditi, radi to svojom snagom” (9,10). Drugim riječima: Pogledaj oko sebe i vidjet ćeš mnogo posla.

U redcima 6-8 naveden je čitav niz takvih zadataka (ondje se nazivaju darovi milosti). Važan je tvoj stav. Preobraženje svojeg uma u 2. retku možeš ostvariti na način da razmisliš kako bi za nekog drugog mogao nešto značiti. Radi se o tome što smo jedni drugima (redak 5). Svi smo od Boga primili različit dar milosti. Bog nam to nije podario da ne bude korišteno, nego da se njime koristimo.

Kao prvi dar, navedeno je prorokovanje. U 1. Petrovoj 4,11 nalaziš lijep opis prorokovanja: neka govori kao Božje riječi. Što bolje upoznaješ Boga, tim bolje možeš prosljeđivati njegove izjave. Zato dalje kaže: „u omjeru s vjerom”. Božje misli možeš dalje prosljeđivati prema mjeri tvog odnosa s Bogom, prema mjeri u kojoj si naučio pouzdati se u njega u praktičnoj primjeni svoje vjere.

Možda ti bolje leži služenje. Pritom je naglasak više na praktičnim stvarima. Arhip je bio takva osoba (Kol 4,17). On je morao biti ohrabren da izvrši službu koju je primio od Gospodina. Takav poticaj je i nama potreban s vremena na vrijeme.

Možda se u tebi krije učitelj. U Ezri 7,10 pronalaziš važan redoslijed:

1. Ezra je usredotočio svoje srce da istražuje Zakon
2. on sâm ga je vršio, a tek onda je
3. poučavao Zakon u Izraelu.

Zatim postoji dar opominjanja (ELB). Opominjanje može značiti: hrabrenje ili tješjenje, ali i ukazivanje na ono što je iskrivljeno. To baš i nije jako omiljeno zanimanje. Ali je vrlo važno. Vjernici su uvijek u opasnosti da skrenu od Riječi. Stoga trebaju biti upozoreni. Skretanje uvijek ima ozbiljne posljedice. Cilj opominjanja je, stoga, da se vjernike koji su skrenuli vrati ka Gospodinu. U Jakovljevoj poslanici 5,19 vidiš koje blagoslovljene učinke to može imati.

Postoje braća i sestre koji imaju dar darivanja, to znači da drugima daju udjela u bogatstvu koje imaju. No izvršavanje ove zadaće također zahtijeva duhovno iskustvo. To se mora činiti u blagosti i bez ikakvih skrivenih pobuda.

Predvođenje ili vođenje također je poseban dar. Pritom je važno pokazati marljivost, jer kod predvođenja treba biti primjer, i ne smije se samo dijeliti zadatke.

Posljednji dar koji je ovdje spomenut je milosrđe. Postoje vjernici koji su, kada druge vide u nevolji, odmah spremni pomoći. Za njih je važno da svoju službu vrše s veseljem. To nije uvijek lako jer njihova pomoć često nije cijenjena.

Pavao ovdje nije htio sve iscrpno nabrojati. Htio je pokazati da svaki vjernik, dakle i ti, ima neki dar te da taj dar mora izvršavati s ispravim uvjerenjem. Dobro je ako to pomno promotriš. Zamoli Gospodina da te ispravno vodi te kreni na posao.

Pročitaj još jednom Rimljanima 12,3-8. – Zamoli Gospodina ti pomogne da prepoznaš i izvršavaš svoju zadaću.

47. Pravila za kršćanski život I

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 12,9-13.

Sada dolazimo do niza opomena koje su povezane sa svakodnevnim životom. Riječ je o kratkim i sažetim rečenicama.

Moraš dopustiti da svaka pojedina rečenica djeluje na tebe. Kada si zaokupljen time, pokušaj uvijek pred očima imati osobu Gospodina Isusa. Sve što ovdje nađeš, on je to pokazao u svom svakodnevnom životu. Pročitaj evanđelja. Nakon što znaš kako te Bog vidi na temelju djela Gospodina Isusa, on sada i od tebe može očekivati da se ponašaš onako kako je rečeno u ovom odjeljku. Pritom nije naglasak na onome što činiš, nego mnogo više na tonu, načinu i duhu tvog nastupa, to jest onome kako nešto činiš. Pri čitanju ćeš ustanoviti da je sve to upravo suprotno ponašanju svjetovnih ljudi oko tebe.

Započinje s ljubavlju. Ona mora biti nehinjena. Nehinjeno znači bez skrivenih namjera. Takav je bio Gospodin Isus. U svijetu to nećeš naći. Neki daju donacije jedino ako se navede ime i iznos plemenitog donatora.

Ljubav mora biti pravilno usmjerena jer živimo u svijetu koji je pun zla. Postoji opasnost da se pogrešno služiš ljubavlju, da je izražavaš na pogrešan način.

Prvo po čemu se ljubav može prepoznati u ovome svijetu jest odvratanje od zla. To vidiš i kod Gospodina Isusa. Što ti osjećaš kada dođeš u dodir s nekim oblikom zla? Osjećaš li gađenje? Kod nekih stvari možda ne znaš jesu li dobre ili zle, ali trebao bi pre-

zirati ono što je sasvim jasno zlo, iako ćeš možda čuti predbacivanje da se postavljaš negativno: „Nigdje ne sudjeluješ, strašno si dosadan.”

Ako je odvrćanje od zla jedino što se o tebi može reći, tada bi predbacivanje možda bilo opravdano. Ali postoji i druga strana, a to je držati se dobrog. Dobro ćeš pronaći kod Gospodina Isusa. On je ono dobro. Sve dobro dolazi od njega.

U 10. retku spominje se bratska ljubav. U ovom zlom svijetu postoji jedno posebno, jedinstveno zajedništvo: zajedništvo braće. Ondje pripadaju sva Božja djeca. Tu si pozvan susretati ih u srdačnoj ljubavi. Tu je riječ o tvojoj „obitelji”. Prava srdačnost u ovome svijetu je rijetkost. Zato je svatko stran onom drugom.

Prednjačiti u davanju časti jedan drugome također je nešto strano u svijetu u kojem živimo. Tamo se što više časti pokušava zadobiti za sebe. Među braćom i sestrama to je drugačije (trebalo bi barem biti). Zato je ovdje rečeno da jedan drugome trebamo ukazivati čast tako da budemo primjer drugima. Osim toga, potaknut si i na revnost. U svojoj ćeš okolini možda biti prikazan kao „štreber”, ali revnost je vrlo važna odlika kršćanina. Za Gospodina Isusa čitamo da ga je izjedala revnost za Božji dom (Iv 2,17). No pitanje je za koga ili za što si revan, ili se trudiš.

Pri izrazu „gorljiv u duhu” moraš misliti na motivaciju zbog koje se trudiš (ili u kojoj mjeri). Tvoj trud i zauzimanje, tvoja motivacija, sve to treba doprinositi onome što čitaš na kraju 11. retka: „služiti Gospodinu”. Gospodinu služiti znači služiti mu kao rob. Tada mu potpuno stojiš na raspolaganju. On određuje što trebaš, a što ne trebaš činiti. Tvoje vrijeme, tvoja snaga, tvoje sposobnosti, sve to on želi koristiti. Zbog toga te je htio osloboditi od moći grijeha. Misliš li još na prvi redak ovog poglavlja: tvoje tijelo – živi prinos na žrtvu? U međuvremenu smiješ iščekivati budućnost. Imaš nadu, budućnost kojoj se možeš radovati. Gospodin

uskoro dolazi. Onda ćeš zauvijek biti kod njega. S tom budućnošću pred očima moguće je ustrajati i dok traju nevolje.

I ti osjećaš koliko je potrebna molitva. I u tome je Gospodin Isus primjer. U Psalmu 109,4 proročki govori: „a ja se prepuštam molitvi”. Tijekom cijelog svog života bio je u povezanosti sa svojim Bogom i Ocem. Kod njega vidiš kako je mislio i na druge. Nije živio samo za sebe. To možeš i ti pokazati. Postoje sveti, vjernici, koji su u potrebama. Možeš podijeliti s njima svoje blagostanje. Budi sklon gostoljubivosti! Gostoljubivost doslovno znači: „Ljubav prema strancima”. Pojavljuje se samo još u Hebrejima 13,2. Ondje čitaš koliki blagoslov donosi pružanje gostoljubivosti.

Pročitaj još jednom Rimljanima 12,9-13. – Provjeri u kojoj mjeri su kod tebe zastupljena ova „pravila” kršćanskog života.

48. Pravila za kršćanski život II

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 12,14-21.

Ishodišna točka ovog odjeljka i dalje su redci jedan i dva. Stalno imaj na umu te retke dok nastavljamo s opomenama i ohrabrenjima koje daje Pavao.

Neka iz tvog načina življenja proizađe i blagoslov za druge, čak i ako se oni prema tebi ne ponašaju ljubazno. Blagosloviti znači da nekom želiš dobro. U mislima smo vrlo brzo skloni prokleti onoga tko nam želi loše, odnosno željeti mu loše ili nešto neugodno. Tko unatoč progonima želi blagoslivljati, taj mora gledati na Gospodina Isusa. I tu je on savršen primjer. Nije li na križu molio za svoje progonitelje: „Oče, oprosti im jer ne znaju što čine”?

Postoji li u tvom okruženju netko tko se raduje? Raduj se s njim. Ovdje naravno nije riječ o „ispraznom” svjetovnom zadovoljstvu i šalama. Smiješ se radovati onom lijepom što Bog daruje drugima, i nevjernicima. Pritom možeš misliti na različite zemaljske blagoslove: netko se udaje, negdje se rađa beba, nezaposleni pronalazi posao. U takvim radostima smiješ imati udjela. Plakanje s onima koji plaču već je malo teže. Žaljenje prije svega znači iskazati suosjećanje. Neizlječiva bolest ili smrt nešto je strašno. I nevjernicima je dobro kada im iskažemo suosjećanje. Takvo što može biti prilika da im ukažemo na Gospodina Isusa.

Zajedničko proživljavanje određenih događaja (radost ili tuga) dobro je i za postizanje toga da budemo iste misli. Tu se misli na vjernike. Tada smo jedne misli; imamo istu potrebu. Međusob-

no možemo biti iste misli ako svi težimo življenju za Gospodina Isusa. Tu je poniznost važan preduvjet. Težnja za onime što je visoko uzrokuje da se uzvisujemo iznad ostalih. Tada se izoliramo te se odvajamo od drugih s kojima zajedno činimo jedno tijelo Kristovo (vidi 5. redak). Pritom ne možemo biti jedne misli. Sami po sebi nismo ponizni. To možemo naučiti samo od Gospodina Isusa (vidi Mt 11,29). Ako učimo od njega, pokazujemo da nismo mudri u vlastitim očima.

Za Izraelca u Starom zavjetu bilo je prikladno uzvraćati zlo za zlo (oko za oko), ali ne i za kršćanina u Novom zavjetu. Kršćanin smije pokazivati Božje osobine te željeti dobro svim ljudima. Koliko god je moguće s tvoje strane, živi sa svim ljudima u miru. To nije uvijek moguće. To vidiš i u životu Gospodina Isusa. On je knez mira. No ipak su zbog njega u obitelji došli nemir i svađa, jer se trebalo odlučiti za ili protiv njega. Možda si to već i sam iskusio ili se nalaziš u tome. No trebaš izbjegavati da nemir bude posljedica tvog pogrešnog ponašanja.

Ako ti je učinjena nepravda, tada se ne trebaš sam osvećivati i biti gnjevan (ljut). Gnjev možeš prepustiti Bogu. On će u svoje vrijeme dati da pravda pobijedi. Bog ništa neće pustiti nekažnjeno. Ti pak smiješ učiniti potpuno suprotno: Smiješ postidjeti one koji ti čine nepravdu. Mnogi su već bili zadobiveni za Gospodina Isusa tako što su vjernici svojim neprijateljima učinili dobro te ih blagoslovili, namjesto da su ih prokleli.

Nemoj dopustiti da te nadvlada zlo. Svijet oko tebe prepun je toga. U tebi je još prisutan grijeh. To dvoje (svijet oko tebe i grijeh, to jest tvoje tijelo u tebi) najbolje se slažu. Ali ti si vidio da je tijelo grijeha odloženo (v. 6,6). Kao što je Bog ono zlo u nama nadvladao dobrim što nam ga je podario u Gospodinu Isusu, tako i ti sada možeš nadvladati zlo. To znači da ćeš zlo koje ti je učinjeno nadvladati ako neprijatelj ne uspije navesti te na krivu reakciju. Tu priliku možeš iskoristiti kako bi pokazao dobro – nešto od

Božjih milosrđa. U 2. Kraljevima 6,8-23 u Ilijinom djelovanju naći ćeš lijep prikaz takvog nadvladavanja.

Pročitaj još jednom Rimljanima 12,14-21. – Provjeri u kojoj mjeri su kod tebe zastupljena ova „pravila” kršćanskog života.

49. Vlasti

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 13,1-7.

U prošlom poglavlju otkrio si da se kao vjernik na različite načine moraš odnositi prema ljudima oko sebe (vjernicima i nevjernicima).

Vidio si kako se trebaš odnositi prema svakome. U ovom poglavlju riječ je o tome kako se trebaš odnositi prema vlastima. Jednostavno ti je rečeno, i to vrijedi bez iznimke, neovisno o obliku vlasti: „Svaka duša neka se podlaže višim vlastima.” Razlog pokoravanju jest taj što je vlast postavljena od Boga. Ako želiš biti podložan Bogu, tada to možeš pokazati poslušnošću prema vlastima ili policiji. Ne činiš li tako, navlačiš osudu na sebe. Ako činiš dobro, ne moraš se bojati vlasti. Vlast će te pohvaliti za ono dobro što činiš.

No činiš li zlo, imat ćeš s njom posla na neugodan način. Ona je „izvršitelj gnjeva” ili kazne. Na to ima pravo i obvezu. Svoje podložnike mora štititi od nepravde i nasilja. Za to je i dobila sredstva: pravosuđe, zatvorske kazne, smrtno kazne. No ne trebaš se podlagati samo zbog straha nego zato što je vlast Božji sluga. Ona zastupa Boga na zemlji i provodi vlast u njegovo ime. Ako to razumiješ, bit ćeš joj podložan zbog savjesti.

No nije uvijek lako biti podložan vlastima; ni za Pavla nije bilo lako. On je ove riječi napisao vjernicima u Rimu koji su bili pod vladavinom okrutnog tiranina, cara Nerona. Pritom lako dođe

misao: Može li to biti vlast kakvu je Bog htio? Trebamo li se pokoriti i takvoj vlasti?

I danas postoje zemlje u svijetu za koje bi se to moglo reći. Jedna druga misao o vlasti, koja se pak može pojaviti kod nas koji živimo u takozvanoj slobodnoj Europi, jest sljedeća: „Vlast (vlada) donosi pogrešne odluke.” Takve rasprave možeš čuti svugdje oko sebe. To je širenje „civilnog neposluha”. Za nas je pak važno da vlast promatramo kao instancu koju je Bog postavio iznad nas te kojoj moramo biti poslušni. Bog joj je podario autoritet.

Druga strana je pak ta da ne možemo u svemu biti poslušni, primjerice, u slučaju da se od nas zahtijeva nešto što se protivi Božjoj riječi. U Djelima apostolskim 5,29 čitamo koja je naša zadaća u takvom slučaju: „Trebamo se više pokoravati Bogu nego li ljudima.”

No iako u nekim slučajevima ne možemo biti pokorni, trebamo ostati podložni te ne pokazivati buntovnički duh. Ovo posljednje uočavaš kod ljudi koji nisu zadovoljni raznim zakonima koje vlasti donose. Osjećaju se „ugroženima” te protestiraju protiv toga.

Naveo bih neke primjere kada ne bismo mogli biti poslušni: kada bi bio donesen zakon koji vjernicima zabranjuje okupljanje, što Gospodin izričito želi (Heb 10,25); ili ako se više ne bi smjela praviti razlika između braka i zajedničkog života izvan braka; ili ako bi homoseksualci dobili pravo djelovanja sukladno svojim sklonostima. Bitno je da polaziš od toga da je vlast postavljena od Boga. Jedan daljnji primjer: ako je riječ o emancipaciji, izjednačavanju muškarca i žene, vlast tada ulazi u područje o kojemu je Bog u svojoj Riječi rekao sve što je potrebno. Ako je pritom riječ o istoj plaći za isti rad, ne trebaš se brinuti. No ako je riječ o nečemu što naglavce okreće odnose u obitelji, tada je to malo drukčije. „Podjela uloga” je nešto što je Bog riješio i vlasti nemaju što govoriti o tome.

Savršena vlast bit će tek u kraljevstvu mira kada će Gospodin Isus vladati. Tada će sve biti potpuno pravedno na temelju savršenih zakona. Sada to nije tako. Moraš se pobrinuti za to da ne opterećuješ svoju savjest suprotstavljanjem vlasti.

Poreze koje (možda) plaćaš također pokazuju tvoj odnos prema vlasti. Sviđa li ti se to ili ne, oni se odbijaju od tvojih primanja. Što vlast s time čini, to je njezina stvar.

Također se od tebe očekuje da činiš sve što vlast nalaže. Kako je s tvojim sudjelovanjem u cestovnom prometu? Slijediš li sva pravila što ih je vlast postavila?

Kršćanin je čovjek koji zna što je davanje. Davanje ne znači da se uvijek mora davati dobrovoljno. Tako je prema tvom osjećaju možda najljepše davati, ali davanje u 7. retku je obveza. Nemoj to samo tako zanemariti, nego daj svakome ono što mu pripada.

Nemoj „muljati” sa svojim poreznim prijavama; poštuj onoga koji je iznad tebe; ukaži drugima čast i poštovanje koje im pripada (to nije „ulizivanje”). Time možeš pokazati da si kršćanin koji u svojem životu želi činiti Božju volju. Znaš li što je u tome tako veličanstveno? Bog će ti udijeliti ono što ti i pripada!

Pročitaj još jednom Rimljanima 13,1-7. – Kako u svojoj situaciji možeš pokazati da vlast priznaješ kao Božju ustanovu?

50. Zaodjeni se Gospodinom Isusom Kristom

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 13,8-14.

Nije teško napraviti dugove. To se čak prikazuje kao nešto vrlo korisno. Svatko si može priuštiti malo luksuza, zar ne?

Posudiš malo novca uz povoljnu kamatnu stopu i živjet ćeš udobnije. Takvom argumentacijom već su si mnogi ljudi objesili dugove o vrat. Za kršćanina bi trebao postojati samo jedan dug, a to je dug koji ovdje na zemlji nikada neće biti izbrisan: ljubiti jedan drugoga. Tko ljubi drugoga, taj izvršava Zakon. Sažetak Zakona glasi: ljubiti jedan drugoga. Zakon zabranjuje čitav niz stvari kojima su drugi zakinuti. Ljubav bližnjemu ne čini zlo. Tko, dakle, ljubi svog bližnjega, neće ga zasigurno zakinuti.

No sada bi se mogao zapitati: Ali ja više ne živim pod Zakonom? Nije li u sedmom poglavlju postalo jasno da sam oslobođen od Zakona? To je točno, a i redci u 13. poglavlju nisu u suprotnosti s time. Oni tvrde nešto drugo. Oni govore sljedeće: Ako nekoga ljubiš, nećeš činiti ništa što Zakon zabranjuje. Time izvršavaš Zakon. Ljubav nije usluga koju izvršavaš jer Zakon to zahtijeva od tebe. Ljubav je prije svega izraz tvog novog života koji traži dobrobit drugoga. Ako tražiš dobro a ne loše za drugoga, postaje jasno da takoreći automatski izvršavaš Zakon.

U sljedećim redcima naveden je još jedan dodatni razlog zašto bismo trebali ljubiti jedan drugoga. Taj dodatni razlog jest dola-

zak Gospodina Isusa. U svojoj prvoj poslanici Petar povezuje to dvoje: dolazak Gospodina Isusa i ljubav jednog prema drugome. U poglavlju 4,7 prvo govori o svršetku svega, a zatim u sljedećem retku o međusobnoj ljubavi.

Vrijeme je da se probudimo iz sna. Protrljaj jednom oči, pogledaj koliko daleko je noć odmakla. U svijetu je noć, mrkla noć. „Noć” ovdje prikazuje duhovnu tamu koja je nastala zbog grijeha. No bliži se dan. Dan će svanuti kada se Gospodin Isus pojavi u ovom svijetu. U Malahiji 4 nazvan je „sunce pravde”. David u 2. Samuelovoj 23,4 govori o njemu da će biti kao „svjetlo jutarnje kada sunce izlazi i kao jutro bez oblaka”. Tada će ga vidjeti svako oko.

Svaki dan te dovodi sve bliže tom trenutku. Tomu si sada bliže nego onog trenutka kada si povjerovao. Ako je tvoje spasenje sada bliže nego onda kada si povjerovao, tada to u nekom smislu znači da još nisi spašen. Tvoje spasenje još nije potpuno, odnosno, što se tvog tijela tiče, tvoje spasenje je još u budućnosti. U Rimljanima 8,24 pročitao si: „Jer u nadi smo spašeni”. Pročitaj još jednom što sam o tome napisao.

To što je ovdje rečeno da još nisi spašen, povezano je s opasnošću i borbom koju još moramo voditi. Kako bi opstao u borbi, moraš pažljivo slijediti upute glavnog stožera. Uzmi u obzir: nešto moraš odložiti, a nešto odjenuti.

Prvo odlaganje. Djela tame pripadaju noći. Svaki oblik grijeha je djelo tame. Ima li još nešto u tvom životu a da znaš da je grijeh? Prekini s time! To možeš učiniti tako da Gospodinu imenom navedeš taj grijeh, priznaš da si krivo djelovao. Zamoli Gospodina da ti podari snage da više ne popuštaš tom grijehu. U Izrekama 28,13 stoji jedno ohrabrenje: „Onaj tko priznaje i napušta svoje grijeh, imat će milosrđe.”

Ako si to učinio, napravio si mjesta za oružje svjetla. Sada ga možeš odjenuti. Oružje svjetla potpuno je drukčije od onoga kojim se svijet bori. To je duhovno oružje. Gospodin Isus sam se nazi-

va svjetlom. Od njega ćeš dobiti to oružje i od njega možeš učiti kako se koristiti njime te pobijediti. U evanđeljima vidiš kako se on njime koristio. Nakon što ga je đavao 40 dana i 40 noći iskušavao te na kraju došao k njemu sa svoje tri posljednje kušnje, Gospodin Isus ga je pobijedio riječima: „Pisano je.”

Odložio si i zaodjenuo se. Sada slijedi opomena da hodiš pristojno. Ono što je navedeno u 13. retku možeš obilno pronaći u svijetu, u tami, ali tebi to (više) ne odgovara. Više ne pripadaš tami u kojoj pobjedu slave grijesi iz 13. retka, nego pripadaš danu. U tvom je životu već izašlo sunce pravednosti. Smiješ hoditi u svjetlu Gospodina Isusa – „suncu pravednosti”.

Nisi samo potaknut zaodjenuti se oružjem svjetlosti nego i u samog Gospodina Isusa Krista. Vidiš da je ovdje nazvan njegovim punim imenom? Zaodjenuti se u njega (možda zvuči pomalo bez poštovanja, ali to je značenje toga) znači isto što i odjenuti jaknu. To znači da njega pokazuješ u svojoj okolini. Ako puno misliš na sebe te si zaokupljen sobom (koliko vremena provodiš pred ogledalom?), da ostanemo kod primjera jakne, mnoge mrlje će doći na tu lijepu jaknu. Time će ona postati zaprljana. Kada Gospodin Isus dođe, svako oko će ga vidjeti. Tada će za svakoga tko se nije odlučio za njega biti zauvijek prekasno. Ti i ja već sada ga smijemo pokazati. Kakva bi to radost bila kada bi ga zbog toga drugi upoznali te ga prihvatili kao svojeg Spasitelja i Gospodina.

Pročitaj još jednom Rimljanima 13,8-14. – Po čemu primjećuješ da je u svijetu noć te kako možeš učiniti da svijetli svjetlo?

51. Prihvaćajte jedni druge

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 14,1-6.

Sada slijedi jedan novi odjeljak ove poslanice, a to je od poglavlja 14,1 do 15,7.

U prvom i posljednjem retku ovog odjeljka možeš vrlo lijepo vidjeti o čemu je tu riječ. U oba retka čitaš: „Prihvaćajte jedni druge.” To je vrlo važno. Već si najvjerojatnije došao do toga da svi vjernici ne misle jednako o svemu.

Kako bi pojasnio razlike, Pavao nam predočuje dva vjernika. Jednoga naziva „slabim” a drugoga „jakim”. Tu ne smiješ misliti na slabost ili jakost u životu vjere, da bi on kod jednoga trebao biti jak a kod drugoga slab. Također nije riječ o razlici između duhovnog i tjelesnog. Tada bi tjelesno bilo slabo a duhovno jako. Tu je riječ o utjecajima iz prošlosti koji u životu kršćanina još igraju ulogu. Ovdje je pogotovo riječ o obraćenim Židovima koji su postali kršćani, ali su se ipak držali nekih starozavjetnih propisa. Kao primjer navedeno je jedenje ili ne jedenje određene hrane ili držanje određenih dana koji su bili smatrani važnijima od drugih dana. U tome kršćani mogu biti slabi. Ovdje se, dakle, slabim kršćanima nazivaju oni koji smatraju da se još uvijek moraju pridržavati propisa prehrane koji su vrijedili za Izrael. Slabi kršćani također su oni koji smatraju da moraju držati neke određene blagdane kao što je to bio slučaj kod Izraela. Isto je i s kršćanskim blagdanima. Postoje oni koji s potpunom iskrenošću misle da trebaju držati takve dane. Slab u vjeri nije dakle popust-

ljiv i nevjeran kršćanin, nego upravo onaj kršćanin koji pokazuje veliku savjesnost u svom življenju.

Zatim vidimo jakoga u vjeri. On zna da smije jesti sve (s iznimkom od onoga što je navedeno u Djelima 15,29). On osim toga zna da se samo jedan dan razlikuje od ostalih, a to je prvi dan u tjednu. To je dan koji je u Otkrivenju 1,10 nazvan „Gospodinov dan”, to jest dan koji pripada Gospodinu.

Kako ćeš gledati na hranu ili određene blagdane, ovisi o tome koliko dobro poznaješ svoj položaj u Kristu. Tko zna da je u Kristu novo stvorenje, taj nema problema s hranom i blagdanima. On zna kako se treba odnositi prema tome. No s time ova tema još nije završena. Ono ključno nije kako se odnosimo prema hrani ili blagdanima, nego jedni prema drugima.

Ako drugi o nečemu nema isto gledište kao ja, prezirem li ga (ako pripadam jakima) ili osuđujem (ako se ubrajam u slabe) zbog toga? Moramo jedni druge primati svjesni da ono što drugi čini to čini za Gospodina. Tu je motiv! Smijemo sebi (ili drugima) itekako postaviti pitanje: Hoću li to pustiti ili učiniti ovo ili ono za Gospodina? Tada ćemo doći do zaključka za sebe, dok će drugi možda doći do nekog drugog zaključka. No svatko treba biti potpuno uvjeren u svoje mišljenje.

Ako polazimo od toga, tada neće biti nikakvih svađa kad jedan s drugim razgovaramo o tim razlikama. Svatko je osobno odgovoran svojem Gospodinu. Jesi li primijetio kako često je ovdje riječ o „Gospodinu”? Drugi je pod njegovim autoritetom, a ne pod tvojim ili mojim; on je „sluga drugom gospodaru” te je stoga podložan njemu.

Na sreću se ovdje na ovaj način govori o dvojbenim pitanjima. Težnja našeg srca uvijek je stvaranje propisa te da sve bude pismeno utvrđeno. Tada više nema osluškivanja glasa savjesti. Potrebno nam je da se stalno održavamo ispravnima. Takav osjećaj sačuvat će nas od oholog nastupanja. Pritom ćemo imati radosno

iskustvo da je Gospodin sposoban održati nas ispravnima. No cilj svega jest taj da Gospodin zadobije svu čast koja mu pripada. To je izraženo u 6. retku: Kako jedan tako i drugi „zahvaljuje Bogu”. Tako je moguće zajedno zahvaljivati Bogu, srca su zajedno usmjerena na njega te zajedno ostaju u njegovoj prisutnosti.

Pročitaj još jednom Rimljanima 14,1-6. – Jesi li slab ili jak?

52. Sve za Gospodina

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 14,7-14.

Živjeti za Gospodina. Umrijeti za Gospodina. Sve za Gospodina. Danas i sutra. Nema mjesta vlastitom djelovanju. Ograničavajuće? Ili baš oslobađajuće? Donio si odluku time što si se predao Gospodinu Isusu.

Od trenutka kada si to učinio, potpuno si od njega i za njega. Ništa više ne možeš činiti za sebe. No nemoj zaboraviti da prije to nisi mogao. Tada se činilo kao da si vlastiti gospodar; no u stvarnosti si bio rob grijeha. Stoga to za tebe nije ništa drugo nego oslobođenje da pripadaš nekome tko je umro i uskrsnuo.

Znaš da su baš u ovoj poslanici smrt i uskrsnuće Gospodina Isusa opširno obrađeni. Gospodin Isus sada vlada nad mrtvima i živima. Ako je to istina za sve mrtve i žive (a istina je!), tada je to istina i za tebe. Ne možeš dakle tako jednostavno zadirati u Gospodinova prava tako što sudiš ili prezireš svojeg brata. Nisam rekao da to činiš, no ovi redci nisu uzalud ovdje zapisani. Bog zna bolje nego mi kako se znamo iskaliti nad drugima. Svaki kršćanin nosi u sebi opasnost da zapadne u jednu od ovih dviju grešaka. Tko to niječe, taj ne poznaje sebe. A vlastita je spoznaja važno oružje kako bi se očuvao od tih opasnosti.

No još važnije od tih opasnosti je Božje sudište. Svi ćemo jednom stajati pred njim. To je ozbiljna misao. To je sudište na kojem neće sjediti zemaljski, pogrešivi sudac nego sudac koji ima potpuno znanje svega što smo učinili i rekli. On prije svega poznaje naše

motive. On točno zna zašto jesmo ili nismo nešto određeno jeli. On točno zna zašto smo neke dane smatrali boljima od drugih ili zašto su nam svi dani bili isti. On će nam tada u potpunosti razjasniti u čemu smo našeg brata osudili ili prezreli. Pokazat će nam da je i onaj drugi živio za njega.

Kao podsjetnik: Ovdje nije riječ o onome što je neispravno, ili grešno. Ako kod nekoga vidimo ono što je neispravno, moramo naravno ukazati na to. To onda treba učiniti na temelju drugih biblijskih redaka.

Ovdje je riječ o tvojoj i mojoj osobnoj savjesti. Savjest nije savršeno mjerilo ravnanja za naš život – to je jedino Božja riječ – no Bog je uzima u obzir, i mi to moramo činiti u odnosu na druge. Ako je, dakle, tebi i meni predloženo da će jednom svatko za sebe odgovarati pred Bogom, onda to djeluje već sada. Kada mislim na Božje sudište pred kojim ću uskoro stajati, tada ću rado već danas živjeti kao da sada stojim pred njim, kao da već sada, u ovom trenutku, Bogu polažem račun. Ishod toga je da dolazimo do zaključka da jedan drugoga (više) ne trebamo osuđivati. To ćemo onda prepustiti Bogu. Svatko će se osobno pokloniti pred Bogom te njega priznati kao Boga. To nas čini vrlo malenima.

To nas čini opreznima pri stvaranju i izražavanju našeg mišljenja o tome što naša braća i sestre misle da moraju činiti za Gospodina. A postat ćemo oprezniji i u pogledu nas sâmi, što ćemo ostaviti ili učiniti za Gospodina. U naše se ponašanje vrlo lako može uvući nešto što za našeg brata, koji je tek obraćen ili slabo poznaje svoj položaj u Kristu, može postati prepreka u duhovnom rastu. Ako kažeš da želiš služiti Gospodinu, onda tvoje postupanje ima velik utjecaj na druge, jer i oni bi htjeli služiti Gospodinu, iako o određenim stvarima mogu imati drugačije mišljenje.

Za sebe osobno možeš znati i biti uvjeren u Gospodinu Isusu da ništa sâmo po sebi nije nečisto. Tu naravno nije riječ o nečistoći koja se nalazi u svijetu, nego o određenim propisima Starog

zavjeta. Tada se primjerice dodirivanjem određenih stvari ili jedenjem određenih jela koja je Bog proglasio nečistima, postajalo nečistim. To je sada drukčije. Barem Pavao tako kaže sâm za sebe. No to vrijedi i za svakog kršćanina koji zna kako ga sada Bog vidi u povezanosti s Kristovim djelom. Tko smatra da još postoje nečiste stvari, pokazuje da još nije usvojio potpunu slobodu u Kristu (to prisvajanje nije oholost nego jedinstvena vjera u ono što Bog govori). Uvijek imaj na umu da je ovdje riječ o osobnoj savjesti te o razlikama koje mogu postojati u životu vjere. U nadolazećim redcima opisano je kako se dalje trebaš ophoditi s time.

Pročitaj još jednom Rimljanima 14,7-14. – Ako sada misliš na Božje sudište, koja je tvoja reakcija?

53. Nemoj biti na spoticaj svom bratu

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 14,15-23.

Kada bih te upitao bi li ražalostio nekog brata, nedvojbeno bi odgovorio niječno. No ipak se vrlo lako može dogoditi da ražalostiš svojeg brata nečime što činiš.

To je zbog toga što ne hodiš u ljubavi. Moguće je čak da si potpuno u pravu kada nešto činiš. Osobno s time nemaš problema. U odnosu prema Gospodinu isto je sve dobro. No time nije sve rečeno. Moraš imati obzira i prema svojoj braći i sestrama. Ako su zbog tebe ražalošćeni, tada nisi vođen ljubavlju. U poglavlju 13,10 čitali smo: „Ljubav ne čini zlo bližnjemu (tvom bratu).” To je ovdje toliko jako iskazano da čak i jelom (time što koristiš slobodu vjere) možeš upropastiti svojeg brata, za kojega je Krist umro. To bi onda zasigurno bilo neželjeno djelovanje slobode koju sada posjeduješ.

Kako bi pojasnio kakav bi trebao biti tvoj stav prema tvome bratu, Pavao govori o Božjem kraljevstvu. Tamo se nalaziš zajedno sa svojim bratom otkad ste oboje primili Gospodina Isusa. U Božjem kraljevstvu nema riječi o jedenju i pijenju. Ondje je riječ o pravednosti, miru i radosti u Svetome Duhu.

U Božjem kraljevstvu, kao i u kraljevstvima ovoga svijeta, postoji kralj i podanici. No Božje kraljevstvo nije vidljivo kraljevstvo s vidljivim kraljem. Ono je (sada) skriveno kraljevstvo sa skrive-

nim kraljem. Gospodin Isus je kralj. On se često tako naziva u Starome zavjetu, iako ga mi tako ne nazivamo. Mi ga zovemo „Gospodin”. Tako Novi zavjet uvijek govori o njemu. No nazivao se on Kraljem, ili Gospodinom, u oba naziva ističe se njegov autoritet u odnosu na podanike.

Taj autoritet, svoju vladavinu, Gospodin Isus provodi s neba, gdje se sada nalazi. U svojem životu možeš pokazati da on ima autoritet nad tobom ako dopustiš Svetom Duhu da djeluje u tebi. Ako to činiš, bit ćeš pravedan u svojem odnosu prema drugima. Nećeš htjeti narušavati mir tako što slijediš vlastite interese. Ako se tako odnosiš prema svome bratu s kojim si zajedno podložan, bit će radost u tvome srcu. To je prava služba za Krista. To je Bogu ugodno, a i ljudi u tvojoj okolini uočiti će da te vode pravila drugačija od onih što su uobičajena kod njih i u svijetu.

Potaknut si težiti miru i međusobnom izgrađivanju. Za to se moraš zauzeti. To se kod Božjeg djeteta ne događa samo po sebi. Mir i međusobno izgrađivanje mnogo su važniji od hrane. Nemoj se povoditi tjelesnim potrebama. Tjelesne potrebe nisu neispravne potrebe. To su potrebe za koje se Bog želi brinuti, ali moraju biti podređene njegovom djelu. One ne bi smjele biti povod da se tvoj brat, kada vidi da nešto činiš, zbog toga spotakne i padne. Jedan primjer: Poznajem brata koji je iz jedne afričke zemlje. U toj je zemlji jedenje jaja povezano s idolopoklonstvom. On još nije potpuno oslobođen misli koje su u njegovoj domovini povezane s jajima. Sada zamisli da ja imam naviku dnevno pojesti jedno jaje. Za mene to nije neispravno. No kada bi taj brat došao k meni u posjet, a ja bih htio pojesti jaje te jedno ponudio i njemu, za njega bi to mogao biti povod padu. Možda bih mu pokušao objasniti da jedenje jaja nije ništa neispravno. No ako bih ga nagovorio na to da jede jaje, to bi njegovu savjest moglo dovesti u velike nevolje. Ako to znam, onda ću se tog dana odreći da pojedem jaje. Ovaj primjer možeš primijeniti na mnoge načine.

Tvoja vjera u Boga i u djelo Gospodina Isusa je osobna vjera. U ovom odjeljku nije riječ o tome da to ne trebaš posvjedočiti. Ovdje je riječ o tome da te tvoja vjera oslobodila svih tradicija i navika koje nemaju veze sa službom za Boga.

Bit ćeš stvarno blagoslovljen ako se raduješ svojoj slobodi u Kristu, i to bez prisile i bez podlaganja nekim pravilima koja su uspostavili ljudi. Pritom nije važno jesu li to kršćanska pravila ili pravila po kojima žive ljudi ovoga svijeta. Važno je da se u svom svakodnevnom životu dađeš voditi svojoj vjerom a ne osjećajima. Vjera je usmjerena na Boga i na njegovu Riječ.

Ako oko nečega imaš dvojbe, onda to ne bi trebao činiti. Živi po vjeri. Vjera nije izraz nesigurnosti, premda se često tako prikazuje. Često se kaže: „Ne vjerujem da je to krivo.” Pritom se želi reći: „Mislím da to nije krivo, ali nisam posve siguran.” No Bog nam je objavio svoju volju. Sve što činimo, a da nije po njegovoj volji jest grijeh. Snažna izjava, zar ne?

Pročitaj još jednom Rimljanima 14,15-23. – Što tebi znači Božje kraljevstvo?

54. Prihvaćati jedan drugoga prema Kristovu uzoru

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 15,1-7.

U ovom odjeljku apostol još jednom sažima ono što je rečeno u 14. poglavlju.

U prvom retku vidiš da se Pavao ubrajao među jake. Tamo govori „mi”, te pritom i sebe uključuje u to. To nije oholost, nego je svjestan što je postao u Gospodinu Isusu. Oni „jaki” su kršćani koji znaju da su potpuno oslobođeni od svakog zakona i svakog ropstva. No ta sloboda, kao što je već rečeno, ne smije biti uzrok tomu da slabi brat, koji nije jak, bude potišten. Ne smiješ pokušavati nametati vlastito (ispravno) uvjerenje. Naprotiv, trebaš podnositi njegovu slabost.

Ovdje dakle opet vidiš da trebaš misliti na druge, na ono što je korisno za njih. Tome se protivi stav ugađanja sebi. Nemoj činiti ono što se tebi čini najugodnijim ili ti najbolje odgovara. U Filipljanima 2,4 čitaš nešto slično: „Nemojte gledati svaki na svoje, nego i na ono što je drugih.” Zatim od 5. retka slijedi primjer koji je dao Gospodin Isus.

Uočljivo je da je Gospodin Isus uvijek iznova primjer kada Bog nešto očekuje od nas; vidi, primjerice, Kološanima 3,13. Ondje čitaš o međusobnom praštanju. Primjer je Gospodin Isus: „kao što je Krist oprostio vama, tako i vi.” Vrlo jasno ga vidiš kao primjer u 1. Petrovoj 2,21. Ondje je nešto rečeno o kućnim sluga-

ma. Mi bismo danas rekli da je riječ o zaposlenicima. Oni mogu od Gospodina Isusa učiti kako se trebaju ponašati. Dakle, uvijek kada se nešto od nas očekuje, moramo gledati na Gospodina Isusa. Ako Bog od nas nešto očekuje, uvijek možemo učiti od Gospodina Isusa kako bismo to trebali učiniti.

Isto to vidimo i u Rimljanima 15,3: „Jer ni Krist nije sam sebi ugađao.” Krist je tijekom svojeg čitavog života pred očima imao Božju čast. Za to je živio, a ne za sebe. U svojem je odnosu s Bogom bio toliko savršen da je, ako je Bog bio prezren, to primio kao vlastitu prezrenost. Primjer Gospodina Isusa daje ti snagu da činiš ono što se očekuje od tebe. Tako je i ovdje, kada treba nositi slabosti drugih te živjeti na dobrobit drugomu.

Osim toga, Stari zavjet je pun takvih primjera. Na svom putovanju kroz Bibliju zaključit ćeš da te sve što je ondje zapisano može nečemu poučiti. To je bila Božja namjera kada je to dao zapisati. To nisu slučajni događaji. Ne, u 1. Korinćanima 10 zapisano je da se Izraelu sve to dogodilo tebi za primjer! Zato moraš čitati Pisma. Tada ćeš naučiti kako biti postojan, a pritom ćeš primiti ohrabrenje. U svojem životu trebaš postojanost za trenutke kada ti protivljenje i nerazumnost mogu otežati život. Nemoj odustati! To je ohrabrenje koje uvijek iznova susrećeš u Pismu. I ohrabrenje ti je potrebno, kada postoje tolike stvari koje te mogu činiti žalosnim. U Pismu čitaš kako su vjernici tu utjehu pronašli kod Boga.

Ako si u Pismima pronašao postojanost i ohrabrenje, onda imaš nadu. Nada usmjeruje pogled na budućnost. Doći će trenutak kada postojanost i ohrabrenje više nećeš trebati. Tada će doći ono savršeno. Tada više neće biti razlike između slabih i jakih vjernika kao što je to sada slučaj. Još trebamo postojanost i ohrabrenje. Pronaći ćeš ih kod „Boga postojanosti i ohrabrenja” (ELB). Taj Bog je tvoj Bog! Ako se po njemu ravnaš, doprinijet ćeš da vjernici ostanu iste misli. Razlike te tada više neće odvajati od ostalih.

Kako pak možeš pronaći postojanost i ohrabrenje, vidljivo je kod Gospodina Isusa. On se u svom zemaljskom hodu nije dao zaustaviti ničim. Postojano je išao svojim putem koliko god da je protivljenje bilo veliko. A tko je iskusio više protivljenja nego on? U svijetu nije našao utjehu, čak ni kod svojih učenika. Našao je utjehu tako što je bio svjestan da je njegov Otac uvijek bio uz njega. Ako nam je Gospodin Isus i u tome uzor, tada ćemo jedno-dušno i jednim ustima slaviti Boga. Bog to zahtijeva. Ako se samo svađamo zbog toga što moramo trpjeti jedan drugoga, tada Bogu neće pripasti čast koja mu pripada.

Ako naučimo podnositi jedan drugoga, to će doprinijeti većem proslavljanju Boga. Da bismo mogli stvarno primati jedan drugoga, trebali bismo vrlo temeljito znati kako je Krist primio nas. Primio nas je takve kakvi jesmo. On je u potpunosti znao kako ćemo se ponašati. No ipak nas je primio. Zauvijek je odstranio naše grijehе tako što je samoga sebe predao u smrt za nas. Ali svoje osobitosti zadržavamo. No to za Gospodina Isusa nije bio razlog da nas odbije. On nas je primio unatoč našim osobitostima koje se još tako često pojavljuju kod nas. U skladu s tim primjerom trebamo i mi primati jedan drugoga.

Pročitaj još jednom Rimljanima 15,1-7. – U koga se ubrajaš, u slabe ili jake? Zašto?

55. Evanđelje za Židove i pogane

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 15,8-13.

Gospodin Isus postao je sluga. Budi svjestan toga. On, vječni Božji Sin uzeo je na sebe obličje roba.

On je došao služiti, a ne da bude posluživan. Ovdje se navodi da je postao poslužiteljem obrezanih. To znači da je došao židovskom narodu jer tom je narodu obrezanje dano kao znak da je Bog s njima sklopio savez. U tom je narodu živio kao Židov.

Svrha njegovog dolaska bila je, između ostalog, potvrditi obećanje koje je dano ocima (Abrahamu). Ta je obećanja dao Bog. Ona su bila čvrsta kao Božja istina, jer ako je Bog nešto rekao, on će to i izvršiti. A Gospodin Isus je došao kako bi potvrdio ta obećanja.

No postoji još jedan razlog zašto je Gospodin Isus postao poslužiteljem obrezanja, a to je „da pogani proslave Boga za milost.” Ovdje Pavao jasno pokazuje da dolazak Gospodina Isusa nije samo blagoslov za Izrael nego i za pogane. To je vrlo lijepo zapisano u Izaiji 49,6. Tamo čuješ kako Bog govori Gospodinu Isusu: „Premalo je da mi budeš sluga kako bi podigao plemena Jakovljeva i obnovio one od Izraela koji su očuvani; postaviti ću te i da budeš svjetlo poganima, da budeš moje spasenje do nakraj zemlje.” U prvom dijelu ovog navoda čitaš da je u Božjem srcu bilo da Gospodin Isus obnovi Izrael. No to nije bilo jedino. Za Boga je djelo Gospodina Isusa bilo toliko veliko da njegov ishod

nije htio ograničiti samo na Izrael. Htio je da svi narodi imaju udjela u milosrđu koje bi po Gospodinu Isusu došlo k ljudima. Ishod bi bio da Bog bude proslavljen i počašćen.

Zadivljujuće je da je Bog već u Starom zavjetu govorio o tom milosrđu za pogane. Milosrđe nije bilo nešto novo, što je bilo objavljeno tek u Novom zavjetu. No uzmi u obzir: Ovdje se ne govori o zajednici (crkvi). Ona je u Starom zavjetu bila tajna. Ovdje se govori o tome da je Božje srce i u Starom zavjetu išlo k poganima izvan Izraela. Oni su, naravno, imali drugi položaj. Izrael jest i ostaje Božji izabrani narod te u pogledu spasenja zauzima poseban položaj. No time Bog nije odbacio druge narode.

Kako bi to bilo potvrđeno, navedena su četiri mjesta iz Starog zavjeta. Ova četiri retka zapravo predstavljaju čitav Stari zavjet. Oni se nalaze u Zakonu (Pnz 32,43), Psalmima (18,49; 117,1) i prorocima (Iz 11,10). U Luki 24,44b Gospodin Isus ta tri dijela opisuje kao sažetak Starog zavjeta.

Prvi navod s kraja 9. retka potječe iz Psalma 18,49. To je zapravo općenit navod, neka vrsta naslova nad ostalim navodima. Tu je riječ o oslobođenju ostatka iz ruke neprijatelja koje će ostvariti Bog. To je oslobođenje za njih povod priznavanju Božjeg imena među poganima. Ishod toga jest da su u drugom navodu (redak 10) pogani pozvani radovati se s Božjim narodom. Pozvani su dijeliti radost oslobođenja.

U trećem navodu, redak 11, pozvani su svi pogani i svi narodi svatko za sebe hvaliti i slaviti Gospodina. Ta radost više nije ograničena na izraelski narod, nego svi narodi na zemlji smiju imati udjela u tome.

U 12. retku (četvrti navod) naveden je razlog radosti. Tu je riječ o Jišajevu korijenju. To jasno ukazuje na Gospodina Isusa. Pročitaj u vezi s time Otkrivenje 22,16. On će ustati kako bi vladao nad poganima. Pod njegovom će vladavinom biti razdoblje radosti i slavlja, što danas svi pogani traže gorljivo i vlastitom snagom.

Doći će vrijeme kada će se pogani njemu nadati. To još nije došlo. No ti već poznaješ Boga nade.

On je u stanju ispuniti te svom radošću i mirom u vjeri. Sada se to još događa u vjeri. Vjera znači pouzdati se u Boga koji će ispuniti sve što je rekao, iako se čini da se sve oko tebe tome protivi. No ako si sada ispunjen time, obilovat ćeš u nadi. To će te učiniti sretnim, a ti ćeš ga slaviti u svijetu u kojem se Bog i Krist sve više niječu. Ne moraš sebi govoriti riječi ohrabrenja. To rade ljudi bez Boga. Oni govore: „Glavu gore!” i „Nemoj ostati stajati pred problemima!” Takva ohrabrenja možda mogu biti korisna za neko kratko vrijeme, no ona ne daju stvarnu snagu za ustrajnost. Čovjek nema tu snagu u sebi. Tvoja snaga je Sveti Duh. On je došao kako bi usmjerio tvoje srce prema Gospodinu Isusu. Jedino ako je On predmet tvoje nade, tvoja će nada biti čvrsta i obilna.

Pročitaj još jednom Rimljanima 15,8-13. – Kako možeš dobiti „svaku radost i svaki mir u vjeri”?

56. Pavlova služba

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 15,14-21.

Iako Pavao nikada nije vidio vjernike u Rimu, ipak je bio uvjeren da su bili puni dobrote. Čuo je dovoljno o njima da je mogao to reći.

Osim toga je znao da su bili ispunjeni svakim znanjem. Svojom dobrotom bili su u stanju opominjati jedni druge. Dobrota i spoznaja nešto je što ne bi trebao zadržati za sebe. Time možeš služiti drugima. Kad misliš na opominjanje, možda i ne misliš da je to zapravo služba. Opominjati znači ponovno vratiti nekoga koji ide krivim putem. To je dokaz dobrote i spoznaje ako se tako brinemo jedan za drugoga.

Pavao se istodobno ispričava što im to piše. No htio ih je podsjetiti na ono što je kod njih možda palo u zaborav. To je nešto što će i tebi uvijek biti potrebno. Ako se uvijek iznova podsjećaš na nešto, tada to nećeš zaboraviti. Sve bolje ćeš to pamtit. Time ćeš biti sve više učvršćen, kao što to govori Petar, kada je kratko prije svoje smrti podsjećao vjernike na Božje istine (2 Pt 1,12-15; 3,1).

Pavao se nalazio u posebnom odnosu s poganima, dakle i s vjernicima u Rimu, jer i oni su pripadali poganima. On se ovdje naziva svećenikom („bogoslužiteljem svetog posluživanja”), što je možda čudan ali i lijep izraz. Ako službu evanđelja vidiš tako, onda je naviještanje evanđelja izvrsna služba. Svećenik je netko tko Bogu prinosi žrtvu. Ako netko naviještanjem evanđelja dođe

do spasenja, tada propovjednik smije tu osobu prinijeti kao prinos.

Sveti Duh je taj koji u čovjeku proizvodi obraćenje i vjeru. Time je takav čovjek posvećen, to jest odriješen je od ovoga svijeta te pripada Bogu. To je moguće zato što je Krist Isus umro i uskrsnuo. On je sve učinio što je bilo potrebno kako bi čovjek bio spašen. Zato postoji jedino dičenje „u Kristu Isusu u onome što je Božje”.

Cijeli Pavlov život bio je usmjeren na to da čini ono što je htio Krist. Već neposredno nakon svog obraćenja pitao je: „Što trebam činiti, Gospodine?” (Djela 22,10). Pored svega što je rekao u tom govoru, mislio je i na to. To je važan primjer za nas! Ako Krist nije djelovao u njemu, Pavao je šutio. Sve je podvrgavao tom cilju svoga života koji mu je vrlo jasno bio pred očima: dovesti pogane do poslušnosti. Sve što je govorio, sve što je činio, sve što je od darova primio, bilo je usmjereno na to. Snagu za to nije posjedovao u samome sebi. Bio je svjestan da je sve to mogao činiti jedino u snazi Božjeg Duha. Gdje god je došao, propovijedao je evanđelje. Pritom je uzimao u obzir ono što je bilo povjerenom nekom drugom. Ako je ustanovio da je na nekom području netko već naviještao evanđelje, tada je otišao na drugo područje. Za njega je bila važnija propovijed negoli propovjednik. On je bio najradije tamo gdje evanđelje još nije bilo propovijedano. Tako je i tebi Gospodin podario neko malo područje u ovome svijetu gdje možeš svjedočiti za njega. To područje može postati sve veće. No pripazi da ne zadireš u područje koje je Gospodin podario nekom drugom. To neće biti dobro. Mi smijemo svi zajedno služiti Gospodinu u evanđelju no svatko pritom ima svoju zadaću i vlastito područje.

Pavao je imao mnogo poteškoća s ljudima koji su ga prikazivali u lošem svjetlu. Širili su o njemu nešto što uopće nije bilo istinito. Kada je bio negdje, mnogi su dolazili te govorili da mu je stalo

samo do njegovih vlastitih prednosti. Pavao nije htio tako djelovati. Kada je vidio kako je Bog koristio druge, to ga nije činilo ljubomornim nego sretnim. On je pak onda otišao na neko drugo mjesto. Za takav stav naviještanja evanđelja Pavao je imao potporu iz Izaije 52,25. To je za njega bila jasna naznaka da treba ići na mjesta gdje Krist još nije bio naviještan.

Ovdje imaš jednu važnu uputu ako želiš učiniti nešto za Gospodina (a tko Gospodina ljubi, taj to želi, zar ne?): Budi vođen Božjom riječju. Ako se dnevno hraniš Božjom riječju, dobit ćeš odgovore na svoja pitanja. Sigurno imaš neka pitanja. Odgovori se ne nalaze na ulici. Zato moraš čitati s molitvom. U situaciji u kojoj se nalazio Pavao nije primio nikakvo pismo s nazivima mjesta gdje je trebao ili nije trebao ići.

Tako je s mnogim pitanjima u našem životu. Postoje pitanja poput: Kojeg je muškarca, odnosno ženu Gospodin za mene predvidio? Koji zanat moram izučiti? Koje zanimanje moram odabrati? U Bibliji nećeš pronaći izričite odgovore na ta pitanja. Ali u Bibliji ćeš pronaći smjernice na primjerima muškaraca i žena koji su bili bogobojazni. To možeš uzeti u obzir pri svojim odlukama. Tako si i kod odabira zanimanja možeš postavljati pitanje: Mogu li pritom služiti Gospodinu, ili moram činiti nešto što ne odgovara Božjoj volji? Pouzdaj se u Boga kod njegove riječi. Tko vjeruje u njega i u njega se pouzdaje, neće biti posramljen.

Pročitaj još jednom Rimljanima 15,14-21. – Koja pitanja imaš? Gdje tražiš odgovore?

57. Kako je Pavao radio svoje planove

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 15,22-33.

Pavao još jednom vjernicima u Rimu daje do znanja kako bi rado htio doći k njima.

To je napisao već na početku poslanice u poglavlju 1,11. No sada im objavljuje da želi doći k njima kada bude išao u Španjolsku. Na putu prema tamo, došao bi i do njih. Od njih je zatim očekivao da će mu dati ono potrebno za daljnje putovanje. Tako je računao na njihovu ljubav. Otputovao bi dalje tek kada bi se okrijepio kod njih. Da, i ti se možeš okrijepiti kod svoje braće i sestara. Sigurno si već to doživio. To su ljudi kojima nešto značiš te koji se zanimaju za tebe.

Dok još nisi poznao Gospodina Isusa, mnogi su se ljudi pretvarali da im nešto značiš. No to je često bila varka. Značio si im nešto samo ako su mogli imati koristi od tebe. Otkada poznaješ Gospodina Isusa primljen si u jedno drugo zajedništvo ljudi. I ti su ljudi zavoljeli Gospodina Isusa te stoga ljube i jedan drugoga. Svakoga tko im pristupi, obujmljuju svojom ljubavlju. No nekad ćeš se zasigurno razočarati i u suvjernicima. Oni su, sami po sebi, slabi i pogrešivi ljudi. No ako se veliki apostol Pavao mogao okrijepiti kod vjernika u Rimu, premda je vrlo dobro znao da tamo nisu samo vjernici bez mane, onda se i mi možemo međusobno okrepljivati.

Prije nego što je mogao otputovati u Rim, Pavao je morao učiniti još nešto. Kod sebe je imao novac. To je bio iznos što su ga prikupili vjernici u Makedoniji i Ahaji. Taj novac bio je namijenjen siromašnim vjernicima u Jeruzalemu. To sakupljanje nije bilo neko dobrotvorno djelo koje je pokrenuto zbog informacije o siromaštvu u Jeruzalemu. Bilo je to dobrovoljno sakupljanje o kojemu je dva puta rečeno da se vjernicima „svidjelo” učiniti tako. No zapravo su imali i neku vrstu obveze. Pogani su postali dionicima duhovnih dobara koja su isprva bila namijenjena Božjem zemaljskom narodu. Zato što je Izrael odbacio Gospodina Isusa, evanđelje je došlo poganima kako bi i oni mogli biti duhovno blagoslovljeni. Zato se sada od pogana moglo očekivati da sudjeluju u nevoljama svetih u Jeruzalemu te im pritom nešto nadoknade. Bio je to dug koji su mogli isplatiti na taj način.

To se može primijeniti i na nas. Ako si od nekog brata ili neke sestre duhovno blagoslovljen, smiješ im poslužiti u materijalnim dobrima (vidi Galaćanima 6,6). Možeš dati prilog na bogoslužjima kada se prikuplja novac. Možeš to i osobno uručiti. Pavao je tu službu uzimao vrlo ozbiljno. Uglavnom se je bavio duhovnom dobrobiti vjernika, no zadaća za tjelesnu dobrobit vjernika nije mu bila manje vrijedna.

Nakon što bi ta zadaća bila izvršena, došao bi na svojem proputovanju u Španjolsku k njima. Takva je barem bila njegova namjera. Kasnije je došao u Rim, ali drugačije negoli je to mislio. Nije bio na proputovanju, nego je došao kao zatvorenik. Stoga vidiš da je i kod tog Božjeg čovjeka nešto moglo poći drukčije nego što si je zamišljao. To za njega nije bilo razočarenje. On je znao da Bog vodi njegov život.

I u tvome životu može krenuti drugačije nego što misliš. Bog zna što je i za tebe najbolje. Ako to poštuješ, sačuvat ćeš se od razočarenja. Pavao je znao još nešto, naime, da kada dođe k njima, bit će to u punini Kristovog blagoslova. Ta punina blagoslova zaista

je došla. Baš u zatvoru u Rimu napisao je poslanice u kojima piše o najvećim blagoslovima zajednice. Te poslanice imamo u Bibliji. U poslanicama vjernicima u Kolossi, Efezu i Filipima čitaš o „punini blagoslova”. Te poslanice pružaju ti pogled na potpuni Kristov blagoslov.

Možda je Pavao već predosjećao nešto od onoga što ga je čekalo. Zaklinjao je vjernike u Rimu na borbu u molitvi. Ta mu je opomena dana „po Gospodinu Isusu Kristu i po ljubavi Duha.” To je lijep način opomene. On to može reći jer zna da Gospodin Isus i Duh u potpunosti stoje iza tog poticaja. Gospodin Isus je ovdje nazvan svojim punim imenom. Osim toga vidiš da je Duh osoba koja ljubi. Pavlova zamolba za borbu u molitvi zapravo dolazi od Gospodina Isusa, dok je ljubav Duha ujedno i snaga za njeno izvršavanje.

Pavao govori o borbi u molitvama. Poznaješ li i ti već tu borbu? Istinska molitva je borba. Ta se borba ne odvija rukama i nogama. To je duhovna borba. Moramo se boriti za to da služba Gospodinovih slugu ne bude spriječena od protivnika te da se Gospodinovo djelo može nastaviti na blagoslov vjernicima. Tako možemo sudjelovati u tome da sluge s radošću vrše Božju volju te služe vjernicima. Time će i oni sami biti okrijepljeni. Božje sluge nisu bezosjećajni strojevi. Potrebna im je utjeha od drugih vjernika kako bi s radošću vršili svoju službu. Bog mira spreman je podariti ti unutarnji mir i pomoći ti u borbi koju imaš na mnogim područjima.

Pročitaj još jednom Rimljanima 15,22-33. – Postoji li netko kome si nešto htio dati ili poslati? Učini to i pritom misli na Mateja 6,1-4.

58. Pozdravi i ostalo

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 16,1-16.

Pozdravi! Kakva li su to sve imena! Da polomiš jezik. Ne bi li možda bilo jednostavnije preskočiti ovaj odjeljak? Ne, bolje ne!

Za Pavla ova imena znače mnogo. To su bili ljudi koji su također pripadali Gospodinu Isusu. Tu sada imaš praktičan izraz povezanosti. Pozdrave šalješ ljudima prema kojima osjećaš nešto posebno, s kojima si na neki način povezan. To su uglavnom ljudi koje ne vidiš svakodnevno. Možda ih čak nikada nisi vidio, nego si samo čuo nešto o njima. No to što si čuo o njima daje ti osjećaj povezanosti, osjećaj da pripadate zajedno. Primiti pozdrave od nekoga može biti vrlo ohrabrujuće. Onda znaš da netko misli na tebe. To ti godi.

Stoga pozdravi nisu nevažni. Oni ističu ono što se međusobno dijeli. Ako ti netko daje pozdrave za braću i sestre, onda je to važna zadaća. Tako i Pavao vjernicima u Rimu daje pozdrave za neku braću i sestre.

Kod pozdrava je uočljivo da je mnogim imenima nešto nadodano. Za Pavla to nisu bila samo neka imena. Ti mu ljudi nešto znače. Svatko mu pak znači drugačije. Prema svakome ima poseban odnos. Tako je i tvoj odnos prema svakom bratu i svakoj sestri drugačiji. Ako zadobiješ uvid u te razlike, tada je to ogromno obogaćenje u tvom odnosu s vjernicima.

Postoje imena koja Pavao nabraja bez nekih dodataka. Možda se pitaš nije li kod tih osoba bilo ničega vrijednog spomena? Zar

nije bilo ničega po čemu su se isticali? Jesu li to bili dosadni vjernici? Ne znam. Možda su jednostavno bili neprimjetni vjernici, ali su u svakom slučaju pripadali njima. Tu razliku uočavaš i kod učenika Gospodina Isusa. O nekima baš i ne znamo puno jer je samo nekoliko puta nešto rečeno o njima. No postoje i oni kojima znamo samo ime. No skriveno nam je što su činili. Ali Bog to zna, i on neće zaboraviti to pravilno ocijeniti. Bog sa svakim ima svoj put.

Bilo bi lijepo kada bi se o tebi moglo spomenuti nešto više osim tvog imena. No to ne bi smjelo biti zato da ti postaneš važan. Mora biti vidljivo da te potiče tvoja ljubav prema Gospodinu Isusu. To vidiš i kod mnogih imena koja Pavao ovdje navodi. Često se dodaje nešto što je povezano s Gospodinom Isusom. On je bio motiv za njihov rad. Htio bih nešto reći o nekim imenima; o drugima možeš sam razmisliti.

Pavao najprije spominje Febu, „našu sestru”. Tu vidiš da je Pavao itekako poštivao službu sestara. Od svih imena koja spominje Pavao najprije spominje sestru. A u ovom odjeljku pojavljuju se još druge sestre. Feba je očito bila posebna žena. Služila je vjernicima na praktičan način. Možda ih je gostoljubivo primala u svoj dom. Možda ih je posjećivala. Možda je pisala ohrabrujuća pisma. U svakom slučaju, svojom je službom pružila potporu mnogima, što znači da je svojim djelovanjem mnogima pružila oslonac i pomoć, čime su bili ojačani. Zato ju je mogao preporučiti vjernicima u Rimu. Kada Feba dođe k njima, trebali bi je dostojno primiti te joj udijeliti pomoć i potporu.

Zatim je tu bio i jedan bračni par na koji je Pavao posebno ukazao vjernicima u Rimu: Priska ili Priscila i Akvila. Vidiš da je i tu žena opet na prvom mjestu? Ovaj se bračni par češće spominje, također i u obrnutom redoslijedu. Kada je riječ o odgovornosti i izlaganju Božje riječi, prvo se spominje Akvila. No kada je riječ o

praktičnoj službi u obitelji, što je uglavnom zadaća žene, tada se prvo spominje Priscila. To je i ovdje slučaj.

Iz Djela 18,1-3 vidiš da je Pavao živio kod njih. Iz daljnjeg tijeka Djela 18 uočljivo je da primanje osobe u svoj dom kao što je apostol Pavao nije bilo nimalo bezopasno. Ovaj bračni par je zbog njega doveo u opasnost čak i svoj život. Pavao im je za to bio zahvalan. No i zajednice pogana bile su im dužne zahvaliti jer zbog njihove su hrabrosti mogli imati velike koristi od Pavlove službe. Isto tako smiješ misliti na to da kada učiniš nešto za Gospodinovog slugu, to je isto tako služba i onima kojima taj sluga služi.

Za kraj bih htio ukazati na zadnji dio 16. retka. Pavao ne moli samo vjernike da izruče njegove pozdrave njegovim znancima, nego šalje i pozdrave vjernicima u Rimu od svih koji su s njima bili povezani: „Pozdravljaju vas sve crkve Kristove.” Zajednica u Rimu bila je povezana sa svim Kristovim zajednicama gdje god one bile na svijetu. Kako je lijepo da se i to može znati. Već si sigurno primijetio da su vjernici vrlo razdijeljeni. Je li onda uopće moguće održati jedinstvo zajednice? Da, to je i danas još moguće. Sljedeća poslanica (1. poslanica Korinćanima) podrobno opisuje kako se to može ostvariti.

Pročitaj još jednom Rimljanima 16,1-16. – Napiši razglednicu s pozdravima nekome s kime se dugo nisi čuo.

59. Budi mudar za ono što je dobro

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 16,17-24.

U 14. poglavlju vidio si da vjernici u zajednici u Rimu nisu mislili isto o svemu.

Riječ je o držanju određenih dana i o jedenju određene hrane. Bilo je vjernih u Rimu koji još nisu bili potpuno oslobođeni od utjecaja židovstva. To su bile razlike s kojima su morali naučiti živjeti, u kojima su jedan drugoga morali podnositi. Strpljenje je dobra osobina kada je riječ o slabosti. No strpljenje je nešto potpuno neispravno ako je riječ o nečemu što je neispravno, grešno i odvratno. To ne smiješ podnositi.

Ako među vjernicima postoje ljudi koji potiču razdor i sablazan protivno nauku koji si naučio, moraš se odvojiti od njih. Đavao uvijek pokušava zametnuti podijeljenost i svađu među vjernicima. Pritom vrlo često pristupa kao što je to učinio na početku Biblije kod Eve, kod pada u grijeh. Dolazi s lukavim pitanjem: „Je li Bog stvarno rekao?” (Postanak 3,1). On je Evi u srce usadio sumnju u Božje jasne riječi. Tako i danas u srca pokušava usaditi sumnju u Božji nauk. Taj nauk nije neka suha ili dosadna teorija nego živo podučavanje iz Božje riječi.

No ipak, uvijek će biti ljudi koji će te htjeti uvjeriti da se to baš i ne misli tako kako piše u Bibliji ili kako si naučio. Takve ljude trebaš ostaviti po strani. Takve ljude nećeš čuti da govore o Gos-

podinu Isusu nego uvijek o sebi. Oni točno znaju kako moraju nešto prikazati kako bi zaveli bezazlene kršćane. Takvi ljudi ne služe našem Gospodinu Kristu nego svojem trbuhu. Sve se vrti oko njih samih.

Nadam se da se i za tvoju poslušnost može reći da „dopire” do svih, da su ostali vjernici uočili to kod tebe. Tada nećeš biti plijen onih koji stvaraju razdore.

Kako bi se zaštitio od takvih ljudi, potrebno je da budeš mudar za ono što je dobro, a bezazlen u pogledu zla. Budi stoga zaokupljen onime što je dobro a ne sa zlom. Budi zaokupljen Gospodinom Isusom i Božjom riječju. Ne moraš duboko zaći u djela ovog svijeta kako bi shvatio koliko su zla. Drži se podalje od toga. Ne moraš isprobavati ono što je zlo. Ako to pokušaš, potonut ćeš. Mnogi mladi ljudi iz radoznalosti su se počeli igrati s okultnim pojavama te su se pritom zapleli u to. Koliki su, samo zato što je to bilo uzbudljivo, isprobali neku igru na sreću te postali ovisni o tome. Postoje i oni koji su zbog obijesti jednom zapalili „cigaretu s još nečim unutra” te završili kao ovisnici. Nemoj isprobavati grijeh! Budi oprezan! Svijet u kojem živiš još uvijek se nalazi u rukama Sotone. Možda iz vlastitog gorkog iskustva znaš koliko je svijet pokvaren. Ako si tek prije kratkog vremena došao do obraćenja, možda još osjećaš gađenje prema onome što je zlo. Htio bi ostati čist od toga. No zavođenja će ti se uskoro vratiti da te izmame. Stoga se pobrini da budeš mudar za ono što je dobro. Izdrži!

Sotona je još uvijek knez ovoga svijeta. No ubrzo će biti satrt pod našim nogama. Znaš li tko će ga satrti? Boga mira. Nije li to čudno? Sotona nastoji donijeti nemir. Bog mira učiniti će kraj tome. Ako to imaš pred očima, sačuvati ćeš mir u svom srcu. Tako ćeš biti usmjeren na Boga mira, a Sotona kod tebe više neće dobiti priliku zabavljati te s onime što je zlo. Kako bi to sačuvao u svome srcu, Pavao ti želi milost našega Gospodina Isusa Krista.

Zatim slijedi još nekoliko pozdrava od pojedinih vjernika zajednici u Rimu. Među njima je Tercije. On je napisao ovu poslanicu kako mu je Pavao govorio. Tako je to Pavao uglavnom činio. Kao potpis napisao bi osobni pozdrav na kraju (vidi 1 Kor 16,21). Jednom je iznimno sam napisao poslanicu. Stanje u zajednicama u Galaciji bilo je toliko ozbiljno da se sâm uhvatio pera te im pisao (Gal 6,11). To što se Pavao koristio pisarom naravno ne umanjuje autoritet napisanoga. On, apostol, je pošiljatelj.

Sve što je dao zapisati u ovoj poslanici, Bog je htio kazati tebi. U ovoj poslanici Rimljanima riječ je prije svega o tvom opravdanju pred Bogom. No time još nipošto nije rečeno sve što ti Bog želi reći. U posljednjim redcima ove poslanice saznat ćeš nešto o tome što Bog ima u svome srcu i što želi tebi objavit.

Pročitaj još jednom Rimljanima 16,17-24. – Kako možeš biti mudar za ono što je dobro?

60. Slavljenje

Odvoji vrijeme i u miru pročitaj Rimljanima 16,25-27.

Na kraju svoje poslanice Pavao dolazi do slavljenja Boga. Bog je pred njegovim očima. On ispunjava sav njegov vidokrug.

Bog je za njega toliko velik da u posljednjim redcima piše o Bogu nešto što zapravo ide dalje od teme ove poslanice. Budući da je smio govoriti o Bogu i njegovom evanđelju, njegovo srce je toliko ispunjeno da ne može drugačije nego reći nešto o „otkrivenju tajne”.

Riječ „tajna” često susrećeš u Novom zavjetu. Taj izraz označuje nešto što je u Starom zavjetu bilo nepoznato, ali je objavljeno u Novom zavjetu. Pavao to ovdje ne produbljuje, ali time što to ovdje navodi daje do znanja da postoji još više od onoga što si otkrio u ovoj poslanici. To naravno ne znači da ova poslanica nije važna. Bez proučavanja ove poslanice ne moraš uopće ni pokušavati razumjeti nešto o toj tajni. Pouke drugih Pavlovih poslanica, pogotovo Efežanima i Kološanima, usko se nadovezuju na pouke poslanice Rimljanima.

Htio bih ti dati jedan dobar savjet. Čitaj redovito poslanicu Rimljanima. Tada ćeš ostati u izravnoj povezanosti s temeljem tvog života vjere. Na tom temelju možeš dalje graditi svoje razmatranje Biblije. Bog je moćan učvrstiti te u onome što si naučio u ovoj poslanici. Ne moraš sam to grčevito držati. Nije li Gospodin Isus sve za tebe? Kada se Riječ propovijedala, ti si ga upoznao. On je u središtu Božjih planova i misli. Time što si ga primio za svojeg

Spasitelja i Gospodina, povezan si s njim. Gospodin Isus sada više nije na zemlji nego u nebu. Znaš li što to znači? To znači da si povezan s Gospodinom u nebu, a zato što je nebo mjesto stanovanja Boga i Gospodina Isusa, nebo je i tvoj dom.

Možda se pitaš: „Je li to nešto posebno?” Da, to je nešto vrlo posebno. Čovjek je stvoren kako bi živio na zemlji. To nam pokazuje Stari zavjet. Najveći blagoslov koji su vjernici Starog zavjeta poznavali bio je život pod vladavinom Mesije na zemlji.

Gospodin Isus će biti središte zemlje. Od njega će potjecati svaki blagoslov na zemlji i cijela zemlja će njemu iskazivati čast. Za time su čeznuli vjernici Starog zavjeta, to su iščekivali. I to će, naravno, biti veličanstveno.

Ali u Novom zavjetu riječ je o blagoslovima koji to daleko nadilaze. O tome se u vrijeme Starog zavjeta još nije moglo govoriti; bilo je skriveno. No sada je objavljeno! Bog je dao objaviti da će ljudi biti kod Gospodina Isusa u nebu. To su ljudi koji su vjerovali u Gospodina Isusa nakon što se on vratio u nebo. Zatim je Gospodin Isus s neba na zemlju poslao Svetog Duha kako bi te ljude priveo zajedno. U drugim su poslanicama ljudi koji su tako privedeni nazvani „zajednica” (crkva). U drugim poslanicama pronaći ćeš kolika je povlastica pripadati toj zajednici. Zajednica se nalazila u Božjim planovima i srcu još prije negoli je svijet postojao. Kako bi ta zajednica bila stvorena, vječni Bog je zapovjedio da Gospodin Isus bude naviještan poganima. Tko mu se podloži u vjeri, smije pripadati toj zajednici.

U vječnosti će ta zajednica biti u nebu, u Očevom domu. Ona će vječno donositi hvalu i čast Bogu koji je u svojoj velikoj milosti ljudima koji su sami po sebi grešni podario taj nenadmašivi položaj. Bog koji je jedini mudar, jedini je koji je to mogao osmisliti. Njegov Sin Isus Krist bio je jedini koji je to mogao izvršiti. Tko bi ikada došao na zamisao da ništavne ljude, ubojice Božjeg Sina, podigne u visine Očevog doma? Tko je drugi to mogao učiniti

osim Boga, i to na način koji će nas vječno poticati na divljenje i štovanje?

On je poslao svoga Sina u svijet, iako je znao što će ljudi učiniti s njim. A na istom mjestu gdje su ljudi ubili Gospodina Isusa, isti ti ljudi mogu primiti sve blagoslove koje je Bog imao za njih u svome srcu. Po Isusu Kristu i njegovom djelu na križu Bogu će se u vječnosti iskazivati čast koja pripada samo njemu.

Pročitaj još jednom Rimljanima 16,25-27. – Daj Bogu čast za sve što ti je pokazao o samome sebi i svome Sinu.